

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ, DYDAKTYCZNEJ I ORGANIZACYJNEJ INSTYTUTU NAUK O PAŃSTWIE I PRAWIE WPIA UW W ROKU 2016

(na podstawie sprawozdań pracowników Instytutu, katedr i zakładów)¹

I. INFORMACJE OGÓLNE	2
II. GŁÓWNE KIERUNKI PRAC BADAWCZYCH PROWADZONYCH PRZEZ PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW INSTYTUTU	6
III. PROGRAMY BADAWCZE	8
IV. PUBLIKACJE PRACOWNIKÓW INSTYTUTU I AKTYWNOŚĆ WYDAWNICZA	14
V. UDZIAŁ W POSTĘPOWANIACH O NADANIE STOPNIA LUB TYTUŁU NAUKOWEGO, RECENZJE I OPINIE PROGRAMÓW I BADAŃ NAUKOWYCH	50
VI. CZŁONKOSTWO W STOWARZYSZENIACH, TOWARZYSTWACH I SIECIACH NAUKOWYCH	52
VII. UDZIAŁ W PROCESIE LEGISLACYJNYM, PRACE EKSPERCKIE I INNE PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIA PRAC ORAZ BADAŃ NAUKOWYCH	54
VIII. KONFERENCJE I SESJE NAUKOWE ORAZ WYJAZDY ZAGRANICZNE	62
IX. ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE NA WYDZIALE PRAWA I ADMINISTRACJI UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO	89
X. ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE NA UNIwersYTECIE WARSZAWSKIM REALIZOWANE POZA WPIA	93
XI. ZAANGAŻOWANIE W PRACE UNIwersYTETU.....	94
XII. ODZNACZENIA, NAGRODY, WYRÓŻNIENIA I STYPENDIA NADZWYCZAJNE, PRYZNANE PRACOWNIKOM INSTYTUTU W 2016 ROKU	97
XIII. STANOWISKA, FUNKCJE I ZATRUDNIENIE POZA UNIwersYTETEM	98

---

¹ Informacje dotyczące osób, które nie były zatrudnione na WPIA UW 31 grudnia 2016 r., ich publikacji a także innych form zaangażowania, odzwierciedlanych w sprawozdaniu, uwzględnione zostały o tyle, o ile wykazane zostały w sprawozdaniach katedralnych, były afiliowane do Uniwersytetu Warszawskiego, bądź też odnoszą się do okresu zatrudnienia w Instytucie.

I. INFORMACJE OGÓLNE

A. Decyzja Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów

1. W dniu 19 grudnia 2016 r Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów podjęła decyzję o przyznaniu Instytutowi Nauk o Państwie i Prawie Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk prawnych w dyscyplinie prawo.

B. Zatrudnienie

1. W dniu 31 grudnia 2016 r. z Instytutem Nauk o Państwie i Prawie związanych było 38 pracowników i dwie osoby emerytowane, które nie świadczą pracy na rzecz WPiA UW:

(1) 18 samodzielnych pracowników naukowych, w tym:

- ➔ 3 profesorów zwyczajnych w pełnym wymiarze zatrudnienia;
- ➔ 1 profesor zwyczajny zatrudniony na podstawie umowy o pracę na 1/3 etatu;
- ➔ 1 profesor zwyczajny zatrudniony na podstawie umowy o pracę na ¼ etatu;
- ➔ 1 profesor zwyczajny urlopowany;
- ➔ 5 profesorów UW w pełnym wymiarze zatrudnienia;
- ➔ 5 doktorów habilitowanych zatrudnionych na stanowisku adiunkta;
- ➔ 2 profesorów zwyczajnych emerytowanych.

(2) 21 pracowników nie będących samodzielnymi pracownikami naukowymi:

- ➔ 15 doktorów zatrudnionych na stanowisku adiunkta na pełnym etacie;
- ➔ 3 doktorów zatrudnionych na stanowisku docenta;
- ➔ 2 doktorów zatrudnionych w niepełnym wymiarze pracy (w wymiarze ½ i 3/7 etatu);
- ➔ 4 doktorów zatrudnionych na stanowisku starszego wykładowcy (wszyscy zatrudnieni na ½ etatu);

(3) 1 pracownik administracyjny;

(4) na urlopie naukowym przebywał 1 pracownik Instytutu.

2. Doktoranci związani z Instytutem Nauk o Państwie i Prawie:

(1) w dniu 31 grudnia 2016 r. z Instytutem związanych było 17 doktorantów studiów stacjonarnych;

(2) na stacjonarne studia doktoranckie przyjęto 3 osoby, którymi byli:

- ➔ mgr Janusz Roszkiewicz (Katedra Prawa Konstytucyjnego);
- ➔ mgr Mikołaj Rychlik (Katedra Filozofii Prawa i Nauki o Państwie) i
- ➔ mgr Maciej Troć (Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych);

(3) opieką promotorską pracownicy Instytutu otaczali 17 doktorantów studiów niestacjonarnych.

C. Struktura organizacyjna Instytutu Nauk o Państwie i Prawie w dniu 31 grudnia 2016 r.

1. Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu – dr hab. Ryszard Piotrowski (od 1 października 2016 r);
2. Dyrektor Instytutu – prof. dr hab. Adam Bosiacki.
3. Zastępca dyrektora Instytutu – doc. dr Zbigniew Cywiński.
4. Kierownicy Katedr i Zakładów:
  - (1) Katedra Filozofii Prawa i Nauki o Państwie – dr hab. Tatiana Chauvin;
  - (2) Katedra Historii Doktryn Politycznych i Prawnych – prof. dr hab. Adam Bosiacki;
  - (3) Katedra Prawa Konstytucyjnego – prof. dr hab. Marek Zubik;
  - (4) Katedra Socjologii Prawa – prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski;
  - (5) Zakład Logiki i Informatyki Prawniczej – prof. dr hab. Andrzej Malinowski.

D. Tytuły naukowe i promocje

1. Tytuły naukowe

(1) w 2016 roku tytuł profesora uzyskał jeden pracownik Instytutu:

- ➔ prof. dr hab. Adam Bosiacki – 22 stycznia.

2. Habilitacje

(1) w 2016 roku stopnia doktora habilitowanego uzyskał jeden pracownik Instytutu:

- ➔ dr hab. Sławomir Lewandowski – 18 kwietnia.

3. Doktoraty

(1) w 2016 roku na posiedzeniach Rady Naukowej Instytutu, działającej jako komisja Rady Wydziału, odbyło się 8 zakończonych powodzeniem publicznych obron rozpraw doktorskich, których skutkiem było nadanie przez Radę Wydziału Prawa i Administracji UW tytułów doktora nauk prawnych.

(2) Autorami rozpraw byli (w porządku chronologicznym):

- ➔ Cezary Błaszczyk (nie uczestniczył w studiach doktoranckich na WPiA UW);
  - ⇒ termin obrony: 11 stycznia 2016 r.;
  - ⇒ tytuł rozprawy: **Ewolucja doktryny liberalnej w Stanach zjednoczonych i jej libertariańska krytyka;**
  - ⇒ promotor: **prof. UW dr hab. Adam Bosiacki;**
  - ⇒ recenzenci: **prof. dr hab. Lech Dubel (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) i prof. dr hab. Zbigniew Rau (Uniwersytet Łódzki);**
  - ⇒ doktorat z wyróżnieniem;
- ➔ Jarosław Szczepański (nie uczestniczył w studiach doktoranckich na WPiA UW);
  - ⇒ termin obrony: 11 stycznia 2016 r.;
  - ⇒ tytuł rozprawy: **Typologia doktryn polityczno-prawnych;**
  - ⇒ promotor: **prof. dr hab. Hubert Izdebski;**
  - ⇒ recenzenci: **prof. dr hab. Henryk Olszewski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) i prof. dr hab. Andrzej Antoszewski (Uniwersytet Wrocławski);**
- ➔ Anna Sidorowska-Ciesielska (nie uczestniczyła w studiach doktoranckich na WPiA UW);
  - ⇒ termin obrony: 20 kwietnia 2016 r.;
  - ⇒ tytuł rozprawy: **Granice ingerencji gminy w prawo własności w postępowaniach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego;**
  - ⇒ promotor: **prof. dr hab. Janusz Trzcíński;**
  - ⇒ recenzenci: **prof. UMK dr hab. Agnieszka Bień – Kacała (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) i prof. UW dr hab. Małgorzata Masternak – Kubiak (Uniwersytet Wrocławski);**
- ➔ Mateusz Kaczocho (doktorant WPiA UW);
  - ⇒ termin obrony: 18 maja 2016 r.;
  - ⇒ tytuł rozprawy: **Istota i podstawowe aspekty kar pieniężnych orzekanych przez organy administracji publicznej;**
  - ⇒ promotor: **prof. dr hab. Hubert Izdebski;**
  - ⇒ Recenzenci: **prof. dr hab. Roman Hauser (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) i prof. UG dr hab. Tomasz Bąkowski (Uniwersytet Gdański);**
- ➔ Maciej Berek (doktorant WPiA UW);
  - ⇒ termin obrony: 13 czerwca 2016 r.;
  - ⇒ tytuł rozprawy: **Rada Ministrów jako organ inicjujący postępowanie ustawodawcze;**
  - ⇒ promotor: **prof. dr hab. Marek Zubik;**

- ⇒ recenzenci: prof. dr hab. Janusz Trzcíński (Uniwersytet warszawski) i prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki (Uniwersytet Łódzki);
- ➔ Anna Poópiech – Kłak (doktorantka WPiA UW);
  - ⇒ termin obrony: 13 czerwca 2016 r.;
  - ⇒ tytuł rozprawy: Wpływ sądów administracyjnych na tworzenie prawa;
  - ⇒ promotor: prof. dr hab. Janusz Trzcíński;
  - ⇒ recenzenci: dr hab. Ryszard Piotrowski (Uniwersytet Warszawski) i prof. UAM dr hab. Hanna Suchocka (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu);
- ➔ Karol Wojciechowski (nie uczestniczył w studiach doktoranckich na WPiA UW);
  - ⇒ termin obrony: termin obrony: 13 czerwca 2016 r.;
  - ⇒ tytuł rozprawy: Doktryna polityczno-prawna Johna F. Kennedy'ego;
  - ⇒ promotor: prof. dr hab. Adam Bosiacki;
  - ⇒ Recenzenci: prof. UŁ dr hab. Tomasz Tulejski (Uniwersytet Łódzki) i prof. UW dr hab. Łukasz Machaj (Uniwersytet Wrocławski);
- ➔ Marcin Olszówka (doktorant WPiA UW);
  - ⇒ termin obrony: termin obrony: 14 listopada 2016 r.;
  - ⇒ tytuł rozprawy: Wpływ konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. na system źródeł prawa wyznaniowego;
  - ⇒ promotor: prof. dr hab. Michał Pietrzak;
  - ⇒ recenzenci: prof. UO dr hab. Paweł Sobczyk (Uniwersytet Opolski) i prof. dr hab. Maria Kruk-Jarosz (Uczelnia Łazarskiego);
  - ⇒ doktorat z wyróżnieniem.

4. Prace promotorskie na magisterskich i licencjackich studiach prowadzonych przez WPiA:

(1) W 2016 r. pracownicy Instytutu byli promotorami (na studiach prawniczych i administracyjnych) więcej niż 41 obronionych prac magisterskich i co najmniej 3 obronionych prac licencjackich; zgodnie ze złożonymi sprawozdaniami² :

- ➔ prof. dr hab. Adam Bosiacki wypromował 5 prac magisterskich;
- ➔ dr hab. Tatiana Chauvin wypromowała 1 pracę magisterską;
- ➔ doc. dr Zbigniew Cywiński wypromował 1 pracę magisterską i 3 prace licencjackie;
- ➔ prof. UW dr hab. Andrzej Kojder wypromował 15 prac magisterskich;

---

² Wykaz nie obejmuje prac promotorskich realizowanych poza WPiA.

- ➔ dr hab. Sławomir Lewandowski wypromował 2 prace magisterskie;
- ➔ doc. dr Hanna Machińska wypromowała 4 prace magisterskie;
- ➔ prof. UW dr hab. Jan Majchrowski wypromował 3 prace magisterskie;
- ➔ prof. UW dr hab. Marcin Matczak wypromował 4 prace magisterskie;
- ➔ dr hab. Ryszard Piotrowski wypromował kilka prac;
- ➔ prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki wypromował kilka prac;
- ➔ prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski wypromował 1 pracę magisterską;
- ➔ prof. dr hab. Janusz Trzeciński wypromował 3 prace magisterskie;
- ➔ prof. dr hab. Marek Zubik wypromował 2 prace magisterskie.

5. Opieka nad grantami studenckimi

(1) prof. dr hab. Adam Bosiacki:

- ➔ opieka nad Michałem P. Sadłowskim, który uzyskał diamentowy grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (temat projektu: Reformy i koncepcje prawa i państwa w procesie rewolucji. Studium historyczno–prawne na przykładzie okresu dwuwładzy w rewolucyjnej Rosji w 1917 roku); projekt realizowany jest na Wydziale Prawa i Administracji UW.

II. GŁÓWNE KIERUNKI PRAC BADAWCZYCH PROWADZONYCH PRZEZ PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW INSTYTUTU

A. Ze względu na charakter Instytutu, prowadzone badania miały charakter wielowymiarowy przedmiotowo i zróżnicowany metodologicznie. Poszczególne problemy były i są analizowane przez poszczególnych badaczy w różnym zakresie, i z uwzględnieniem odmiennych metodologii. Wśród głównych kierunków zainteresowań badawczych wskazać trzeba następujące:

1. aksjologia prawa z perspektywy filozoficznej, socjologicznej i historycznej;
2. etyka prawa, etyka prawnicza i etyka urzędnicza w ujęciu teoretycznym i praktycznym;
3. historia polskiej i obcej myśli prawniczej i prawnej – historyczne i współczesne doktryny prawne, polityczne i społeczne;
4. historyczne i współczesne znaczenie koncepcji Leona Petrażyckiego;

5. historyczne, filozoficzne, teoretycznoprawne, socjologiczne i praktyczne konteksty prawodawstwa, prawotwórstwa i poszczególnych rozwiązań prawa polskiego i obcego;
6. historyczny, społeczny, dogmatyczny i polityczny status organów władzy i administracji państwowej, trybunałów, sądów i organów ochrony prawnej oraz partii politycznych i organizacji pozarządowych;
7. kontrola konstytucyjności prawa, kontrola prawna i instytucje tej kontroli;
8. ochrona przyrody i problemy prawnej regulacji dostępu do zasobów energetycznych;
9. podstawowe i szczegółowe problemy socjologii prawa;
10. podstawowe problemy filozofii prawa, z uwzględnieniem kontekstu teorii prawa, filozofii człowieka i filozofii polityki;
11. podstawowe zagadnienia prawne i ustrojowe Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście ustawy zasadniczej, praktyki konstytucyjnej, prawa europejskiego i prawa międzynarodowego;
12. problematyka sprawiedliwości i równości wobec prawa;
13. problematyka statystyki i informatyki prawniczej;
14. społeczne i organizacyjne konteksty poradnictwa prawnego i pomocy prawnej;
15. ustrojowe, społeczne i etyczne problemy zawodów prawniczych;
16. wykładnia prawa i uzasadnianie decyzji prawnych;
17. zagadnienia metodologii nauk, lingwistyki i logiki prawniczej;
18. zagadnienia praw człowieka i sądownictwa międzynarodowego w tym zakresie;
19. zagadnienia samorządu terytorialnego i polityki lokalnej;
20. zróżnicowanie kultur i tradycji prawnych, kultura prawna społeczeństwa polskiego i kultura prawnicza.

III. PROGRAMY BADAWCZE

A. Międzynarodowe programy i konsorcja badawcze

1. „Dwuizbowość i demokracja” – program badawczy w ramach konsorcjum obejmującego Uniwersytet Warszawski, Akademię Leona Koźmińskiego oraz Libera Università Internazionale degli Studi Sociali i Università di Teramo;
(1) dr hab. Ryszard Piotrowski – uczestnik;
(2) opracowano koncepcję badań i określono podział zadań.
2. „Karol Wojtyła Fellowship” – program Centrum Myśli Jana Pawła II m.st. Warszawy przy współpracy z Instituto de Filosofia Edith Stein; składający się z cyklu seminariów oraz międzynarodowej szkoły letniej (Granada);
(1) główny wykonawca: dr Marcin Romanowicz;
(2) przeprowadzono 6 spotkań seminaryjnych w okresie od marca do czerwca 2016 r. (program seminarium: <http://centrumjp2.pl/aktualnosci/w-poszukiwaniu-utraconych-wartosci-chrzescijanskie-korzenie-konstytucji-rzeczypospolitej-polskiej-jerzy-stepnien-dr-marcin-romanowicz/>).
3. Research Group powołana przez Europejskie Stowarzyszenie Wydziałów Prawa (ELFA), której celem jest zdefiniowanie europejskich standardów nauczania;
(1) uczestnik: doc. dr Jacek Petzel.

B. Krajowe konsorcja i porozumienia naukowe

1. „Colloquium Legale” – interdyscyplinarne seminarium prawnicze działające równolegle na Wydziale Prawa i Administracji UW oraz na Wydziale Prawa i Administracji UJ;
(1) dr Marcin Stębelki: współorganizator i współprowadzący seminarium;
(2) w roku akademickim 2015/2016 tematem seminarium była nieosądzalność w prawie (Justiciability);
(3) w kwietniu 2016 zorganizowano wyjazdowe seminarium naukowe Colloquium Legale Seminar on Justiciability w Wiedniu, 28 kwietnia 2016 r., na zaproszenie prof. Christopa Grabenwartera (Institut für Europarecht und Internationales Recht, WU Wien), w ramach seminarium 4 studentów WPIA wygłosiło referaty w języku angielskim.

C. Badania finansowane ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badan i Rozwoju

1. „Konstytucyjne prawo intertemporalne” – grant Narodowego Centrum Nauki uzyskany w ramach konkursu OPUS 7, realizowany przez Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk;
  - (1) **Główny wykonawca: dr Krzysztof J. Kaleta;**
  - (2) **w trakcie realizacji.**

2. „Nieodpłatna pomoc prawna w Polsce z perspektywy ekonomicznej analizy prawa”: grant NCN o wartości 296 000 zł, kierownik grantu: (Waldemar Florczak Uniwersytet Jagielloński);
  - (1) **główny wykonawca: dr Jan Winczorek;**
  - (2) **stan prac: projekt w fazie realizacji.**

3. „Pojęcie dylematu w etyce prawniczej i edukacji etycznej prawników” – grant Narodowego Centrum Nauki uzyskany w ramach konkursu OPUS 9 nr 2015/17/B/HS5/00463 realizowany przez Wydział Prawa i Administracji UW;
  - (1) **kierownik badania: dr Paweł Skuczyński;**
  - (2) **wykonawca: dr Krzysztof J. Kaleta;**
  - (3) **w trakcie realizacji.**

4. „Polityka prawa pracy po początku kryzysu ekonomicznego w Polsce. Segmentacja rynku pracy i naruszenia prawa pracy”;
  - (1) **kierownik badania: mgr Karol Muszyński;**
  - (2) **źródła finansowania: Narodowe Centrum Nauki, program PRELUDIUM (44322 PLN);**
  - (3) **stan zaawansowania: projekt w trakcie realizacji, w roku sprawozdawczym przygotowano do publikacji artykułu: *Emergence of unintended fit and theory of institutional change Case study of Polish employment regulations and post-crisis public policies* (68 tys znaków + 5 tabeli wykresów)**

5. „Polityka prawa wobec samorządów zawodowych. W stronę modelu refleksyjnego tworzenia prawa”
  - (1) **kierownik badania: dr Paweł Skuczyński;**
  - (2) **źródła finansowania: Narodowe Centrum Nauki, program OPUS (nr 2015/19/B/HS5/00132);**
  - (3) **główny wykonawca: mgr Karol Muszyński;**

(4) stan zaawansowania: projekt w trakcie realizacji, w roku sprawozdawczym realizowano prace koncepcyjne, przygotowano merytorycznie referat na konferencję CEENELS (styczeń 2016 r.).

6. „Wpływ orzecznictwa europejskich sądów konstytucyjnych i Trybunału Sprawiedliwości UE na kształtowanie uniwersalnej treści wolności komunikowania się w Europie w dobie rozwoju technologicznego”, program badawczy finansowany przez NCN (UMO-2015/17/B/H55/01408).

(1) Kierownik programu badawczego – prof. dr hab. Marek Zubik;

(2) doktorant – stypendysta w programie – mgr Robert Rybski.

D. Badania statutowe, własne i inne badania finansowane przez WPIA UW:

1. „Dialogiczny komponent prawa w kulturze common law” – badania statutowe;

(1) główny wykonawca: dr Anna Rossmanith;

(2) celem projektu było ustalenie możliwości wykorzystania koncepcji dialogicznego komponentu prawa, konstruowanej na gruncie klasycznej filozofii dialogu, a także postdialogicznej myśli E. Levinasa oraz identyfikacja treści dialogicznych wpływających na znaczenie pojęcia prawa w świetle europejskiej tradycji filozoficznoprawnej i anglosaskiej tradycji common law, ujmowanej z perspektywy filozoficznoprawnej. Istotnym celem posiłkowym było zrekonstruowanie interpretacji myśli E. Levinasa i M. Bubera, dokonanej przez autorów amerykańskich;

(3) projekt zakończony.

2. „Konstytucyjna treść i granice wyłączenia” – badania statutowe (kierownik projektu prof. UW Maciej Kaliński);

(1) wykonawca projektu: dr Adam Krzywoń.

3. „Ochrona konstytucyjnego prawa do prywatności w świetle orzecznictwa sądów i Trybunału Konstytucyjnego” – badania statutowe;

(1) kierownik projektu dr hab. M. Wiącek;

(2) wykonawca projektu: dr Adam Krzywoń;

(3) w trakcie realizacji.

4. „Podstawowe dylematy społeczeństwa obywatelskiego i kultury prawnej współczesnej Polski.” – badania statutowe;

(1) Kierownik programu badawczego – prof. dr hab. Adam Bosiacki.

5. „Postępowanie sądowokonstytucyjne w Polsce w świetle nowej ustawy o Trybunale Konstytucyjnym” – badania statutowe ;

- (1) kierownik projektu dr hab. M. Wiącek;
  - (2) w trakcie realizacji.
6. „Prestiż prawa po 50-ciu latach” – badania realizowane ze środków WPiA UW;
- (1) kierownik projektu badawczego: prof. UW dr hab. Andrzej Kojder;
  - (2) wykonawca: doc. dr Zbigniew Cywiński;
  - (3) celem projektu jest nawiązanie do badań Adama Podgóreckiego, przedstawionych w 1966 roku książce „Prestiż prawa”, będącej kamieniem milowym w rozwoju polskiej socjologii prawa;
  - (4) stan realizacji: w 2016 roku zrealizowano (na próbie reprezentatywnej, za pośrednictwem CBOS) badanie sondażowe w oparciu o oryginalny kwestionariusz, uaktualniony i dostosowany przez profesora Andrzeja Kojdera.
7. „Prezydent a ustawodawstwo w świetle Konstytucji RP” – badania statutowe;
- (1) kierownik projektu badawczego: dr hab. Ryszard Piotrowski.
8. „Suwerenność i współzależność wobec wyzwań globalizacji” – badania statutowe;
- (1) kierownik projektu badawczego: prof. UW dr hab. Jan Majchrowski.
9. „Zakres kompetencji Trybunału Konstytucyjnego do kontroli konstytucyjności uchylonych aktów normatywnych” – badania statutowe;
- (1) kierownik projektu: dr hab. Marcin Wiącek;
  - (2) badania w trakcie realizacji.

E. Badania dla młodych pracowników nauki i doktorantów:

1. „Analiza instytucji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na tle modelowej koncepcji samorządu terytorialnego w RP”;
  - (1) wykonawca: mgr Maciej Pisz;
  - (2) data uzyskania finansowania – 31 maja 2016.
2. „Doświadczenia ochrony terenów leśnych w polskim prawie publicznym z perspektywy zasady zrównoważonego rozwoju.”
- (1) wykonawca projektu: mgr Robert Rybski;
  - (2) stan zaawansowania: zakończony.
  - (3) **Rezultaty osiągnięte w roku sprawozdawczym:**
    - ➔ wstępne ustalenia badawcze zostały zaprezentowane podczas 13th Colloquium of the Academy of Environmental Law of the International Union for Conservation of Nature (IUCNAEL), Dżakarta (Indonezja), 7-12 września 2015 r.; Atma Jaya

University of Indonesia oraz IUCNAEL – referat pt. “Experiences with Forest Conservation in the Polish Constitution and Statutory Law in Light of Constitution & Principle of Sustainable Development”;

- ➔ opracowanie artykułu pt. “Forest conservation into Constitution? Case study of an attempt to change the Constitution in Poland” który zostanie skierowany do redakcji anglojęzycznego punktowanego czasopisma naukowego celem opublikowania niezwłocznie po zakończeniu ostatecznej korekty autorskiej.

3. „Funkcja prawa pracy w ujęciu ogólnej teorii systemów”;

(1) kierownik badania: mgr Karol Muszyński;

(2) stan zaawansowania: projekt w trakcie realizacji, w roku sprawozdawczym prowadzono prace koncepcyjne.

4. „Konstytucja a konstytucjonalizm w europejskiej kulturze prawnej. Tradycja a współczesność”;

(1) wykonawca: dr Krzysztof Kaleta.

5. „Konstytucja RP a kryzys gospodarczy” ;

(1) wykonawca projektu: dr Adam Krzywoń.

6. „Krytyka prawa – cele i metody”;

(1) wykonawca projektu: dr Paweł Skuczyński;

(2) badanie zakończone.

7. „Modele odpowiedzialności odszkodowawczej za niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej – doświadczenia europejskie”;

(1) wykonawca: dr Krzysztof Koźmiński (wspólnie z dr. Michałem Jabłońskim z Instytutu Nauk Prawno–Administracyjnych WPiA UW);

(2) cele badania: rozwinięcie analizy oraz wniosków zaprezentowanych w publikacji: M. Jabłoński, K. Koźmiński, *Odpowiedzialność majątkowa władzy publicznej. Badania empiryczne. Studia nad orzecznictwem* (wydawnictwa drugie, Warszawa 2015) poprzez badania komparatystyczne i ewentualne postulaty de lege ferenda;

(3) efekty badań: książka pod red. E. Gierach, M. Jabłoński, K. Koźmiński, *Odpowiedzialność majątkowa władzy publicznej* (Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2016, nr ISBN: 978-83-8090-238-1) oraz artykuł naukowy autorstwa Krzysztofa Koźmińskiego (na etapie ostatnich prac redakcyjnych) poświęcony projektom legislacyjnym reformy instytucji Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

8. „Pojęcie władzy konstytuującej we współczesnym dyskursie filozoficznoprawnym” – projekt realizowany w ramach badań finansowanych ze środków MNiSW dla młodych naukowców;

- (1) wykonawca projektu: dr Krzysztof Kaleta;**
  - (2) projekt w trakcie realizacji.**
9. „Pozycja ustrojowa oraz zakres kognicji sądu konstytucyjnego na przykładzie Polski i Republiki Federalnej Niemiec”;
- (1) wykonawca programu: dr Marcin Stębeliski;**
  - (2) badania zakończyły się przygotowaniem artykułu w j. angielskim: „Parliament vs. Constitutional Court. Selected Issues Pertaining to the Constitutional Dispute in Poland”. Oddany do druku w lipcu 2016 r., spodziewana publikacja 15 marca 2017 r. w „Hungarian Yearbook of International Law and European Law 2016”.**
10. „Prawna regulacja lobbingu – rozwiązania krajowe na tle doświadczeń europejskich”;
- (1) wykonawca: dr Krzysztof Koźmiński (wspólnie z dr. Michałem Jabłońskim z Instytutu Nauk Prawno–Administracyjnych WPiA UW);**
  - (2) cel badań: wskazanie przyczyn dysfunkcji polskiej regulacji normatywnej w zakresie lobbingu (w tym zwłaszcza niedoskonałości obowiązujących: Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, innych aktów prawa powszechnie obowiązującego, a także regulaminów izb parlamentarnych) oraz – poprzez prezentację przykładowych rozwiązań zagranicznych – zasygnalizowanie potencjalnych kierunków reformy systemu stanowienia prawa;**
  - (3) efekty badań: przygotowany do druku (Studia Iuridica) artykuł pt. „10 years of the Polish Act on Lobbying Activity – 10 years of disappointments”, publikacja książkowa: M. Jabłoński, K. Koźmiński, *Odpowiedzialność majątkowa władzy publicznej względem obywateli. Badania empiryczne. Studia nad orzecznictwem*, Warszawa 2016.**
11. „Rola wcześniejszych orzeczeń judykatury w polskiej praktyce orzeczniczej na tle prawnoporównawczego z angielską doktryną precedensu”;
- (1) wykonawca projektu: mgr Bohdan Pretkiel.**
12. „Stosunek przedstawicieli amerykańskiego realizmu prawniczego do myśli Hansa Kelsena”;
- (1) kierownik badania: mgr Bartosz Lewandowski.**
13. „Zagadnienie reprivatyzacji w świetle orzecznictwa sądów i Trybunału Konstytucyjnego”;
- (1) wykonawca: dr hab. Marcin Wiącek.**

F. Inne projekty badawcze³:

1. „Konstytucja (bez) wartości? Aksjologiczny klucz do zrozumienia Konstytucji RP z 1997 r. w teologii moralnej Jana Pawła II i nauce społecznej Kościoła”- grant badawczy ufundowany przez Centrum Myśli Jana Pawła II;
  - (1) kierownik programu dr Marcin Romanowicz;
  - (2) afiliacja programu: Centrum Myśli Jana Pawła II;
  - (3) stan zaawansowania: ukonstytuowanie 7-osobowego zespołu badawczego, przydzielenie obszarów badawczych, przeprowadzenie cyklu seminariów metodologicznych, przeprowadzenie kwerendy, przygotowanie konspektów i abstraktów rozdziałów przyszłej monografii, praca nad pierwszymi wersjami rozdziałów.
2. Wdrażanie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych – wspólna sprawa” – projekt systemowy MPiPS (EFS);
  - (1) dr Jan Winczorek – specjalista ds badań w Polskim Forum Osób Niepełnosprawnych;
  - (2) udział w projekcie zakończony w grudniu 2016 roku w związku z wykonaniem powierzonych zadań.

IV. PUBLIKACJE PRACOWNIKÓW INSTYTUTU I AKTYWNOŚĆ WYDAWNICZA

A. Informacje ogólne.

1. Złożone sprawozdania wykazały, że w 2016 r. pracownicy i doktoranci Instytutu byli:
  - (1) autorami i współautorami nie mniej niż 10 wyodrębnionych publikacji w języku polskim (monografie, podręczniki akademickie i inne publikacje zwarte);
  - (2) redaktorami nie mniej niż 8 monografii (podręczników akademickich lub innych samodzielnych publikacji naukowych) opublikowanych w języku polskim;
  - (3) autorami i współautorami nie mniej niż 17 rozdziałów lub artykułów opublikowanych w monografiach i pracach zbiorowych w językach obcych;
  - (4) autorami i współautorami nie mniej niż 10 artykułów w wydawnictwach ciągłych, czasopismach i wydawnictwach internetowych w językach obcych;
  - (5) autorami i współautorami nie mniej niż 2 innych publikacji w językach obcych;

---

³ Wykaz obejmuje także te projekty, w przypadku których sprawozdania i ogólnie dostępne źródła informacji nie dostarczyły danych niezbędnych do ich identyfikacji i kwalifikacji.

- (6) autorami i współautorami nie mniej niż 91 publikacji naukowych opublikowanych monografiach i pracach zbiorowych w języku polskim;
- (7) autorami i współautorami nie mniej niż 41 publikacji naukowych w wydawnictwach ciągłych, czasopismach i wydawnictwach internetowych w języku polskim;
- (8) autorami i współautorami nie mniej niż 10 opublikowanych glos, opinii prawnych, ekspertyz i przeglądów orzecznictwa;
- (9) autorami i współautorami nie mniej niż 1 opublikowanej recenzji;
- (10) autorami i współautorami nie mniej niż 3 bibliografii, opracowań lub tłumaczeń;
- (11) autorami i współautorami nie mniej niż 6 innych publikacji opublikowanych w źródłach mających charakter naukowy;
- (12) autorami i współautorami kilkudziesięciu publikacji popularyzatorskich i publicystycznych;
- (13) na publikację oczekuje co najmniej 78 prac różnego rodzaju.

B. Monografie, podręczniki akademickie i inne publikacje zwarte w językach obcych:

1. W sprawozdaniach za rok 2016 nie wykazano publikacji tego rodzaju.

C. Monografie, podręczniki akademickie i inne samoistne publikacje naukowe opublikowane w języku polskim:

1. Tatiana Chauvin, Tomasz Stawecki, Piotr Winczorek, *Wstęp do prawoznawstwa*, Wydanie 10, C. H. Beck, Warszawa 2016, ss. 296;
2. Tomasz Jaroszyński, Anna Sękowska, Paweł Skuczyński, *Kodeks etyki radcy prawnego. Komentarz*, Wydawnictwo Praktyka Prawnicza, Warszawa 2016. ss. 404.
3. Krzysztof J. Kaleta, Artur Kotowski, *Podstawy prawoznawstwa*, Difin, Warszawa 2016, ss. 344;
4. Andrzej Kojder, *Pobocza socjologii*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2016, ss. 408;
5. Andrzej Kojder, *Podstawy socjologii prawa*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2016, ss. 392;
6. Andrzej Malinowski (red.), Michał Pełka, Radosław Brzeski, *Przewodnik do ćwiczeń z logiki dla prawników*, wydanie 6 uzupełnione, Lexis Nexis, Warszawa 2016, ss. 263;

7. Maciej Pisz, *Ograniczenia własności i gwarancje jego ochrony w polskim prawie konstytucyjnym*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, ss. 198;
8. Paweł Skuczyński, *Etyka adwokatów i radców prawnych*, C.H. Beck, Warszawa 2016, ss. 361;
9. Maria Szyszkowska, *Świat urzeczywistniony a możliwości człowieka*, Krajowa Agencja Wydawnicza, Białystok 2016, ss. 192;
10. Maria Szyszkowska, *W opozycji do przeciętności, czyli własna droga ku wolności*, Wydanie 2, Krajowa Agencja Wydawnicza, Białystok 2016, ss. 212.

D. Redakcje monografii (ksiąg pamiątkowych i innych prac zbiorowych) lub podręczników akademickich wydanych w językach obcych:

1. W sprawozdaniach za rok 2016 nie wykazano publikacji tego rodzaju.

E. Redakcje monografii (a także ksiąg pamiątkowych i innych prac zbiorowych) lub podręczników akademickich wydanych w języku polskim⁴:

1. Tatiana Chauvin (red. nauk.), *Wstęp do prawoznawstwa. Leksykon podstawowych pojęć*, C.H.Beck, Warszawa 2016, ss. 116;
2. Remigiusz Chęciński, Maciej Pisz, Gerard Ronge, Adrianna Woroch (red.), *Mechanizmy integracji europejskiej*, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań 2016, ss. 203 (<http://publikacje.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2016/07/MECHANIZMY-INTEGRACJI-EUROPEJSKIEJ-pdf.pdf>);
3. Leszek Garlicki, Marta Derlatka, Marcin Wiącek (red. nauk.), *Na straży państwa prawa. Trzydzieści lat orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, ss. 932;
4. Leszek Garlicki, Marek Zubik (red. nauk.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. T. 1*, wydanie drugie uzupełnione, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, ss. 652;
5. Ewelina Gierach, Michał Jabłoński, Krzysztof Koźmiński (red.), *Odpowiedzialność majątkowa władzy publicznej*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2016, ss. 351;

---

⁴ Spis nie uwzględnia wykazanych odrębnie prac zbiorowych z autorskim udziałem redaktora ale niewyodrębniających autorstwa w treści, oraz prac zbiorowych w których redaktor był jednym z autorów, wymienionych na karcie tytułowej.

6. Hubert Izdebski, Mateusz Komorowski, Maciej Pisz (red.), *Gwarancje ochrony konstytucyjnych praw i wolności jednostki*, C. H. Beck, Warszawa 2016, ss. 156;
7. Anna Kryniecka, Tadeusz Mędzelowski (red.), *Braterstwo i pacyfizm a demokracja*, Kresowa Agencja Wydawnicza, Białystok 2015 [faktycznie – 2016];
8. Bartosz Lewandowski (red.), *Pozycja i rola biegłego w polskim porządku prawnym*, Instytut na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris, Warszawa 2016, ss. 221.

F. Rozdziały i artykuły w monografiach, pracach zbiorowych, księgach pamiątkowych lub podręcznikach akademickich opublikowane w językach obcych⁵:

1. Adam Bosiacki, *Globalization of Teaching: Some Remarks on Methods, Needs and Possible Trends for the Future*, [w:] Ewa Gmurzyńska (ed.) *Legal Education and Legal Profession in the Global World – Polish-American Perspectives*, „Studia Iuridica” LXII, 2016, s. 186 – 196;
2. Tatiana Chauvin, *Philosophical Anthropology as a Model of Human Legal Subjectivity*, [w:] Tomasz Pietrzykowski, Brunello Stancioli (reds.), *New Approaches to the Personhood in Law*, Peter Lang, Frankfurt am Main 2016, s. 111 – 125;
3. Збигнев Цывински, *Русский правовой дуализм и концепции Льва Петражицкого*, [w:] Галина Фаизовна Гараева, Ярослав Турлуковски (ред.), *Мысль Л.И. Петражицкого и современная наука права. Материалы международной научно-практической видео-конференции*, Издательство «Экоинвест», Краснодар 2016, s. 433 – 454.
4. Lech Garlicki, *Conclusion*, [w:] Federico Fabbrini, Vicki C. Jackson (eds.), *Constitutionalism Across Borders in the Struggle Against Terrorism*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham (UK) – Northampton (US) 2016, s. 323 – 336;
5. Lech Garlicki, *The Limits of Independence: A Judge’s Compliance with „the Constitution and The Law”*, [w:] *The Limits of Judicial Independence?*, Krajowa Rada Sądownicza, Warszawa – Toruń 2016, s. 101 -112;
6. Mariusz J. Golecki, Marcin Romanowicz, *Cognitive Efficiency within the Context of Legal Expert Knowledge. The Eye-tracking study on the Polish Legal Notaries*, „Law and Forensic Science” vol. 9, 2015 (1), s. 66 – 109 [faktycznie – 2016];
7. Mariusz J. Golecki, Marcin Romanowicz, Jerzy Wojciechowski, *Nudging in Tax Law?*, [w:] Klaus Mathis, Avishalom Tor (eds.), *Nudging – Possibilities, Limitations*

---

⁵ W spisie uwzględniono wydania stanowiące tomy serii wydawniczych lub periodyków, jeżeli stanowiły wyodrębnioną publikację. Uwzględniono także publikacje krajowe w językach obcych.

- and Applications in European Law and Economics*, Springer Switzerland 2016, s. 289 – 313;
8. Анджей Койдер, *Актуальность научной мысли Льва Петражицкого в XXI веке*[w:] Галина Фаизовна Гараева, Ярослав Турлуковски (ред.), *Мысль Л.И. Петражицкого и современная наука права. Материалы международной научно-практической видео-конференции*, Издательство «Экоинвест», Краснодар 2016, s., s. 181 -216;
  9. Bartosz Lewandowski, *Prosecution service law*, w: Joanna Banasiuk, Tymoteusz Zych (eds.), *State of Democracy, Human Rights and the Rule of Law in Poland. Recent Developments*, Ordo Iuris Institute for Legal Culture, Warszawa 2016, s. 126 – 139
(http://www.ordoiuris.pl/pliki/dokumenty/Ordoluris_HumanRights.pdf);
  10. Bartosz Lewandowski, *The amended Police regulations*, w: Joanna Banasiuk, Tymoteusz Zych (eds.), *State of Democracy, Human Rights and the Rule of Law in Poland. Recent Developments*, Ordo Iuris Institute for Legal Culture, Warszawa 2016, s. 140 – 153
(http://www.ordoiuris.pl/pliki/dokumenty/Ordoluris_HumanRights.pdf);
  11. Krzysztof Koźmiński, Michał Jabłoński, *Liability for compensation due to unlawful authority – Polish experiences and hopes*, w: Joanna Banasiuk, Tymoteusz Zych (eds.), *State of Democracy, Human Rights and the Rule of Law in Poland. Recent Developments*, Ordo Iuris Institute for Legal Culture, Warszawa 2016, s. 164 – 177
(http://www.ordoiuris.pl/pliki/dokumenty/Ordoluris_HumanRights.pdf);
  12. Adam Krzywoń, *La Constitución ante el pasado: reflexiones en torno a la transición democrática de Polonia después de 1989*, [w:] Miguel Carbonell, Oscar Cruz Barey (red.), *Historia y Constitución. Homenaje a José Luis Soberanes Fernández*, Instituto de Investigaciones Jurídicas, UNAM, México, 2015, tom III, s. 257 – 276;
  13. Karolina Pawłowska, Anna Skórzyńska, *The state of human rights in Poland in the perception of the Polish NGOs – an empirical survey*, w: Joanna Banasiuk, Tymoteusz Zych (eds.), *State of Democracy, Human Rights and the Rule of Law in Poland. Recent Developments*, Ordo Iuris Institute for Legal Culture, Warszawa 2016, s. 192 – 205
(http://www.ordoiuris.pl/pliki/dokumenty/Ordoluris_HumanRights.pdf);
  14. Karolina Pawłowska, Janusz Roszkiewicz, *Implementation of the right to protection of reproductive health in Poland*, w: Joanna Banasiuk, Tymoteusz Zych (eds.), *State of Democracy, Human Rights and the Rule of Law in Poland. Recent Developments*, Ordo Iuris Institute for Legal Culture, Warszawa 2016, s. 178 – 198
(http://www.ordoiuris.pl/pliki/dokumenty/Ordoluris_HumanRights.pdf);

15. Maciej Pisz, *Legal aspects of the regulation with the effect of a statute regulated in art. 234 of the Constitution of the Republic of Poland and the issue of the security of Poland in international relations (Prawne uwarunkowania instytucji rozporządzenia z mocą ustawy uregulowanej w art. 234 Konstytucji RP a kwestia bezpieczeństwa państwa polskiego na arenie międzynarodowej)*, [w:] *Contemporary trends in international relations: politics, economics, law*, Lviv 2016;
16. Paweł Skuczyński, *The Attitudes of Lawyers Towards the Constitutional Crisis and the Independence of the Judiciary*; [w:] Grzegorz Borkowski (ed.), *The Limits of Judicial Independence?*, Warszawa-Toruń 2016, s. 149 – 166;
17. Wiesław Staśkiewicz, *Status and Professional Roles of a Legislative Drafters in Poland*, [w:] Felix Uhlmann, Stefan Höfler (eds.), *Professional Legislative Drafters. Status, Roles, Education*, Zentrum für Rechtsetzungslehre (ZfR), Band 6, Dike Verlag, Zurich 2016, s. 51 – 82.

G. Publikacje i opracowania naukowe w językach obcych, opublikowane w wydawnictwach ciągłych, czasopismach lub na stronach internetowych:

1. Bartosz Lewandowski, *The procedures of election the head of state in the Republic of Poland before the Second World War*, „The Lawyer Quarterly. International Journal for Legal Research”, 2/2016, s. 82 – 89;
2. Karol Muszyński, *Bifurcation of working time. The idea and its fate in Poland*, „Forum Socjologiczne. Special Issue: Social boundaries and meanings of work in the 21st-century capitalism”, t. 6, 2015, s. 199 – 211;
3. Karol Muszyński, *Factors behind the growth of civil law contracts as employment contracts in Poland. A study on labour law violations*, „Prakseologia”, t. 1, 2016, nr 158, s. 311 – 347;
4. Marcin Matczak, *Does Legal Interpretation Need Paul Grice? Reflections on Lepore and Stone's Imagination and Convention*, „SSRN Jurisprudence & Legal Philosophy eJournal” (https://papers.ssrn.com/sol3/papers2.cfm?abstract_id=2716629), Vol 8, Issue 7, January 26, ss. 38;
5. Marcin Matczak, *Why Judicial Formalism is Incompatible with the Rule of Law*, „SSRN Jurisprudence & Legal Philosophy eJournal”, Vol 8, Issue 66, September 9, (https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2831477), ss. 38;
6. Anna Rossmann, *Philosophical Roots of the Dialogical Concept of Law*, „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej”, 2016 z. 2, s. 51 – 59;

7. Agnieszka Wiltos, Maciej Paweł Jaskot, *Acercamiento a la (no)equivalencia de los términos jurídicos en los diccionarios bilingües polaco-español/español-polaco* "Studia Romanica Posnaniensia" Vol 43, Nr 3 (2016), s. 37 – 51;
8. Jan Winczorek, *Redundancy of Redundancy in Justifications of Verdicts of Polish The Constitutional Tribunal*, "Informal Logic", 3/2016, s. 371 – 394 (<http://dx.doi.org/10.22329/il.v36i3.4724>);
9. Marek Zubik, Adam Oleksy, *30 de ani împreună cu Tribunalul Constituțional din Polonia Era de aur, perioadă nouă sau o schimbare reușită?*, <http://constcourt.md/libview.php?l=ro&idc=9&id=884&t=/Media/Publicatii/30-de-ani-impreuna-cu-Tribunalul-Constitutional-din-Polonia>;
10. Marek Zubik, *A.D. 2015/2016. Anni horribili of the Constitutional Tribunal in Poland*, <http://www.bbcj.eu/d-2015-2016-anni-horribili-constitutional-tribunal-poland/>.

H. Inne publikacje w językach obcych (glosy, recenzje, raporty, sprawozdania, varia)

1. [Adam Bosiacki, zapis wystąpienia], *Panel IV: Comparing Polish and American Law Teaching Methods: Lessons from the Past for the Future*, [w]: Ewa Gmurzyńska (ed.) *Legal Education and Legal Profession in the Global World – Polish-American Perspectives*, „Studia Iuridica” LXII, 2016, s. 104 – 106.
2. [Tomasz Stawecki, zapis wystąpienia], *Panel IV: Comparing Polish and American Law Teaching Methods: Lessons from the Past for the Future*, [w]: Ewa Gmurzyńska (ed.) *Legal Education and Legal Profession in the Global World – Polish-American Perspectives*, „Studia Iuridica” LXII, 2016, s. 107 – 111.

I. Rozdziały i artykuły w monografiach, pracach zbiorowych, księgach pamiątkowych) lub podręcznikach akademickich wydane w języku polskim^{6,7}:

1. Cezary Błaszczak, *Thomas Paine i jego Zdrowy rozsądek*, [w:] Thomas Paine, *Zdrowy rozsądek*, wyd. Aletheia, Warszawa 2016, s. 143 – 167;
2. Adam Bosiacki, *Polski klasyczny liberalizm. O recepcji liberalizmu w polskiej myśli politycznej I połowy XIX wieku*, [w:] Grzegorz Smyk, Andrzej Wrzyszc (red. nauk.) *Od prawa przeszłego do współczesnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Wojciechowi Witkowskiemu*, „Studia Iuridica Lublinensia”, 2016, vol. XXV, nr 3, s. 105-117;

---

⁶ Wykaz nie uwzględnia fragmentów prac, które zostały wymienione jako monografie lub podręczniki o zbiorowym autorstwie o ile w pracy nie oznaczono autora.

⁷ W spisie uwzględniono wydania stanowiące tomy serii wydawniczych lub periodyków, jeżeli stanowiły wyodrębnioną publikację o cechach monografii.

3. Adam Bosiacki, *Stanisław Ehrlich*, [w:] Waldemar Baraniewski, Wojciech Tygielski, Andrzej Kajetan Wróblewski (red. nauk.) *Portrety uczonych. Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego po 1945, A-K*, „Monumenta Universitatis Varsoviensis 1816 – 2016”, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 303 – 311;
4. Adam Bosiacki, *Wstęp*, [w:] Benjamin Constant, *O monarchii konstytucyjnej i rękojmiach publicznych*, t. I-II, tłumaczył Wincenty Niemojowski [reedycja książki z 1831 roku], Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 7 – 31;
5. Adam Bosiacki, *Wydział Prawa Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego w latach 1869-1915*, [w:] Grażyna Bałtruszajtys (red.), *Zarys dziejów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego*, wyd. 2 poprawione i uzupełnione, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 93 – 129;
6. Adam Bosiacki, *Źródła prawa a rewolucja. Skróty wystąpienia*, [w:] XVII Konferencja Wydziałowa na temat „Źródła prawa. Teoria i praktyka” [materiały konferencyjne], Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016; s. 13 – 18;
7. Tatiana Chauvin, *Analiza pojmowania i działania zasady jawności oraz jej ograniczeń z perspektywy prawa francuskiego*, [w:] Grażyna Szpor (red. nauk. serii), Cezary Mik (red. tomu.) *Jawność i jej ograniczenia, Tom XI: Standardy Europejskie*, C.H.Beck, Warszawa 2016, s. 127 – 177;
8. Tatiana Chauvin, *Etyka poselska i parlamentarna*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 410 – 426;
9. Tatiana Chauvin, *Etyka urzędnicza a teorie demokracji*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 87 – 103;
10. Tatiana Chauvin, *Klientelizm*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 383 – 393;
11. Tatiana Chauvin, *Korupcja*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 369 – 383;

12. Tatiana Chauvin, *Nepotyzm*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 393 – 406;
13. Tatiana Chauvin, *Przestrzeganie prawa*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 307 – 319;
14. Zbigniew Cywiński, *Rosyjski dualizm prawny a koncepcje Leona Petrażyckiego*, [w:] Галина Фаизовна Гараева, Ярослав Турлуковски (red.), *Мысль Л.И. Петражицкого и современная наука права. Материалы международной научно-практической видео-конференции*, Издательство «Экоинвест», Краснодар 2016, s. 455 – 474.
15. [Zbigniew Cywiński, Andrzej Kojder], *Funkcje prawa*, [w:] Andrzej Kojder, *Podstawy socjologii prawa*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2016, s. 222 – 226;
16. [Zbigniew Cywiński, Andrzej Kojder], *Postawy wobec prawa*, [w:] Andrzej Kojder, *Podstawy socjologii prawa*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2016, s. 227 – 231;
17. Adam Krzywoń, [Komentarz do art. 1 (pkt V) oraz art. 4 (pkt 4)], [w:] Maciej Mataczyński (red.), *Ustawa o kontroli niektórych inwestycji. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 25 – 33, 98 – 104;
18. Lech Garlicki, *Granice niezawisłości: podporządkowanie sędziego „Konstytucji i ustawie”*, [w:] *Granice niezawisłości sędziów i niezależności sądów?*, Krajowa Rada Sądownictwa Warszawa-Toruń 2016, s. 101 – 111;
19. Leszek Garlicki, [aktualizacja] *Wstęp* (wspólnie z M. Derlatką), [komentarz do Rozdziału 1 (wstęp) oraz art. 14 (wspólnie z P. Sarneckim), art. 18, 19 (wspólnie z M. Derlatką), 20-24 (wspólnie z M. Zubikiem) i 25 Konstytucji], [w:] Leszek Garlicki, Marek Zubik (red. nauk.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. T. 1*, wydanie drugie uzupełnione, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, s. 17 – 53, 450 – 464, 489 – 631;
20. Leszek Garlicki, *Horyzontalne obowiązywanie praw człowieka a standardy Europejskiej Konwencji Praw Człowieka* [w:] Adam Bodnar, Adam Płoszka (red.), *Wpływ Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na funkcjonowanie biznesu*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 25 – 40;
21. Jakub Karczewski, Tomasz Stawecki, *Prywatność i jawność – ważenie zasad prawnych*, [w:] Arwid Mednis (red.), *Prywatność a jawność. Bilans 25-lecia i perspektywy na przyszłość*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 127 – 154;

22. Andrzej Kojder, *Adam Podgórecki*, [w:] Waldemar Baraniewski, Wojciech Tygielski, Andrzej Kajetan Wróblewski [red. nauk], *Portrety uczonych. Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego po 1945, L-R*, seria „Monumenta Universitatis Varsoviensis 1816-2016”, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 530 – 538;
23. Andrzej Kojder, *Aktualność myśli naukowej Leona Petrażyckiego w XXI wieku*, [w:] Галина Фаизовна Гараева, Ярослав Турлуковски (red.), *Мысль Л.И. Петражицкого и современная наука права. Материалы международной научно-практической видео-конференции*, Издательство «Экоинвест», Краснодар 2016, s. 217 – 249 (ISBN: 978-5-94215-296-3);
24. Andrzej Kojder, *Leon Petrażycki*, [w:] Piotr Salwa, Andrzej Kajetan Wróblewski [red. nauk], *Portrety uczonych. Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego 1915-1945, M-Ż*, seria „Monumenta Universitatis Varsoviensis 1816-2016”, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 108 – 118;
25. Andrzej Kojder, *Równość wobec prawa: deklarowana i faktyczna*, [w:] Witold Morawski [red. nauk.], *Wobec wyzwań jutra. Co myślą Polacy i jak działają*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 129 – 151;
26. Andrzej Kojder, *Spektrum prawa*, [w:] Arwid Mednis (red.), *Misja publiczna – Wspólnota – Państwo. Studia z prawa i administracji. Księga dedykowana pamięci Profesora Michała Kuleszy*, tom II, Presscom Sp. z o.o., Warszawa 2016, (objętość: 28 188 znaków ze spacjami);
27. Krzysztof Koźmiński, *Instytucja odpowiedzialności odszkodowawczej władzy publicznej w poglądach sędziów i urzędników – wyniki badań empirycznych*, [w:] Ewelina Gierach, Michał Jabłoński, Krzysztof Koźmiński (red.), *Odpowiedzialność majątkowa władzy publicznej*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2016, s. 203 – 222;
28. Krzysztof Koźmiński, Jan Rudnicki, *Penalizacja propagowania totalitarnego ustroju państw*, [w:] Franciszek Longchamps de Bérier, Krzysztof Szczucki (red.), *O wolność słowa i religii. Praktyka i teoria*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, s. 74 – 100;
29. Krzysztof Koźmiński, *Zasady techniki prawodawczej – polskie doświadczenia i tradycja*, [w:] Dorota Kondratczyk-Przybylska, Adam Niewiadomski, Ewa Walewska (red.), *Język polskiego prawa: nowe wyzwania*, Uniwersytet Warszawski. Międzywydziałowe Koło Naukowe Kultury Języka Prawnego i Prawniczego „Lingua Iuris”, Warszawa 2016, s. 71 – 88;
30. Krzysztof Koźmiński, Michał Jabłoński, *Refleksja na temat koncepcji „przepisów administracyjnych” w ujęciu Michała Kuleszy*, [w:] Arwid Mednis (red.), *Misja publiczna – Wspólnota – Państwo. Studia z prawa i administracji. Księga*

dedykowana pamięci Profesora Michała Kuleszy, tom II, Presscom Sp. z o.o., Warszawa 2016, s. 135 – 146;

31. Anna Kryniecka, *Znaczenie filozofii farmacji w krzewieniu idei pacyfizmu*, [w:] Anna Kryniecka, Tadeusz Mędzelowski (red.), *Braterstwo i pacyfizm a demokracja*, Kresowa Agencja Wydawnicza, Białystok 2015 [faktycznie – 2016], s. 123 – 131;
32. Adam Krzywoń, *Abolicja podatkowa. Deklaracje majątkowe. Wyrok z dnia 20 listopada 2002 r., K 41/02. Komentarz*, [w:] Leszek Garlicki, Marta Derlatka, Marcin Wiącek (red. nauk.), *Na straży państwa prawa. Trzydzieści lat orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 445 – 463;
33. Adam Krzywoń, *Progi wyborcze: dopuszczalne granice deformacji wyniku wyborów*, [w:] Jarosław Szymanek (red.), *Niedemokratyczne wymiary demokratycznych wyborów*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, s. 98 – 118;
34. Władysław T. Kulesza, *Sofiści – duma i wstyd demokracji*, [w:] Anna Kryniecka, Tadeusz Mędzelowski (red.), *Braterstwo i pacyfizm a demokracja*, Kresowa Agencja Wydawnicza, Białystok 2015 [faktycznie – 2016], s. 30 – 38;
35. Bartosz Lewandowski, *Jakość weryfikowania kompetencji i rzetelności biegłych sądowych w Polsce. Studium przypadku*, [w:] Bartosz Lewandowski (red.), *Pozycja i rola biegłego w polskim porządku prawnym*, Instytut na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris, Warszawa 2016, s. 149 – 169;
36. Sławomir Lewandowski, *Odpowiedniki słowne koniunkcji i alternatyw w tekstach aktów normatywnych*, [w:] Dorota Kondratczyk-Przybylska, Adam Niewiadomski, Ewa Walewska [red.], *Język polskiego prawa: nowe wyzwania*, Uniwersytet Warszawski. Międzywydziałowe Koło Naukowe Kultury Języka Prawnego i Prawniczego „Lingua Iuris”, Warszawa 2016, s. 89 – 99;
37. Hanna Machińska, *Wpływ Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na przestrzeganie praw człowieka przez podmioty gospodarcze w związku z ochroną środowisk*, [w:] Adam Bodnar, Adam Płoszka (red.), *Wpływ Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na funkcjonowanie biznesu*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 164 – 189;
38. Jan Majchrowski, *Tzw. korpus wojewodów: między koncepcją Michała Kuleszy a rzeczywistością*, [w:] Arwid Mednis (red.), *Misja publiczna – Wspólnota – Państwo. Studia z prawa i administracji. Księga dedykowana pamięci Profesora Michała Kuleszy*, tom I, Presscom Sp. z o.o., Warszawa 2016, s. 483-494;

39. Andrzej Malinowski, *Komunikatywność polskich kodeksów*, [w:] Dorota Kondratczyk-Przybylska, Adam Niewiadomski, Ewa Walewska [red.], *Język polskiego prawa: nowe wyzwania*, Uniwersytet Warszawski. Międzywydziałowe Koło Naukowe Kultury Języka Prawnego i Prawniczego „Lingua Iuris”, Warszawa 2016, s. 151 – 163;
40. Ryszard Piotrowski, *Konstytucyjne podstawy pomocy prawnej z urzędu*, [w:] Łukasz Supera (red.), *Stawki < życie. Publikacja pokonferencyjna*, Warszawa 2016, s. 44 – 55 (http://www.adwokatura.pl/admin/wgrane_pliki/file-stawkimnzyciepublikacjapokonferencyjnasupera-18151.pdf);
41. Ryszard Piotrowski, *O znaczeniu prawa sędziowskiego w polskim ustroju państwowym*, [w:] Tomasz Giaro (red.), *Rola orzecznictwa w systemie prawa*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 39 – 64;
42. Ryszard Piotrowski, *O znaczeniu prywatności w ustroju demokratycznym*, [w:] Jerzy Jaskiernia, Kamil Spryszak (red.), *Uniwersalne standardy ochrony praw człowieka a funkcjonowanie systemów politycznych w dobie wyzwań globalnych*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016, s. 509 – 526;
43. Ryszard Piotrowski, *Ochrona konstytucyjnych praw i wolności jednostki w praktyce funkcjonowania sądownictwa powszechnego i Sądu Najwyższego*, [w:] Hubert Izdebski, Mateusz Komorowski, Maciej Pisz (red.), *Gwarancje ochrony konstytucyjnych praw i wolności jednostki*, C. H. Beck, Warszawa 2016 s. 89 – 105;
44. Ryszard Piotrowski, *Perspektywa krajowa niezawisłości sędziów i niezależności sądów – ujęcie konstytucyjne*, [w:] Grzegorz Borkowski (red.), *Granice niezawisłości sędziów i niezależności sądów*, Krajowa Rada Sądownictwa, Warszawa – Toruń 2016, s. 129 – 139;
45. Ryszard Piotrowski, *Prawo do prywatności i ochrony danych osobowych jako wartości konstytucyjne*, [w:] Arwid Mednis (red.), *Prywatność a jawność. Bilans 25-lecia i perspektywy na przyszłość*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 17 – 33;
46. Ryszard Piotrowski, *Stosowanie prawa łaski przez Prezydenta RP*, [w:] Tomasz Słomka (red.), *Instytucja Prezydenta w Trzeciej Rzeczypospolitej. Model polityczny i praktyka ustrojowa*, Warszawa 2016, s. 85 – 101;
47. Ryszard Piotrowski, *Utrwalanie przebiegu rozprawy sądowej a Konstytucja*, [w:] Aneta Łazarska (red.), *Elektroniczny protokół a wymiar sprawiedliwości : materiały z konferencji Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”*, Warszawa, 31 marca 2014, Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” Warszawa 2015 (ukazało się w 2016), s. 19 – 35;
48. Ryszard Piotrowski, *Uwagi o konstytucyjnych granicach zmian ustawowych dotyczących Krajowej Rady Sądownictwa*, [w:] Grzegorz Borkowski (red.),

Nadzwyczajny Kongres Sędziów Polskich, Krajowa rada Sądownicza, Warszawa-Toruń 2016, s. 63 – 80;

49. Ryszard Piotrowski, *Uwagi o społecznej funkcji konstytucji*, [w:] Anna Materska-Sosnowska, Tomasz Słomka (red.), *Konstytucje polskie z 1952 i 1997 roku: tradycje, instytucje, praktyka ustrojowa*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2015 (ukazało się w 2016), s. 21 – 30;
50. Ryszard Piotrowski, *Uwagi o znaczeniu władzy sądowniczej w demokracji konstytucyjnej*, [w:] Maciej Kłodawski, Alicja Witorska, Mariusz Lachowski (red.), *Legislacja czasu przemian, przemiany w legislacji. Księga jubileuszowa na XX-lecie Polskiego Towarzystwa Legislacji*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, s. 97 – 111;
51. Ryszard Piotrowski, *Zakaz przerywania ciąży. Komentarz*, [w:] Leszek Garlicki, Marta Derlatka, Marcin Wiącek (red. nauk.), *Na straży państwa prawa. Trzydzieści lat orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 212 – 232;
52. Maciej Pisz, *Formy własności w Konstytucji PRL z 1952 roku a regulacja własności na gruncie Konstytucji RP z 1997 roku. Czy obowiązująca Konstytucja pozwala na wyróżnienie form własności?*, [w:] Urszula Comi, Wojciech Giemza (red.), *Państwo i konstytucja na przestrzeni dziejów. Publikacja pokonferencyjna*, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Koło Naukowe Historii Prawa „Sapientia Iuris”, Warszawa 2016, s. 37 – 46
(http://ebuw.uw.edu.pl/Content/259215/Panstwo_i_konstytucja_na_przestrzeni_dziejow.pdf);
53. Maciej Pisz, *Gwarancje ochrony konstytucyjnych praw i wolności jednostki na przykładzie prawa własności w ujęciu art. 64 Konstytucji RP*, [w:] Hubert Izdebski, Mateusz Komorowski, Maciej Pisz (red.), *Gwarancje ochrony konstytucyjnych praw i wolności jednostki*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 107 – 125;
54. Marcin Romanowicz, *Ekonomiczny postęp czy ekologiczny rozwój? (Re)sentyment osoby*, [w:] Jan Szomburg, Adam Leśniewicz (red.), *Na jakich wartościach oprzeć rozwój Polski?, Po X kongresie Obywatelskim, „Wolność i Solidarność” nr 70*, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2016, s. 151-158, (<http://static.presspublica.pl/red/rp/pdf/WiS-70.pdf>);
55. Marcin Romanowicz, *Utrwalona linia orzecznicza jako argument z (własnego) autorytetu sądowego*, [w:] Tomasz Giaro, *Rola orzecznictwa w systemie prawa*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 173 – 200;
56. Mikołaj Rychlik, *Pytanie prawne sądu do sądu konstytucyjnego w wybranych państwach europejskich. Analiza porównawcza*, [w:] Krzysztof Urbaniak (red.),

Pytanie prawne sądu do Trybunału Konstytucyjnego. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Nauka i Innowacje, Poznań 2016, s. 273 – 300;

57. Paweł Skuczyński, *Etyka adwokatów i radców*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 521 – 542;
58. Paweł Skuczyński, *Etyka komorników sądowych*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 502 – 513;
59. Paweł Skuczyński, *Etyka legislatora oraz pozostałych służb prawnych i eksperckich parlamentu*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 429 – 438;
60. Paweł Skuczyński, *Etyka prawnicza*, [w:] Andrzej Bator, Jerzy Zajadło, Marek Zirk-Sadowski (red.), *Wielka encyklopedia prawa, Tom VII, Teoria i filozofii prawa*, Fundacja „Ubi societas, ibi ius”, Warszawa 2016, s. 127 – 132;
61. Paweł Skuczyński, *Etyka rzeczników patentowych*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 553 – 562;
62. Paweł Skuczyński, *Etyka urzędnicza a etyka zawodowa*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 21 – 28;
63. Paweł Skuczyński, *Etyka wykładni prawa? Uwagi na tle książki Susanny Lindroos-Hovinheimo pt. Justice and the Ethics of Legal Interpretation* [w:] Mikołaj Hermann, Sebastian Sykuna (red.), *Wykładnia prawa. Tradycja i perspektywy*, C.H. Beck, Warszawa 2016, s. 357 – 374;
64. Paweł Skuczyński, *Infrastruktura etyczna administracji*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii), Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 111 – 135;
65. Paweł Skuczyński, *Polityczne wsparcie i ograniczenia etyki urzędniczej*, [w:] prof. dr hab. Roman Hauser, Zygmunt Niewiadomski, Andrzej Wróbel (red. serii),

- Hubert Izdebski (red. tomu), *System Prawa Administracyjnego, Tom 13: Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, C.H.Beck, s. 137 – 156;
66. Paweł Skuczyński, *Postawy prawników wobec kryzysu konstytucyjnego a niezawistość sędziowska*, [w:] Grzegorz Borkowski (red.), *Granice niezawistości sędziów i niezależności sądów*, Krajowa Rada Sądownictwa, Warszawa – Toruń 2016, s. 149 – 166;
67. Paweł Skuczyński, *Zasady i konkurencja w służbie skuteczności. Główne problemy etyki zawodowej komornika sądowego*, [w:] Andrzej Marciniak (red.), *Etyka zawodowa komornika sądowego*, Currenda, Sopot 2016, s. 101 – 121;
68. Wiesław Staśkiewicz, *Společne role legislatora*, [w:] Maciej Kłodawski, Alicja Witorska, Mariusz Lachowski (red.), *Legislacja czasu przemian, przemiany w legislacji. Księga jubileuszowa na XX-lecie Polskiego Towarzystwa Legislacji*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, s. 111 – 142;
69. Wiesław Staśkiewicz, *Sprawiedliwość społeczna w aktach prawa powszechnie obowiązującego*, [w:] Wojciech Arndt, Sergiusz Bober (red.) *Sprawiedliwość społeczna w polityce polskiej*, WAM, Kraków 2016, s. 129 – 182;
70. Tomasz Stawecki, *Arbitraż w świetle badań empirycznych*, [w:] Jerzy Poczobut, Andrzej W. Wiśniewski (red.), *Prawo prywatne i arbitraż. Księga jubileuszowa dedykowana doktorowi Maciejowi Tomaszewskiemu*, Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie, Warszawa 2016, s. 311 – 337;
71. Marcin Stębel, [art. 202, art. 203, art. 204, art. 205, art. 206, art. 207], [w:] Marek Safjan, Leszek Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, C. H. Beck, Warszawa 2016;
72. Marcin Szwed, *Działalność deweloperów a Europejska Konwencja Praw Człowieka*, [w:] Adam Bodnar, Adam Płoszka (red.), *Wpływ Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na funkcjonowanie biznesu*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 133 – 152;
73. Maria Szyszkowska, *Człowiek w perspektywie nauk pokrewnych filozofii wychowania*, [w:] Sławomir Sztobryn, Krzysztof Kamiński, Marcin Wasilewski (red.), *Filozofia wychowania w Europie Środkowej w kontekście uwarunkowań historycznych, społecznych, politycznych i filozoficznych*, seria: *Pedagogika Filozoficzna*, tom VI, Wydawnictwo Naukowe Towarzystwa Pedagogiki Filozoficznej „Chowanna”, Łódź 2015 (faktycznie 2016), s. 147 – 155;
74. Maria Szyszkowska, *Potęga człowieka*, [w:] Lech W. Zacher (red. nauk.) *Moc sprawcza ludzi i organizacji*, Poltext, Warszawa 2016, s. 33 – 38;

75. Maria Szyszkowska, *Przełamywanie szowinizmu kulturowego jako warunek prawidłowej globalizacji*, [w:] Alina Bernadetta Jagiełłowicz, Andrzej Drohomirecki, *Infiltracja kultur w dobie postępującej globalizacji*, Akademia Pióra, Wrocław 2016, s. 197 – 203;
76. Janusz Trzciniński, *Sprawiedliwość społeczna w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego. Zarys problematyki*, [w:] Wojciech Arndt, Sergiusz Bober (red.) *Sprawiedliwość społeczna w polityce polskiej*, WAM, Kraków 2016, 183 – 198;
77. Janusz Trzciniński, *Znaczenie autonomicznej wykładni konstytucji na przykładzie orzecznictwa sądów administracyjnych*, [w:] Marek Smolak (red.), *Wykładnia Konstytucji Aktualne problemy i tendencje*, red., Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 55 – 64;
78. Janusz Trzciniński, Marcin Wiącek, *Art. 27*, [w:] Leszek Garlicki, Marek Zubik (red. nauk.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. T. 1*, wydanie drugie uzupełnione, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, s. 638 – 646.
79. Marcin Wiącek, *Art. 184*, [w:] Marek Safjan, Leszek Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 1085 – 1108;
80. Marcin Wiącek, *Art. 185*, [w:] Marek Safjan, Leszek Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 1108 – 1112;
81. Marcin Wiącek, *Art. 87 ust. 1*, [w:] Marek Safjan, Leszek Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 51 – 86;
82. Marcin Wiącek, *Art. 88*, [w:] Marek Safjan, Leszek Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 88 – 103;
83. Marcin Wiącek, *Art. 89*, [w:] Marek Safjan, Leszek Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 103 – 118;
84. Marcin Wiącek, *Art. 92*, [w:] Marek Safjan, Leszek Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 171 -190;
85. Marcin Wiącek, *Art. 93*, [w:] Marek Safjan, Leszek Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 190 – 203;
86. Marcin Wiącek, *Konstytucyjne aspekty ograniczeń obrotu nieruchomościami rolnymi*, [w:] Przemysław Litwiniuk (red.) *Kwestia agrarna. Zagadnienia prawne i ekonomiczne*, Wydawnictwo Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA, Warszawa 2016, s. 101 – 110;

87. Marcin Wiącek, *Ochrona wolności i praw przez sądy*, [w:] Hubert Izdebski, Mateusz Komorowski, Maciej Pisz (red.), *Gwarancje ochrony konstytucyjnych praw i wolności jednostki*, C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 127 – 136;
88. Marcin Wiącek, *Proporcjonalność ingerencji w wolność działalności gospodarczej. Uwagi na tle wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie P 4/14*, [w:] Maciej Taborowski (red.), *Skutki braku notyfikacji przepisów technicznych ustawy o grach hazardowych dla wymiaru sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej*, Wydawnictwo Wolters Kluwer, s. 278 – 289;
89. Marcin Wiącek, *Wydawanie rozporządzeń. Orzeczenie TK z dnia 28 maja 1986 r., U 1/86 – komentarz*, [w:] Leszek Garlicki, Marta Derlatka, Marcin Wiącek (red. nauk.), *Na straży państwa prawa. Trzydzieści lat orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 33 – 49;
90. Jan Winczorek, *Redundancja redundancji w uzasadnieniach orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego*, [w:] Tomasz Giaro, *Rola orzecznictwa w systemie prawa*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 81 – 102;
91. Marek Zubik, [aktualizacja art. 1, 2, 7, 11-13, 20-24], [w:] Leszek Garlicki, Marek Zubik (red. nauk.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. T. 1*, wydanie drugie uzupełnione, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, ss. 53-174, 239-258, 355-450, 513-594.

J. Publikacje naukowe w języku polskim, opublikowane w wydawnictwach ciągłych, czasopismach i dostępne w Internecie :

1. Cezary Błaszczuk, *Libertarianizm wobec kryminalizacji „insider tradingu”*, „Studia Prawno-Ekonomiczne”, t. XCVII 2015 (faktycznie 2016), s. 11 – 42;
2. Tatiana Chauvin, *Osoba fizyczna czy człowiek? Kilka refleksji na temat podmiotu prawa*, „Principia” nr 62. s. 2015 (faktycznie 2016), tom 61, (<http://www.ejournals.eu/Principia/2016/Tom-60-2015/art/8309/>);
3. Marek Domagała, Jakub Karczewski, Michał Piechota, *Uwagi o głównych problemach prawnych wynikających z projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (sprawozdanie Podkomisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw o Trybunale Konstytucyjnym z 24 czerwca 2016 r.)*, Biuro Trybunału Konstytucyjnego. Zespół orzecznictwa o studiów, http://trybunal.gov.pl/uploads/media/Uwagi_o_glownych_problemach_prawnych_wynikajacych_z_projektu_ustawy_o_TK.pdf;
4. Maciej Grodzicki (red.), Tomasz Janyst, Karol Muszyński, *Wyzwania rozwojowe Polski. Czy Plan Morawieckiego może im zaradzić?*, Analiza Fundacji Kaleckiego 01/2016, Warszawa, ss. 33 (<http://kalecki.org/wp->

content/uploads/2016/04/Wyzwania-rozwojowe-Polski-czy-Plan-Morawieckiego-moz%CC%87e-im-zaradzic%CC%811.pdf);

5. Zbigniew Gromek, *Projekt stanowiska Sejmu w sprawie o sygn. akt SK 19/15*, „Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu”, 2016, z. 2, s. 231 – 257;
6. Andrzej Kojder, *(Prawie) każda władza jest władzą pańską*, „Więź” 2016, nr 1(663), s. 100 – 110.
7. Krzysztof Koźmiński, *Porządek prawny III Rzeczypospolitej – zamknięty system legalności?*, „Teologia Polityczna” 2016, <http://www.teologiapolityczna.pl/krzysztof-kozminski-porzadek-prawny-iii-rzeczypospolitej-zamkniety-system-legalnosci-tpct->;
8. Krzysztof Koźmiński, *Wspólnota jako wartość prawna – perspektywa komunitarystyczna*, „Fragile. Pismo Kulturalne”, nr 1 (31)/2016, s. 34 – 42;
9. Krzysztof Koźmiński, Olaf Szczypiński, Tymoteusz Zych, *Szkolnictwo wyższe a start na rynku pracy. Rekomendacje zmian prawnych i dobrych praktyk*, [w:] *Start na rynku pracy. Materiały pokonferencyjne 2016*, Fundacja Inicjatyw młodzieżowych, Warszawa 2016, s. 48 – 83 (<http://www.nzb.pl/images/FIM.Start.na.ryнку.pracy.pdf>);
10. Anna Kryniecka, *Przewycięzanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych jako wyraz demokracji*, „Praca socjalna” rok XXXI nr 1 (styczeń-luty) 2016, s. 87 – 96;
11. Adam Krzywoń, *Problematyka praw podmiotowych w skargach konstytucyjnych dotyczących regulacji podatkowych*, „Zagadnienia Sądownictwa Konstytucyjnego” 1 – 2 (7 – 8)/2014, s. 47 – 62;
12. Bartosz Lewandowski, *Czy na pewno żądanie oskarżonego złożone w trybie art. 185a § 1 k.p.k. należy rozpoznawać jak zwykły wniosek dowodowy? – głos polemiczny*, „Palestra” 2016 nr 7-8, s. 145 – 153;
13. Andrzej Malinowski, *Informacja o nieobowiązaniu przepisu*, „Przegląd Legislacyjny” 1/2016, s. 9 – 20;
14. Andrzej Malinowski, *Komunikatywność polskich kodeksów*, „Zeszyt Naukowe Sądownictwa Administracyjnego”, nr 1/2016, s. 24 – 33;
15. Andrzej Malinowski, *Nagłówki w tekście aktu normatywnego*, „Studia Iuridica”, t. 66, s. 193 – 206;
16. Karol Muszyński, *Czynniki sterujące antykryzysową polityką prawa pracy w Polsce w latach 2009-2013*, „Profilaktyka społeczna i resocjalizacja”, 2016, nr. 29, s. 99 – 126;

17. Karol Muszyński, *Trybunał Rewolucyjny jako element systemu Terroru. Autonomizacja i administratywizacja Trybunału Rewolucyjnego*, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, t. LXVII(2), 2015, s. 31-60 [faktycznie 2016];
18. Karol Muszyński, *Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 15 stycznia 2016 r.*, Fundacja Kaleckiego 3 lutego 2016 r., Warszawa, ss. 5 (<http://kalecki.org/wp-content/uploads/2016/03/Uwagi-do-projektu-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-minimalnym-wynagrodzeniu-za-prace%CC%A8-oraz-ustawy-o-Pan%CC%81stwowej-Inspekcji-Pracy-z-dnia-15-stycznia-2016-r.pdf>);
19. Karol Muszyński, *Zadłużona demokracja i prawo do bankructwa*, „Nowa Res Publica”, nr 3/2015, s. 34-37;
20. Karol Muszyński, Łukasz Bojarski, *Wspólne seminaria dla sędziów i organizacji społecznych – opis dobrej praktyki*, [w:] Łukasz Bojarski [red.], *Wspólnie przeciw dyskryminacji. Sędziowie i organizacje obywatelskie na rzecz równego traktowania*, Warszawa 2016, s. 121 – 125 (<https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/9216/THEMIS-INPRIS%20-%20Wspo%cc%81lnie%20przeciw%20dyskryminacji.pdf?sequence=1&isAllowed=y>);
21. Karol Muszyński, Maciej Sobociński, *Uwagi do projektu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*, Fundacja Kaleckiego 19 stycznia 2016, Warszawa, ss. 5 (<http://kalecki.org/wp-content/uploads/2016/03/Fundacja-Kaleckiego-Uwagi-do-Programu-Rodzina-500.pdf>);
22. Karolina Pawłowska, *Prawa reprodukcyjne i seksualne w ONZ i ich doktrynalne uwarunkowania*, „Zeszyty Prawnicze UKSW”, tom 16.2, s. 163 – 180;
23. Ryszard Piotrowski, *Trybunał Konstytucyjny na straży wolnych wyborów i podstaw demokracji*, <http://niezniknelo.pl/OK2/arttykul/piotrowski-trybunal-konstytucyjny-na-strazy-wolnych-wyborow-i-podstaw-demokracji/4/index.html>, ss. 16;
24. Michał Pełka, *Ronald Dworkin o prawie do aborcji*, „Forum Prawnicze” nr 1 (33) 2016, s. 34 – 46;
25. Jacek Petzel, Marek Grzybowski, *Wydziały prawa na rozdrożach (Międzynarodowa Konferencja Naukowa, Stambuł, 16-19.04.2015 r.)*, „Państwo i Prawo” nr 5/2016 s. 111 – 113;
26. Maciej Pisz, *Gwarancje realizacji konstytucyjnego prawa do petycji w kontekście ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach*, „Przegląd Legislacyjny” 2016, nr 2(96), 49 – 68;

27. Maciej Pisz, *Sposób uregulowania własności w polskim i niemieckim prawie konstytucyjnym*, „Zeszyty Naukowe Prawa Konstytucyjnego »Pro publico bono«”, 2016, z. 9), s. 4 – 17;
28. Robert Rybski, *Bezpieczeństwo energetyczne jako wartość konstytucyjna w orzecznictwie niemieckiego sądu*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2016 Nr 4, s. 179 – 190;
29. Mikołaj Rychlik, *Mazurek Dąbrowskiego jako polski hymn państwowy – aspekt historyczno-prawny*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego”, nr 5 (33)/2016, s. 125 – 139;
30. Paweł Skuczyński, *Dialog społeczny a udział prawników w debacie publicznej. Porozumienie samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych – doświadczenia i perspektywy 2015-2016*, „Radca Prawny. Zeszyty Naukowe” 4(9)/2016, s. 83 – 97;
31. Maria Szyszkowska, *Znaczenie seksualności człowieka*, „Praca socjalna” rok XXXI nr 1 (styczeń-luty) 2016, s. 76 – 87;
32. Michał Szwał, *Referendarz sądowy w sądownictwie powszechnym – status prawny, rozwój kompetencji i jego ograniczenia*, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa 2016, ss. 27, http://programy.hfhr.pl/monitoringprocesulegislacyjnego/files/2013/01/HFPC_analiza_I_rekomendacje_22016_Referendarze.pdf;
33. Michał Szwał, Iga Małobęcka, *Zmiana struktury sądów powszechnych – zagadnienia konstytucyjne*, „Krajowa Rada Sądownictwa. Kwartalnik” nr 3/2016, s. 5 – 14;
34. Michał Szwał, Marcin Szwed, *Konstytucyjne aspekty kar porządkowych pozbawienia wolności*, „Przegląd Legislacyjny”, nr 1(95)/2016, s. 35 – 58;
35. Michał Szwał, Marcin Szwed, *Nadużycie prawa do sądu w postępowaniu sądowoadministracyjnym*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego”, nr 6/2016, s. 52 – 76;
36. Marcin Szwed, *Przejmowanie jezior przez państwo – porządkowanie własności czy powtórna nacjonalizacja?*, „Kwartalnik o prawach człowieka” 2015, nr 3-4, s. 37-41;
37. Marcin Szwed, *Sądowa kontrola konstytucyjności ustaw zmieniających konstytucję w Indiach*, „Przegląd Sejmowy” 2016, nr 3, s. 63 – 78;
38. Marcin Szwed, *Skutki prawne ułaskawienia przed prawomocnym skazaniem*, „Kwartalnik o prawach człowieka” 2016, nr 1, s. 26 – 32;

39. Marcin Wiącek, Wojciech Piątek, Andrzej Skoczylas, *Względna dewolutywność skargi kasacyjnej w postępowaniu sądowoadministracyjnym*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” nr 3/2016, s. 37 – 50;
40. Jan Winczorek, *O potrzebie badań empirycznych nad dostępem do prawa*, „Państwo i Prawo” 12/2016, s. 18 – 39;
41. Marek Zubik, *Nie każda „dobra zmiana” wychodzi na dobre prawu wyborczemu. Kilka rozważań na tle wyroków Trybunału Konstytucyjnego*, „Przegląd Wyborczy”, Krajowe Biuro Wyborcze, nr 5-8/2016, s. 12 – 22;

K. Opublikowane glosy, opinie prawne, ekspertyzy i przeglądy orzecznictwa:

1. Arkadiusz Adamczyk, Wojciech Arndt, Anna Łabno, Bogusław Banaszak, Andrzej Bryk, Paweł Czubik, Andrzej Dziadzio, Jolanta Jabłońska-Bonca, Jan Majchrowski, Maciej Marszał, Bogusław Nizieński, Bogdan Szlachta, Bogumił Szmulik, Jarosław Szymanek, *Raport Zespołu Ekspertów do spraw Problematyki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 lipca 2016 r.*, „Przegląd Sejmowy” 2016/4, s. 169 – 237 ([http://www.sejm.gov.pl/media8.nsf/files/ASEA-ADRKBW/\\$File/Raport%20Zespo%C5%82u%20Ekspert%C3%B3w%20do%20spraw%20Problematyki%20Trybuna%C5%82u%20Konstytucyjnego.pdf](http://www.sejm.gov.pl/media8.nsf/files/ASEA-ADRKBW/$File/Raport%20Zespo%C5%82u%20Ekspert%C3%B3w%20do%20spraw%20Problematyki%20Trybuna%C5%82u%20Konstytucyjnego.pdf));
2. Jan Majchrowski, *Opinia dotycząca możliwości i celowości podpisania, ewentualnie zmodyfikowania lub odrzucenia przez Marszałka Sejmu RP deklaracji pt.: »Większa integracja europejska: droga naprzód«*, „Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych” nr 2/2016, s. 101 – 105;
3. Karolina Pawłowska, *Analiza Dokumentu Komisji Europejskiej „List of actions by the Commission to advance LGBTI equality”*, <http://www.ordoiuris.pl/analiza-dokumentu-komisji-europejskiej---list-of-actions-by-the-commission-to-advance-lgbti-equality,3749,analiza-prawna.html>;
4. Karolina Pawłowska, *Analiza Dokumentu Komisji Europejskiej „List of actions by the Commission to advance LGBTI equality” w kontekście jego zgodności z polskim porządkiem prawnym*, <http://www.ordoiuris.pl/analiza-dokumentu-komisji-europejskiej-list-of-actions-by-the-commission-to-advance-lgbti-equality--w-kontekscie-jego-zgodnosci-z-polskim-porzadkiem-prawnym,3786,analiza-prawna.html>;
5. Karolina Pawłowska, *Opinia na temat art. 2 pkt 1 i art. 8 projektu Ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zmieniającej Ustawę prawo farmaceutyczne z dnia 23 marca 2016 r.*, <http://www.ordoiuris.pl/opinia-na-temat-art--2--pkt-1-i-art--8-projektu-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-swiadczeniach-opieki-zdrowotnej-finansowanych>

ze-srodkow-publicznych--zmieniajacych-ustawe-prawo-farmaceutyczne-z-dnia-23-marca-2016-r-,3775,analiza-prawna.html;

6. Aleksander Stępkowski, *Opinia prawna w sprawie merytorycznej oceny rządowego projektu ustawy o leczeniu niepłodności*, „Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych” 2016, z. (4) 48, s. 164-182;
7. Maciej Troć, *Glosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 grudnia 2014 r., K 52/13, Dz. U. 2014 poz. 1707*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2016, nr 4 (32), s. 287 – 294.
8. Marcin Wiącek, *Glosa do wyroku SN z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt III KRS 34/12*, „Orzecznictwo Sądów Polskich” nr 11/2016, s. 1483-1489;
9. Marcin Wiącek, *Glosa do wyroku TK z dnia 3 grudnia 2015 r., sygn. akt K 34/15*, „Przegląd Sejmowy” nr 2/2016, s. 124-132;
10. Marcin Wiącek, [opracowanie wybranych orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych (wybór: s. Babiarcz, B. Gruszczyński)], „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” nr 1/2016, 2/2016, 3/2016, 4/2016, 5/2016;

L. Recenzje i polemiki:

1. Marcin Matczak, *Recenzja książki pod red. L. Garlickiego, M. Derlatki, M. Wiącka „Na straży państwa prawa. Trzydzieści lat orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego”*, „Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa”, s. 77 – 78.

M. Bibliografie, opracowania, tłumaczenia:

1. [Adam Bosiacki, redakcja naukowa, bibliografia, przypisy], Benjamin Constant, *O monarchii konstytucyjnej i rękojmiach publicznych*, t. I-II, tłumaczył Wincenty Niemojowski, reedycja książki z 1831 roku, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2016, ss. 379;
2. [Adam Bosiacki, rozszerzenie, uzupełnienie i przygotowanie do druku] Marzenna Paszkowska, *Wydział Prawa i Administracji Szkoły Głównej Warszawskiej (1862-1869)*, [w:] Grażyna Bałtruszajtys (red.), *Zarys dziejów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego*, wyd. 2 poprawione i uzupełnione, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 59 – 92;
3. [Cezary Błaszczuk, tłumaczenie, wstęp i postowie], [w:] Thomas Paine, *Zdrowy rozsądek*, wyd. Aletheia, Warszawa 2016, ss. 168;

N. Sprawozdania, laudacje, nekrologi, varia:

1. Jakub Karczewski, *Posiedzenie Komitetu Nauk Prawnych PAN (Warszawa, 10.03.2016 r.)*, „Państwo i Prawo” 2016, z. 6, s. 111 – 113;
2. Jakub Karczewski, *Posiedzenie Komitetu Nauk Prawnych PAN (Warszawa, 9.06.2016 r.)*, „Państwo i Prawo” 2016, z. 8, s. 116–118,
3. Jakub Karczewski, *Posiedzenie Komitetu Nauk Prawnych PAN (Warszawa, 29.09.2016 r.)*, „Państwo i Prawo” 2016, z. 11, s. 122 – 124;
4. Jakub Karczewski, *Trybunał Konstytucyjny – teraźniejszość i przyszłość*, „Państwo i Prawo” 2016, z. 8, s. 102 – 109;
5. Jan Majchrowski, *Źródła prawa a praktyka polityczna* [abstrakt], [w:] *XVII Konferencja Wydziałowa na temat „Źródła prawa. Teoria i praktyka”* [materiały konferencyjne], Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016; s. 11;
6. Ryszard Piotrowski, *Pojęcia zastane w Konstytucji RP. Dylematy teorii i praktyki* [abstrakt], [w:] *XVII Konferencja Wydziałowa na temat „Źródła prawa. Teoria i praktyka”* [materiały konferencyjne], Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016; s. 9.

O. Publikacje o charakterze publicystycznym i popularyzatorskim (w prasie, audycjach radiowych i telewizyjnych, a także dla portali internetowych):

1. Cezary Błaszczyk, *Antonin Scalia. In memoriam*, „Kultura Liberalna”, z. 375 2016, <http://kulturaliberalna.pl/2016/03/15/usa-blaszczyk-antonin-scalia-in-memoriam/>;
2. Cezary Błaszczyk, *Scalia. Ani konserwatysta, ani liberał*, „Nowa Konfederacja”, nr 4 (70) 2016, <http://www.nowakonfederacja.pl/ani-konserwatysta-ani-liberal/>;
3. Cezary Błaszczyk, *Trzecia siła. Gary Johnson i Partia Libertariańska*, „Kultura Liberalna”, z. 403 2016, <http://kulturaliberalna.pl/2016/09/30/stany-zjednoczone-trzecia-sila-gary-johnson-i-partia-libertarianska/>;
4. Krzysztof J. Kaleta, udział w audycji poświęconej historii sądownictwa konstytucyjnego na antenie rozgłośni „Radio dla Ciebie”, Warszawa 7 kwietnia 2016 r. ;
5. Krzysztof Koźmiński, Jan Rudnicki, *Jurydyzujemy nawet karmienie piersią*, *Dziennik Gazeta Prawna* nr 157 (4304) s. D4 – D5;
6. Krzysztof Koźmiński, [liczne komentarze eksperckie o charakterze publicystycznym na tematy prawno-ekonomiczne: m.in. dla „Rzeczpospolita”, „Dziennik Gazeta

Prawna” oraz publikowane na stronie Bloga Fundacji Laboratorium Prawa i Gospodarki: blog.lpig.pl];

7. Jan Majchrowski, *Dwuładza w państwie*, wywiad w: „Rzeczpospolita”;
8. Jan Majchrowski, [kilkakrotne publikowane wypowiedzi dla prasy: głównie „Rzeczpospolita”, „Dziennik Gazeta Prawna”];
9. [Marcin Matczak jako] Teodor Dwornikiewicz, *Sprawa Trybunału a logika „Misia”*, „Tygodnik Powszechny”, 11. 07.2016;
10. Marcin Matczak, *Inteligent w rzeźni*, „Tygodnik Powszechny”, 12.08.2016;
11. Marcin Matczak, *Nie odwiązujcie Odyseusza*, „Tygodnik Powszechny”, 11.03.2016;
12. Marcin Matczak, *Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego jest ostateczne*, „Rzeczpospolita”, 21.04.2016;
13. Marcin Matczak, *Trybunał Konstytucyjny jako alarm demokracji*, „Tygodnik Powszechny”, 25.07 2016;
14. Marcin Matczak, *Zły sen o prawie*, „Tygodnik Powszechny”, 05.12.2016;
15. Marcin Matczak, [Sześć wywiadów w radiu TOK FM, poświęconych problematyce Trybunału Konstytucyjnego];
16. Karolina Pawłowska, *Helena Wolińska – stalinowska patronka aborcji*, „Najwyższy Czas!”, nr 23-24, 4-11 czerwca 2016 r., s. 60 – 61.
17. [Ryszard Piotrowski], *Dzisiaj to politycy są silniejsi od Konstytucji*, [rozmowa J. Żelaznej z R. Piotrowskim], „Gazeta Pomorska” z 9 listopada 2016 r.;
18. [Ryszard Piotrowski], *Konstytucjonalista: TK wykazał powściągliwość*, <http://wiadomości.dziennik.pl/opinie/artykuly/528515,dr-hab.-piotrowski-tk-wykazal-powsciagliwosc-kwestionujac-jedynie-czesc-przepisow.html> (11 sierpnia 2016 r.);
19. [Ryszard Piotrowski], *Nie można blokować wyroku Trybunału Konstytucyjnego*, [rozmowa J. Ojczyk z R. Piotrowskim], „Rzeczpospolita” z 11 marca 2016 r.;
20. [Ryszard Piotrowski], *Rzecz o Prawie*, [rozmowa T. Pierygi z R. Piotrowskim], [http:// www.rp.pl/Sedziowie -i-sady/160409260-RZECZoPrawie-Piotrowski-oTK-albo-opieramy-się-na-prawie-albo-na-polityce.html](http://www.rp.pl/Sedziowie-i-sady/160409260-RZECZoPrawie-Piotrowski-oTK-albo-opieramy-się-na-prawie-albo-na-polityce.html) (8 kwietnia 2016 r.);
21. [Ryszard Piotrowski], *Rzecz o Prawie*, [rozmowa T. Pierygi z R. Piotrowskim], <http://www.rp.pl/Opinie/311099936-RZECZoPRAWIE---Ryszard-Piotrowski-o->

- wyborach-w-USA-media-zapewniły-Trumpowi-zwyciestwo.html (9 listopada 2016 r.)
22. [Ryszard Piotrowski], *Rzecz o Prawie*, [rozmowa T. Pierygi z R. Piotrowskim], <http://www.rp.pl/RZECZoPrawie/161229917-Ryszard-Piotrowski---Legalnosc-glosowania-nad-budzetem.html> (20 grudnia 2016 r.);
23. [Ryszard Piotrowski], *W imię suwerenności „narodu”, rasy, klasy popełniano w historii niewyobrażalne zbrodnie*, [rozmowa E. Siedleckiej z R. Piotrowskim], „Gazeta Wyborcza” z 6 września 2016 r.;
24. [Ryszard Piotrowski], *Zakaz agitacji w dniu wyborów. Nadszedł czas na zmiany* [relacja z debaty redakcyjnej], „Dziennik Gazeta Prawna” z 27 kwietnia 2016 r.;
25. Ryszard Piotrowski, [publikacje popularyzatorskie i publicystyczne – w prasie (w szczególności „Dziennik Gazeta Prawna”, „Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”), audycjach radiowych i telewizyjnych, a także dla portali internetowych – dotyczyły aktualnych zagadnień stosowania Konstytucji i problemów prawa konstytucyjnego];
26. Ryszard Piotrowski, *Trybunał Konstytucyjny w polskim systemie ustrojowym – kontekst historyczny i kulturowy*, „Kwartalnik Społeczno-Polityczny Realia”, nr 10/2016, s. 45 – 57;
27. Marcin Stębel, [Wystąpienia radiowe w audycji „Popołudnie RDC »Czytamy Konstytucję«„ – 13 stycznia i 24 lutego, 6 kwietnia, 6 lipca, 12 października, 2 listopada 2016 r.];
28. Maria Szyszkowska, *Skutki neoliberalizmu gospodarczego*, „Myśl Polska”, nr 13 – 14;
29. Maria Szyszkowska, *Manipulowanie demokracją*, „Myśl Polska”, nr 21 – 2;
30. Maria Szyszkowska, *Więzi przyjaźni*, „Myśl Polska”, nr 23 – 24.;
31. Maria Szyszkowska, *Po wojnie*, „Myśl Polska”, nr 37 – 38;
32. Maria Szyszkowska, *Rocznice*, „Myśl Polska”, nr 41 – 42;
33. Maria Szyszkowska, *Doznania i przeżycia*, „Myśl Polska”, nr 45 – 46;
34. Maria Szyszkowska, *Wielki nieobecny*, „Myśl Polska”, nr 49 – 50;
35. Maria Szyszkowska, [wywiad] *Obejmowanie życia*, „Myśl Polska”, nr 19 – 20;
36. Maria Szyszkowska, *Jan Jakub Rousseau „Jupiter”*, nr 49 – 50;
37. Maria Szyszkowska, *Wartość czynu*, „Myśl Polska”, nr 5 – 6

38. Maria Szyszkowska, *Wiosenne emocje*, „Myśl Polska”, nr 11 – 12.
39. Maria Szyszkowska, [stałe rubryki]:
- (1) *Filozofia codzienności w „Czwarty Wymiar” (O miłości inaczej – nr 1; Przebaczenie – nr 2, Ekscentryczność – nr 4, Innowacyjność – nr 5, Oczekiwanie, nr 6, Za horyzontem – nr 7, Zdrada – nr 10, Ludzki świat – nr 11, W zabawie – nr12);*
  - (2) *Okiem filozofa*, w: „Res Humana”;
  - (3) *Polityka bez masek*, w: „Przegląd Socjalistyczny”;
40. Michał Szwast, [wypowiedź w artykule Aleksandry Dziegielewskiej, *Rzecznik Praw Obywatelskich atakowany, bo niezależny. Prawica chce odwołania Adama Bodnara*]; <http://wyborcza.pl/1,75398,20594115,rzecznik-praw-obywatelskich-atakowany-bo-niezalezny-prawica.html#ixzz4Un20E38e>;
41. Michał Szwast, [Wystąpienie radiowe w audycji „Popołudnie RDC »Czytamy Konstytucję«, dotyczące art. 43-45 Konstytucji], <http://www.rdc.pl/podcast/popoludnie-rdc-czytamy-konstytucje-19/>;
42. Marcin Wiącek, *Nakaz zwrotu spreadów wątpliwy konstytucyjnie*, „Rzeczpospolita” z 9.12.2016, s. C8.

P. Prace, które ukazały się w 2017 roku, będące w druku, oraz złożone do publikacji⁸:

1. Cezary Błaszczyk, *Liberalizm Thomasa Paine’a*;
2. Cezary Błaszczyk, *Libertariańska krytyka locke’owskiego proviso*;
3. Cezary Błaszczyk, *Rozumny pluralizm a racjonalistyczna tolerancja. Myśl Johna Rawlsa na tle filozofii Johna Locke’a*;
4. Adam Bosiacki, Filip Ludwin (redakcja i wybór), *Doktryny polityczno prawne. Wybór źródeł*, objętość ok. 25 arkuszy wydawniczych; termin publikacji: marzec 2016;
5. Adam Bosiacki, Filip Ludwin (redakcja), *Dziedzictwo wielkich myślicieli konserwatyzmu*, „Zeszyty Koła Naukowego Myśli Politycznej i Prawnej » Ius et Civitas «, t. I;
6. Adam Bosiacki, *Metropolisation in Poland: current issues and the perspectives* (współautor Jarosław Kostrubiec), w wersji francuskojęzycznej: *Métropolisation en Pologne: questions actuelles et perspectives*, artykuł złożony do druku w obu wersjach językowych do materiałów konferencji „Metropolisation,

---

⁸ Dane bibliograficzne zostały podane w zakresie i kształcie przedstawionym w sprawozdaniach pracowników.

- Regionalisation”, and Rural Intermunicipal Cooperation”, organizowanej przez Observatory of Local Authonomy (Université de Lille) i Wydział Prawa Comenius University Bratislava;
7. Adam Bosiacki, *Między Azją a Europą. Rosyjska tradycja prawna jako element pogranicza kultur prawnych*, artykuł, złożony do materiałów konferencji „Pogranicza w historii prawa i myśli polityczno-prawnej” – XXVI Zjazd Historyków Prawa i Myśli Polityczno-Prawnej, Mrągowo, 13-16 września;
  8. Tatiana Chauvin, *Hans Kelsen we francuskiej kulturze prawnej*, [w:] Adam Bosiacki (red.), *Normatywizm Hansa Kesena*, Wolters Kluwer;
  9. [Zbigniew Cywiński, tłumaczenie i przypisy], Leon Petrażycki, *O mordach rytualnych i sprawie Bejlisa*, złożone w „Czasopiśmie Prawno – Historycznym”;
  10. Karolina Dobrowolska, „Jakiej polityki rodzinnej potrzebuje Polska” (red. T. Zych, K. Dobrowolska i O. Szczypiński), prace nad tłumaczeniem na język angielski i dostosowaniem do warunków europejskich.
  11. Leszek Garlicki, Monika Żabicka – Kłopotek, *Artykuł 109*, [w:] Leszek Garlicki, Marek Zubik (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, tom III*, wyd. II, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2017;
  12. Leszek Garlicki, Monika Żabicka – Kłopotek, *Artykuł 125*, [w:] Leszek Garlicki, Marek Zubik (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, tom III*, wyd. II, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2017;
  13. Krzysztof J. Kaleta, *Dialektyka solidarności a państwo prawa*, „Filozofia Publiczna i Edukacja Demokratyczna” tom V, nr 1 2016, s. 31-56;
  14. Krzysztof J. Kaleta, *Problem tzw. roszczeń zabużańskich w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego. Zaufanie i solidarność a rozliczenia z przeszłością*, [w:] Sz. Pawłowski (red.), *Prawne aspekty rozliczenia z przeszłością*, Warszawa 2017;
  15. Jakub Karczewski, *Posiedzenie Komitetu Nauk Prawnych PAN (Warszawa, 8.12.2016 r.)*; ukaże się w: „Państwo i Prawo” 2017, z. 2;
  16. Andrzej Kojder, *Miejsce socjologii prawa w edukacji prawniczej*, w: *Dziedziny prawa, dyscypliny i metody prawnicze*, Tomasz Giaro (red.), Warszawa (19 stron);
  17. Andrzej Kojder, *Posłowie do książki Leona Petrażyckiego Bona Fides w przekładzie Jana Sunderlanda*;
  18. Andrzej Kojder, recenzja książki Aleksandra Merezko pt. *Psichologičeskaja škola prava L.I. Petražickogo: istoki, soderžanije, vlijanie* (Feniks, Odessa 2016, stron 523) złożona w redakcji miesięcznika „Państwo i Prawo”;

19. Krzysztof Koźmiński, (wspólnie z M. Jabłońskim) pt. „10 years of the Polish Act on Lobbying Activity – 10 years of disappointments” [w:] *Studia Iuridica*, liczba stron: 14;
20. Krzysztof Koźmiński, „Język ustrojodawcy – zasady, wartości, klauzule generalne, czy sformułowania dylatoryjne?” (w publikacji pod redakcją Adama Niewiadomskiego) liczba stron: 19;
21. Krzysztof Koźmiński, „Restauracja jako budynek użyteczności publicznej – czyli o nadregulacji w branży gastronomicznej w kontekście wymogów prawa budowlanego” (w publikacji podsumowującej wyniki projektu koordynowanego przez Klub Jagielloński „Europa + 0”);
22. Krzysztof Koźmiński, „Suwerenność wewnętrzna, czyli do kogo należy władza zwierzchnia w demokratycznym państwie prawnym?” (w publikacji pod redakcją Jana Majchrowskiego, Wydawnictwo Sejmowe), liczba stron: 30;
23. Anna Kryniecka, książka *Aksjologiczne podstawy demokracji w poglądach Czesława Znamierowskiego* (publikacja rozprawy doktorskiej);
24. Anna Kryniecka, redakcja książki: *Stereotypy a kształtowanie świadomości człowieka*;
25. Anna Kryniecka, *Stanowisko filozoficznoprawne Marii Szyszkowskiej* w: Ryszard Wójtowicz (red.) „Z dziejów filozofii prawa XIX i XX wieku” – 1 arkusz;
26. Władysław T. Kulesza, *Konstytucja kwietniowa na tle konstytucji republikańskich państw autorytarnych w międzywojennej Europie (wybrane zagadnienia)*, artykuł złożony w Przeglądzie Sejmowym, ss. 58;
27. Bartosz Lewandowski, *Suwerenność państwa w normatywistycznej teorii prawa Františka Weyra (1879-1951)*, „Przegląd Sejmowy” 2016 nr 6; 2,14 arkusza wydawniczego
28. Sławomir Lewandowski, *Cavendum est a fragmentis. O wymogu niefragmentarycznej interpretacji tekstu prawnego*, złożony do opublikowania w książce obejmującej materiały Kongresu Języka Prawnego i Prawniczego – X Konferencji Lingua Iuris;
29. Hanna Machińska, *Refleksje dotyczące raportu Sekretarza Generalnego na temat stanu demokracji, rządów prawa i praw człowieka*, „Europejski Przegląd Sądowy” nr 1 /2017 (opublikowane w styczniu 2017);
30. Hanna Machińska, *Zbiór Konwencji Rady Europy dotyczących ochrony zwierząt*, proponowany wydawca Wolters Kluwer;

31. Andrzej Malinowski, *Pomiar czytelności polskiego tekstu prawnego*, złożony w redakcji „Państwa i Prawa”;
32. Andrzej Malinowski, *Wystąpienie dozwolenia w tekście prawnym*, ukaze się w kwietniu 2017 w ramach materiałów Kongresu Języka Prawnego i Prawniczego;
33. Marcin Matczak, *A theory that beats the theory? Speech Actions, Lineages and Dynamic Legal Interpretation*, „Poznan Philosophical Studies”;
34. Marcin Matczak, *Does Legal Interpretation Need Paul Grice?*, praca zbiorowa;
35. Marcin Matczak, *The Semantics of Openness. Why references to foreign judicial decisions do not infringe the sovereignty of national legal systems*, praca zbiorowa, Oxford University Press;
36. Marcin Matczak, *Three Kinds of Intention in Lawmaking*, „Law and Philosophy”;
37. Katarzyna Mikołajczyk-Graj, *Etyka prawnicza jako instytucja w świetle ontologii społecznej Neila MacCormicka* – do tomu pod red. P. Skuczyńskiego i P. Kaczmarka „Etyka prawnicza. Stanowiska i perspektywy 4”;
38. Karol Muszyński, *Emergence of unintended fit and theory of institutional change Case study of Polish employment regulations and post-crisis public policies* (68 tys znaków + 5 tabeli wykresów): złożony do publikacji pokonferencyjnej pod redakcją Adriany Micy po konferencji: *The Invisible Hand in Law, Economy and Culture. Workshop on Spontaneous Order, Mechanisms and Unintended Consequences*. 9-10 maja 2016, Warszawa;
39. Jacek Petzel, *Searching legal information using a natural language* – artykuł w języku angielskim 14 s. *Studia Iuridica*. Vol. 68 *Miscellanea* 2016 (ukaze się w połowie lutego 2017);
40. Michał Piechota, *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości w świetle orzecznictwa TK* – złożony do druku artykuł do książki jubileuszowej prof. L. Garlickiego;
41. Maciej Pisz, *Activities of the European Parliament and other international parliamentary institutions for the protection of consumer rights*, artykuł naukowy (w języku angielskim) do czasopisma „Przegląd Prawniczy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, artykuł znajduje się na etapie recenzowania;
42. Maciej Pisz, Artykuł naukowy do czasopisma „Państwo i Prawo” (tytuł artykułu: „Formy własności na gruncie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 r.”; artykuł znajduje się na etapie recenzowania).
43. Maciej Pisz, P. Ochmann, *Prawne aspekty uboju rytualnego w Polsce. Rozważania na kanwie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 grudnia 2014 r. o sygn.*

- akt K 52/13, „Państwo i Prawo”* (artykuł po pozytywnej recenzji został przyjęty do druku);
44. Maciej Pisz, *Szczególne tryby ustawodawcze w Konstytucji RP*, artykuł naukowy do *Księgi Jubileuszowej Profesora Leszka Garlickiego, Księga* ma zostać wydana w I połowie 2017 r.);
45. Maciej Pisz, *Uwarunkowania europejskiej inicjatywy obywatelskiej w kontekście polskiego porządku prawnego*, artykuł naukowy do czasopisma „Przegląd Prawniczy UW”, artykuł znajduje się na etapie recenzowania;
46. Ryszard Piotrowski, *Kontrowersje wokół Trybunału Konstytucyjnego z perspektywy dyskusji o suwerenności*;
47. Ryszard Piotrowski, *Praca w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*;
48. Ryszard Piotrowski, *Remarks on the dispute over Constitutional Tribunal in Poland*;
49. Ryszard Piotrowski, *Stereotypy i konstytucja*;
50. Ryszard Piotrowski, *Zagadnienie legitymizacji władzy sądowniczej*;
51. Anna Rossmann, *Metafizyczne uzasadnienie filozofii społecznej Wincentego Lutosławskiego*, „Kwartalnik Kolegium Ekonomiczno-Społecznego Studia i Prace”, nr 3 (27) 2016;
52. Robert Rybski, *Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w systemie organów państwa w 2016 r.* [w:] Marek Zubik (red.) *Księga Jubileuszowa Profesora Leszka Garlickiego. Mikro Komentarz do Konstytucji dla Makro Konstytucjonalistów* [w druku];
53. Paweł Skuczyński, *Are we facing a crisis of law? Reflections in reference to the so-called claim to correctness problem*, „Studia Iuridica” 68/2016;
54. Paweł Skuczyński, *Nierepresyjne funkcje odpowiedzialności dyscyplinarnej a model postępowania w sprawach dyscyplinarnych* (artykuł);
55. Wiesław Staśkiewicz [weryfikacja naukowa i redakcja], *Konstytucja Kenii*;
56. Marcin Stębel, *Current Issues of Application of Law on Religious Denominations in Courts in Poland from the Constitutional Perspective* (przekazany 29 lutego 2016 r.), artykuł po konferencji: *The development of the Church-State relationship in transition countries of Central and Eastern Europe since 1990*, FREISING (Niemcy) 1-4 luty 2016 r.;

57. Marcin Stębel, *Ocena stosowania prawa jako element badania przez TK dopuszczalności pytania prawnego* (przekazany 5 sierpnia 2016 r.), artykuł po konferencji naukowej: „Kontrola konstytucyjności prawa a stosowanie prawa w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego” (Warszawa, 26 listopada 2015 r.);
58. Marcin Stębel, *Podstawowe problemy prawne powoływania sejmowej komisji śledczej* (przekazany 1 kwietnia 2016 r.), artykuł do księgi jubileuszowej prof. L. Garlickiego (przewidywany termin wydania książki – czerwiec 2017 r.);
59. Aleksander Stępkowski, *Płeć jako przyczyna ludzkiej alienacji. Aspekty polityczne i prawne*, red. J. Jagiełło, D. Oko, *Gender – spojrzenie krytyczne*, Wydział Filozoficzny UJPiI – wyd. Jedność: 2016 (faktycznie publikacja w lutym 2017), s. 17 – 38.
60. Maria Szyszkowska, *Istnieć w XXI wieku*, książka złożona do publikacji w wydawnictwie KAW, ok. 180 stron;
61. Maria Szyszkowska, rozdział o demokracji do Księgi poświęconej prof. Adamowi Jamrozowi, 12 stron, wyd. Uniwersytet w Białymstoku;
62. Michał Szwał, *Dostęp Ministra Sprawiedliwości do akt spraw sądowych*, „Kwartalnik o Prawach Człowieka” 2/2016, artykuł przyjęty do druku;
63. Michał Szwał, *Konstytucyjny status sędziego*, [w:] Księga Jubileuszowa Profesora Leszka Garlickiego, red. Marek Zubik, planowana data wydania: czerwiec 2017 r.;
64. Marcin Szwed, *Immunitet poselski. Polskie regulacje w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i zaleceń Komisji Weneckiej* – artykuł złożony do księgi jubileuszowej prof. L. Garlickiego
65. Maciej Troć, *Prowizoryczne konstytucje lutowe z 1919 r. – ich kształt i wpływ na późniejsze losy Polski i Niemiec*, [w:] *Konstytucje państw europejskich: historia i współczesność*, Wydawnictwo Naukowe UMK, 23 698 znaków;
66. Janusz Trzeciński, *Konstytucja dla Europy z 1831 roku*, [w pracy zbiorowej], Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego;
67. Janusz Trzeciński, *Konstytucyjna zasada proporcjonalności w orzecznictwie sądów administracyjnych*, (praca zbiorowa – Wydawnictwo Sejmowe);
68. Marcin Wiącek, *Czy przepisy Konstytucji o wolnościach i prawach mogą być stosowane z mocą wsteczną?* [publikacja pokonferencyjna];

69. Marcin Wiącek, *Przekształcenie podstawy prawnej zatrudniania dyrektorów w państwowych agencjach rolnych w świetle wybranych zasad konstytucyjnych* (współautor: P. Litwiniuk);
70. Marcin Wiącek, *Pytanie prawne sądu do Trybunału Konstytucyjnego w świetle nowej ustawy o TK*, [w:] Księga Jubileuszowa prof. L. Garlickiego;
71. Marcin Wiącek, *Rozstrzygnięcie problemu konstytucyjnego przez sąd w przypadku niedopuszczalności pytania prawnego do TK* [publikacja pokonferencyjna];
72. Agnieszka Wiltos [współautorstwo], *¿Equivalencia imprecisa? Ejemplos de la expresión de la modalidad deóntica en los textos jurídicos de la Unión Europea: el caso de español y polaco*, Publikacja pokonferencyjna – złożone do druku;
73. Agnieszka Wiltos, *The Right To Good Administration In the Polish Legal System*, [w:] Księga Jubileuszowa prof. L. Garlickiego – złożone do druku;
74. Jan Winczorek, *Modelowanie pomocy prawnej. Wnioski z polskich prac legislacyjnych*, złożony do druku w Studiach Prawno-Ekonomicznych, ok. 74000 znaków;
75. Marek Zubik, Monika Żabicka – Kłopotek, *Biografia Prof. dr. hab. L. Garlickiego, Wprowadzenie*, (wspólnie z M. Zubikiem), w: *Mini Komentarz dla Maxi Profesora. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Lechowi Garlickiemu*, Warszawa 2017, 6 stron;
76. Marek Zubik, *Navigare necesse est. Lex Fundamentals semper reformanda (Rzecz o niebanalności stabilności tekstu ustawy zasadniczej)* [w:] Ryszard Chruściak (red.), *Problemy zmiany konstytucji*, Warszawa, s. 235 – 252;
77. Monika Żabicka – Kłopotek, *Barwy Rzeczypospolitej Polskiej w świetle Konstytucji z 1997 r.*, w: *Mini Komentarz dla Maxi Profesora. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Lechowi Garlickiemu*, Warszawa 2017, 10 stron;
78. Monika Żabicka – Kłopotek, *Opracowanie bibliografii Prof. dr. hab. L. Garlickiego* (wspólnie z Martą Derlatką), w: *Mini Komentarz dla Maxi Profesora. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Lechowi Garlickiemu*, Warszawa 2017, 38 stron;

Q. Recenzje wydawnicze i redakcyjne

1. Dr hab. Tatiana Chauvin:

- (1) recenzja książki: Sylwia Wojtczak (red. nauk.), *Metafory jako narzędzia rozumowania i poznania prawniczego w świetle ich manifestacji/realizacji w polskim języku prawnym i prawniczym*, Wolters Kluwer SA.

2. Dr Krzysztof Koźmiński:

- (1) recenzje sporządzane dla „Przeglądu Prawniczego UW” oraz dla „Internetowego Przeglądu Prawniczego UJ”.

3. Dr Adam Krzywoń:

- (1) recenzje wydawnicze dla czasopisma „Przegląd Legislacyjny”;
- (2) recenzje wydawnicze dla czasopisma „Przegląd Sejmowy”.

4. Dr hab. Władysław T. Kulesza:

- (1) recenzja artykułu Karola Kuźmicza, *Francuskie utopie oświeceniowe jako wyraz kultury politycznej i prawnej swoich czasów* dla „Miscellanea Historicoiuridica” – Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku.

5. Prof. dr hab. Andrzej Malinowski:

- (1) recenzja monografii: M. Lizisowa, *Komunikacyjna teoria języka prawnego*, Wydawnictwo UAM, seria „Dissertationes legiliguisticae”.

6. Prof. UW dr hab. Marcin Matczak:

- (1) recenzja książki *Metodologiczne dychotomie. Krytyka pozytywistycznych teorii prawa*, autorstwa Tomasza Gizberta-Studnickiego, Adama Dyrdy i Andrzeja Grabowskiego, Wolter Kluwers;
- (2) recenzja artykułu Macieja Próchnickiego, *O strukturze intuicji normatywnych*, „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej”;
- (3) recenzja artykułu Izabeli Skoczeń, *Zasada strategiczna i maksyma selektywności*, „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej”;
- (4) recenzja artykułu „Fictionalism About Legislative Intent”, „Law and Philosophy”.

7. Mgr Maciej Pisz:

- (1) recenzja naukowa publikacji książkowej pt. „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego w okresie styczeń 2014 r. – czerwiec 2015 r. Wybrane problemy” wydanej w Poznaniu w 2016 r. (ISBN 978-83-65599-00-1);
- (2) recenzja naukowa publikacji książkowej pt. „Prawo w dobie globalizacji” wydanej w Poznaniu w 2016 r. (ISBN 978-83-65599-03-2).

8. Dr Paweł Skuczyński:

- (1) recenzje artykułów dla czasopism „Filozofia publiczna i edukacja demokratyczna” oraz kwartalnika „Krajowa Rada Sądownictwa”;

9. Dr Wiesław Staśkiewicz:

- (1) opinia o artykule „Regulacje na tle ujęcia przepisów epizodycznych w „Zasadach techniki prawodawczej”, „Przegląd Legislacyjny”;
10. Prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki:
- (1) recenzja poprawionej wersji artykułu dr. Jana Winczorka pt. „O potrzebie badań nad dostępem do prawa” dla „Państwa i Prawa”;
- (2) recenzja artykułu Bartłomieja Wróblewskiego oraz Maurycego Zajęckiego pt. „Normatywność, redundantność i zbędność przepisów prawnych”, dla „Państwa i Prawa”.
11. Prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski:
- (1) „Horyzonty Polityki” – 1;
- (2) „Zeszyty Prawnicze UKSW” – 1;
12. Prof. dr hab. Maria Szyszkowska:
- (1) recenzje wydawnicze 2 artykułów do czasopisma „Miscellanea Historico-Iuridica” wydawanego na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku;
13. Prof. dr hab. Janusz Trzcіński:
- (1) recenzja książki Michała Bartoszewicza „Ochrona języka polskiego w porządku konstytucyjnym RP” (ss. 320).
14. Dr hab. Marcin Wiącek:
- (1) recenzja wydawnicza książki Grzegorza Wierczyńskiego „Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz (wydanie drugie)” dla Wydawnictwa Wolters Kluwer;
- (2) recenzja wydawnicza książki Ryszarda Chruściaka „Trybunał Konstytucyjny jako przedmiot parlamentarnych prac konstytucyjnych i ustawodawczych (1982–1997–2015)” dla Wydawnictwa Sejmowego.
15. Dr Jan Winczorek:
- (1) recenzje dla „Polish Sociological Review” oraz „Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja, Normy, Dewiacje i Kontrola Społeczna”;
16. Prof. dr hab. Marek Zubik:
- (1) recenzje wydawnicze dla potrzeb redakcji czasopism naukowych: „Państwo i Prawo”, „Przegląd Sejmowy”, „Kwartalnik Prawa Prywatnego”.

R. Udział w redakcjach czasopism⁹

1. Prof. dr hab. Adam Bosiacki:

- (1) członek stałego zespołu recenzentów „Studia Iuridica Lublinensia” (czasopismo Wydziału Prawa i Administracji UMCS);**
- (2) członek komitetu redakcyjnego i stałego zespołu recenzentów kwartalnika „Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem”, wydawanego przez Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego.**

2. Dr hab. Tatiana Chauvin:

- (1) członkini Komitetu redakcyjnego czasopisma „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej”;**
- (2) członkini Komitetu redakcyjnego czasopisma „Lingua Iuris”.**

3. Doc. dr Zbigniew Cywiński:

- (1) członek Rady Programowej czasopisma „Normy, dewiacje i kontrola społeczna”.**

4. Prof. dr hab. Leszek Garlicki:

- (1) członek Comitato scientifico „Lo Stato. Rivista di Scienza Costituzionale e Teoria del Diritto” (Włochy);**
- (2) członek Comité de rédaction „Annuaire international de justice constitutionnelle” (Paryż, Francja);**
- (3) członek Comité d'orientation „Revue Française de Droit Constitutionnel” (Francja);**
- (4) członek International Advisory Board „Asia–Pacific Journal on Human Rights and the Law” (Hong Kong, Chińska Republika Ludowa);**
- (5) członek Kolegium redakcyjnego „Przeglądu Sądowego”;**
- (6) członek Komitetu redakcyjnego „Państwa i Prawa”;**
- (7) członek Rady naukowej „Europejskiego Przeglądu Sądowego”;**
- (8) członek Scientific Advisory Board „International Journal of Constitutional Law” (USA – Wielka Brytania, Oxford University – New York University School of Law).**

5. Dr Krzysztof J. Kaleta;

- (1) członek zespołu recenzentów „Internetowego Przeglądu Prawniczego Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego”.**

6. Prof. UW dr hab. Andrzej Kojder:

---

⁹ Wykaz obejmuje stałe ciała redakcyjne.

- (1) członek Rady Programowej i Zespołu Recenzentów „Prac IPSiR UW”;**
  - (2) członek Rady Redakcyjnej „Biblioteki Myśli Socjologicznej”;**
  - (3) członek Rady Redakcyjnej „Roczników Historii Socjologii”.**
7. Dr Adam Krzywoń:
- (1) członek komitetu redakcyjnego sekretarz naukowy czasopisma i redaktor tematyczny „Przeglądu Legislacyjnego”.**
8. Dr hab. Władysław T. Kulesza:
- (1) członek komitetu redakcyjnego „Serii reprintów” Wydawnictwa Sejmowego.**
9. Mgr Filip Ludwin:
- (1) członek komitetu redakcyjnego „Przeglądu Prawniczego UW”.**
10. Doc. dr Hanna Machińska:
- (1) członkini Rady naukowej „Europejskiego Przeglądu Sądowego”.**
11. Prof. UW dr hab. Jan Majchrowski:
- (1) członek Rady Naukowej „Przeglądu Sejmowego”.**
12. Dr Paweł Skuczyński:
- (1) sekretarz redakcji czasopisma „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej” (do września 2016);**
  - (2) zastępca Redaktora Naczelnego „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej” (od września 2016).**
13. Prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki:
- (1) członek Komitetu Redakcyjnego „Państwa i prawa”;**
  - (2) członek polskiej rady programowej czasopisma „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej”;**
  - (3) członek rady programowej serii: „Jurysprudencja”, wydawanej przez wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego;**
  - (4) członek zespołu recenzentów „Przeglądu Sejmowego”.**
14. Prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski:
- (1) członek zespołu recenzentów „Przeglądu Sejmowego”.**
15. Prof. dr hab. Maria Szyszkowska:
- (1) członkini Rady naukowej „ΣΟΦΙΑ”. Pisma Filozofów Krajów Słowiańskich”, wydawanego przez Uniwersytet Rzeszowski.**

16. Mgr Maciej Troć:

(1) redaktor naczelny „Przeglądu Prawniczego Uniwersytetu Warszawskiego”.

17. Prof. dr hab. Janusz Trzcíński:

(1) członek Rady naukowej „Europejskiego Przeglądu Sądowego”;

(2) członek zespołu recenzentów „Przeglądu Sejmowego”;

(3) redaktor naczelny dwumiesięcznika „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego”.

18. Dr hab. Marcin Wiącek:

(1) członek komitetu redakcyjnego „Przeglądu Legislacyjnego”.

19. Prof. dr hab. Marek Zubik:

(1) członek Academic Review Board „University of Warsaw Journal of Comparative Law”;

(2) członek kolegium redakcyjnego „Przeglądu Sejmowego” (do 17 marca 2016);

(3) członek komitetu redakcyjnego „International Journal of Legislative Drafting and Law Reform” (USA).

V. UDZIAŁ W POSTĘPOWANIACH O NADANIE STOPNIA LUB TYTUŁU NAUKOWEGO, RECENZJE I OPINIE PROGRAMÓW I BADAŃ NAUKOWYCH¹⁰

A. Udział w przewodach doktorskich, habilitacyjnych i o nadanie tytułu naukowego a także w postępowaniach nostryfikacyjnych:

1. prof. dr hab. Adam Bosiacki:

(1) sekretarz komisji w postępowaniu habilitacyjnym dr Sławomira Lewandowskiego;

(2) członek komisji w postępowaniu habilitacyjnym dr Macieja Dercza.

2. Dr hab. Tatiana Chauvin:

(1) recenzja pracy doktorskiej mgr Iwony Rzucidło-Grochowskiej „Uzasadnianie orzeczeń sądowych – studium teoretycznoprawne”, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Leszka Leszczyńskiego.

3. Prof. UW dr hab. Marcin Matczak:

(1) recenzent w przewodzie habilitacyjnym Joanny Jemieliak;

---

¹⁰ Spis obejmuje prace promotorskie i recenzje prac doktorskich, jeżeli postępowanie przeprowadzane było poza INoPiP WPIA UW i z tej racji nie zostało wykazane w innym miejscu.

- (2) recenzja doktorska pracy Mateusza Zeiferta „Argument z gramatyki w interpretacji prawa”.

4. Dr. hab. Ryszard Piotrowski:

- (1) recenzja osiągnięć naukowych dr. Jerzego Nikołajewa w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim;
- (2) recenzja osiągnięć naukowych dr. Macieja Rakowskiego w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Uniwersytecie Łódzkim;
- (3) recenzja rozprawy doktorskiej mgr Anny Pośpiech-Kłak pt. „Wpływ sądów administracyjnych na tworzenie prawa” (promotor prof. dr hab. Janusz Trzeciński);
- (4) pełnienie funkcji sekretarza komisji w postępowaniu habilitacyjnym Wojciecha Brzozowskiego.

5. Prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki:

- (1) opinia wraz z sugestiami zmian dotyczącymi pracy doktorskiej mgr. Pawła Kokota (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) pt. „Działalność orzecznicza Trybunału Konstytucyjnego jako instytucjonalna legitymizacja systemu prawa w okresie transformacji ustrojowej w Polsce”, przygotowanej pod kierownictwem prof. UAM dra hab. Jarosława Mikołajewicza (Poznań 2015, stron 161) (wysłane 28 kwietnia 2016 r.);
- (2) udział w charakterze członka komisji habilitacyjnej powołanej w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dra Sławomira Lewandowskiego (Uniwersytet Warszawski) na podstawie rozprawy pt. „Retoryczne i logiczne podstawy argumentacji prawniczej” (wyd. 2 zmienione); Warszawa 12 kwietnia 2016 r..

6. Prof. dr hab. Janusz Trzeciński:

- (1) przewodniczący Komisji Habilitacyjnej dr Anny Rakowskiej-Trela (Uniwersytet Łódzki);
- (2) recenzja w przewodzie habilitacyjnym dr. Michała Jackowskiego (Uniwersytet Wrocławski);
- (3) recenzja w przewodzie habilitacyjnym dr. Wojciecha Brzozowskiego (Uniwersytet Warszawski);
- (4) recenzja w przewodzie doktorskim mgr. Macieja Nawrockiego (Instytut Nauk Prawnych PAN);
- (5) recenzja w przewodzie doktorskim mgr. Macieja Berka (Uniwersytet Warszawski).

7. Dr hab. Marcin Wiącek:

- (1) recenzja w przewodzie doktorskim mgr. Marcina Krzemińskiego pt. „Instytucja Premiera w V Republice Francuskiej” (Uniwersytet Jagielloński).

8. Prof. dr hab. Marek Zubik:

(1) przewodniczący Komisji Habilitacyjnej dr. Macieja Wiszowatego (Uniwersytet Gdański);

(2) recenzja w postępowaniu habilitacyjnym dr. Macieja Dercza (Uniwersytet Warszawski).

B. Recenzje programów, badań naukowych i stypendiów:

1. Prof. dr hab. Adam Bosiacki:

(1) opinie dla Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułu Naukowego (wymóg poufności);

(2) recenzje projektów badawczych dla Narodowego Centrum Nauki (wymóg poufności).

2. Prof. dr hab. Andrzej Malinowski:

(1) recenzje projektów badawczych dla Narodowego Centrum Nauki (wymóg poufności).

3. Dr Jan Winczorek:

(1) członek Zespołu Ekspertów NCN – 18 recenzji projektów grantowych.

VI. CZŁONKOSTWO W STOWARZYSZENIACH, TOWARZYSTWACH I SIECIACH NAUKOWYCH

1. Centrum Edukacji Prawniczej i Teorii Społecznej, Uniwersytet Wrocławski – mgr Karol Muszyński – badacz stowarzyszony (*associated researcher*).

2. European Environmental Law Forum (mgr Robert Rybski).

3. Hoover Institution, Stanford University (współpracownik: prof. dr hab. Adam Bosiacki).

4. Instytut Etyki Prawniczej (członek Rady Instytutu: prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki, członek Zarządu: dr Paweł Skuczyński).

5. International Association of Constitutional Law (wiceprzewodniczący: prof. dr hab. Lech Garlicki).

6. International Association of Legal Ethics (dr Paweł Skuczyński).

7. International Sociological Association (prof. dr hab. A. Kojder).

8. Internationale Gesellschaft „System der Philosophie” (prof. dr hab. Maria Szyszkowska – członek).

9. Internationale Vereinigung für Rechts und Sozialphilosophie, ang. International Association for Philosophy of Law and Social Philosophy (Międzynarodowe Stowarzyszenie Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej (IVR)) (prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki – członek Executive Committee (międzynarodowego zarządu) – jedyny reprezentant Polski oraz członek prezydium sekcji polskiej, członkowie: dr hab. Tatiana Chauvin, prof. UW dr hab. Marcin Matczak, dr Krzysztof J. Kaleta; mgr Jakub Karczewski, dr Anna Kryniecka–Piotrak, dr Paweł Skuczyński, dr Marcin Romanowicz, dr Anna Rossmanith, mgr Jakub Karczewski, mgr Marta Żuralska).
10. Law and Society Association (dr Jan Winczorek).
11. Polskie Towarzystwo Filozoficzne (członkowie: dr Anna Kryniecka–Piotrak, prof. dr hab. Maria Szyszkowska).
12. Polskie Towarzystwo Kantowskie (prof. dr hab. Maria Szyszkowska).
13. Polskie Towarzystwo Legislacji (wiceprzewodniczący dr Wiesław Staśkiewicz, członkowie: prof. dr hab. Janusz Trzcіński, dr Adam Krzywoń, dr hab. Ryszard Piotrowski, mgr Radosław Puchta, mgr Michał Piechota, mgr Marta Żuralska).
14. Polskie Towarzystwo Prawa Konstytucyjnego (prof. dr hab. Marek Zubik – członek Zarządu, prof. dr hab. Janusz Trzcіński, dr hab. Ryszard Piotrowski, dr Marcin Stębelski, dr Monika Żabicka – Kłopotek).
15. Polskie Towarzystwo Socjologiczne (prof. UW dr hab. Andrzej Kojder, doc. dr Zbigniew Cywiński, dr Jan Winczorek – członek komisji rewizyjnej, członek Zarządu Sekcji Socjologii Prawa).
16. Research Committee on Sociology of Law ISA (dr Jan Winczorek).
17. Società Europea di Cultura/ European Society of Culture / Société Européenne de Culture / Stowarzyszenie Kultury Europejskiej – SEC z siedzibą w Wenecji (prof. dr hab. Maria Szyszkowska – wiceprzewodnicząca oddziału polskiego).
18. Stowarzyszenie Filozofów Krajów Słowiańskich z siedzibą w Rzeszowie (członkowie założyciele: dr Anna Kryniecka – Piotrak – członkini Rady Nadzorczej, prof. dr hab. Maria Szyszkowska – wiceprzewodnicząca).
19. Stowarzyszenie Warszawski Instytut Poczty – dr Piotr Bielarczyk (członek Rady Nadzorczej).
20. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (prof. dr hab. Maria Szyszkowska – członek).
21. Towarzystwo Pedagogiki Filozoficznej (prof. dr hab. Maria Szyszkowska).

22. Wrocławskie Towarzystwo Naukowe (prof. dr hab. Janusz Trzeciński).

VII. UDZIAŁ W PROCESIE LEGISLACYJNYM, PRACE EKSPERCKIE I INNE PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIA PRAC ORAZ BADAŃ NAUKOWYCH

A. Dr Piotr Bielarczyk:

1. w styczniu 2016: opinie prawne z zakresu prawa pocztowego, prawa cywilnego i prawa zamówień publicznych, wykonywane zarówno dla Zarządu Poczty Polskiej S.A., jak i Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji;
2. od lutego do grudnia 2016: opinie prawne z zakresu prawa nieruchomości, prawa administracyjnego i prawa cywilnego wykonywane dla Ministerstwa Skarbu Państwa; udział w procesie legislacyjnym ustawy o zarządzaniu mieniem państwowym oraz przepisów wprowadzających tę ustawę.

B. Dr Cezary Błaszczak:

1. Opinie prawne sporządzane w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych (wymóg poufności);

C. Prof. dr hab. Adam Bosiacki:

1. opinie prawne dla klientów publicznych i prywatnych (wymóg poufności).

D. Dr Zbigniew Gromek:

1. projekt stanowiska Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. akt K 30/15 (na zlecenie Kancelarii Sejmu);
2. projekt stanowiska Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. akt SK 19/15 (na zlecenie Kancelarii Sejmu);
3. projekt stanowiska Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. akt SK 26/15 (na zlecenie Kancelarii Sejmu);
4. projekt stanowiska Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. akt SK 45/15 (na zlecenie Kancelarii Sejmu);
5. projekt stanowiska Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. akt P 127/15 (na zlecenie Kancelarii Sejmu);
6. projekt stanowiska Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. akt K 19/15 (na zlecenie Kancelarii Sejmu);

7. projekt stanowiska Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. akt K 49/15 (na zlecenie Kancelarii Sejmu).

E. Dr Krzysztof J. Kaleta:

1. przygotowanie opinii prawnej dla Kancelarii Sejmu przyjętej jako stanowisko Sejmu RP w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjny w sprawie o sygn. akt: SK 4/16; udział w posiedzeniu Komisji Ustawodawczej Sejmu RP dotyczącym wskazanej wyżej sprawy.

F. Dr Krzysztof Koźmiński:

1. ekspert i Prezes Zarządu Fundacji „Laboratorium Prawa i Gospodarki” (od listopada 2013 r. do dzisiaj);
2. ekspert i współpracownik innych organizacji pozarządowych (m.in. Klub Jagielloński, Instytut na rzecz Kultury Prawnej „Ordo Iuris”, Fundacja Lepsza Polska);
3. ekspertyzy w związku z procesem legislacyjnym, opinie prawne w przedmiocie zastosowania prawa ustrojowego, administracyjnego oraz podatkowego (brak możliwości wymienienia ze względu na tajemnicę zawodową lub zobowiązanie umowne);
4. udział w pracach nad projektem ustawy o *Inspekcji Żywności*: przygotowanie przepisów części ustrojowej oraz nadzór nad legislacyjnym opracowaniem całego projektu ustawy o Inspekcji Żywności (projekt wraz z uzasadnieniem złożony u Zleceniodawcy – Klubu „Kukiz 15”).

G. Dr Adam Krzywoń:

1. członek i sekretarz Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów, czego konsekwencją były opinie prawne dotyczące:
  - (1) upoważnienia do wydawania aktów podustawowych (19.02.2016 r.);
  - (2) ustawy o zmianie ustawy – *Ordynacja podatkowa* oraz niektórych innych ustaw (12.01.2016 r.);
  - (3) ustawy o zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków europejskich przez jednostki samorządu terytorialnego oraz o zmianie ustawy o finansach publicznych (18.03.2016 r.);
  - (4) ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (26.08.2016 r.);
  - (5) ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności (26.08.2016 r.);

(6) ustawy o przekształceniu współużytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe we współwłasność gruntów (12.10.2016 r.).

H. Mgr Bartosz Lewandowski:

1. przygotowanie projektu zmian w Kodeksie Postępowania Cywilnego w zakresie postępowań w przedmiocie władzy rodzicielskiej;
2. opinie wykonywane na zlecenie osób prawnych i fizycznych (z uwagi na konieczność przestrzegania tajemnicy zawodowej, brak jest możliwości podania szczegółów opinii).

I. Prof. UW dr hab. Jan Majchrowski:

1. Koordynator Zespołu Ekspertów do spraw Problematyki Trybunału Konstytucyjnego w Kancelarii Sejmu RP od 31 marca 2016 r. do 15 lipca 2016 r. Raport Zespołu wykonany na zamówienie Marszałka Sejmu RP został opublikowany w języku polskim i angielskim, m.in. na stronach internetowych Sejmu RP oraz wydany drukiem w „Przeglądzie Sejmowym”;
2. opinia na zamówienie Szefa Kancelarii Sejmu na temat deklaracji pt.: „Większa integracja europejska: droga naprzód”, 23 marca 2016 r.;
3. opinia na zamówienie Szefa Kancelarii Sejmu dotycząca projektu ustawy z druku sejmowego nr 284, 31 marca 2016 r..

J. Prof. dr hab. Andrzej Malinowski:

1. Opinia w sprawie nowelizacji Zasad Techniki Prawodawczej, złożona w ramach Komisji Języka Prawnego Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN.

K. Prof. UW dr hab. Marcin Matczak:

1. członek zespołu ekspertów prawnych przy Fundacji im. Stefana Batorego: przygotowanie trzech stanowisk.
2. opinia dla Fundacji im. Stefana Batorego w sprawie zgodności z Konstytucją nowelizacji ustawy o Trybunale Konstytucyjnym oraz opinia amicus curiae w tej sprawie (luty 2016 r.);
3. opinia prawna dla Biura Analiz Sejmowych w sprawie oceny konstytucyjności projektu ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich wydanych z naruszeniem prawa.

L. Mgr Katarzyna Mikołajczyk-Graj:

1. opinia dla Dyrektora Biura Techniki i Zaopatrzenia Komendy Głównej Straży Granicznej dotycząca metod wykładni stosowanych w postępowaniu administracyjnym;
2. opinia na rzecz Komendy Głównej Straży Granicznej w przedmiocie przesłanek odpowiedzialności i trybu postępowania w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy Straży Granicznej.

M. Mgr Karol Muszyński:

1. uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy – dla Fundacji Kaleckiego;
2. uwagi do projektu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (razem z Maciejem Sobocińskim) – dla Fundacji Kaleckiego.

N. Mgr Karolina Pawłowska:

1. 22 czerwca 2016 r., czynny udział w posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu na rzecz Polityki i Kultury Prorodzinnej oraz Parlamentarnego Zespołu dla Przywrócenia Zasad Moralnych w Medycynie. nt. „Pełna ochrona prawna życia ludzkiego a pomoc kobietom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji w związku z ciążą, porodem i wychowaniem dziecka”;
2. omówienie Raportu „Jakiej Polityki Rodzinnej potrzebuje Polska?” (autorzy: Tymoteusz Zych, Karolina Dobrowolska, Olaf Szczypiński) oraz prezentacja propozycji reform w polskiej polityce rodzinnej podczas posiedzenia Parlamentarnego Zespołu na rzecz Polityki i Kultury w dniu 11 marca 2016 r. ;
3. udział na zaproszenie Rządowego Pełnomocnika ds. Społeczeństwa Obywatelskiego i Równego Traktowania w XVI Sesji Komisji ds. Statusu Kobiet w ONZ w Nowym Jorku, 15-16 marca 2016 r. w charakterze eksperta.

O. Mgr Michał Piechota:

1. opinia prawna „Uwagi o głównych problemach prawnych wynikających z projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (sprawozdanie Podkomisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw o Trybunale Konstytucyjnym z 24 czerwca 2016 r.)”;

P. Dr. hab. Ryszard Piotrowski:

1. członek zespołu do monitorowania stosowania *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych* powołanego zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości;

2. opinia o dopuszczalności łączenia wykonywania mandatu senatora z pełnieniem funkcji przewodniczącego Rady Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa – dla Kancelarii Senatu;
3. opinia o konsekwencjach uznania przez Trybunał Konstytucyjny w sprawie Kp 3/15, że przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. *o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy* są zgodne z Konstytucją RP – dla Prezydenta m.st. Warszawy;
4. opinia o obywatelskim projekcie ustawy *o Trybunale Konstytucyjnym* (druk nr 550) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
5. opinia o projekcie ustawy *o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym* (druk nr 963) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
6. opinia o projekcie ustawy *o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego* (druk nr 880) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
7. opinia o projekcie ustawy *o Trybunale Konstytucyjnym* (druk nr 558) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
8. opinia o projekcie ustawy *o Trybunale Konstytucyjnym* (druk nr 569) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
9. opinia o projekcie ustawy *o Trybunale Konstytucyjnym* (druk sejmowy nr 667) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
10. opinia o projekcie ustawy *o Trybunale Konstytucyjnym* (wersja z marca 2016 r.) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
11. opinia o projekcie ustawy *o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw* (projekt z dnia 2 maja 2016 r.) – dla Krajowej Rady Sądownictwa;
12. opinia o projekcie ustawy *Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego* (druk nr 1059) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
13. opinia o zgodności z Konstytucją postanowienia Prezydenta RP odmawiającego powołania na urząd sędziego mimo wniosku Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie powołania – dla Krajowej Rady Sądownictwa;
14. opinia o zgodności z Konstytucją RP projektu ustawy *o sołtysach i radach sołectkich oraz o zmianie niektórych innych ustaw* – dla Klubu Poselskiego PSL;

15. opinia w sprawie projektu ustawy *o zmianie Konstytucji RP* (druk nr 166) – dla Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
16. uwagi o wniosku Krajowej Rady Sądownictwa dotyczącego zbadania zgodności z Konstytucją RP ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* w związku z ustawą z dnia 28 stycznia 2016 r. *Prawo o prokuraturze* – dla Krajowej Rady Sądownictwa.

Q. Prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski:

1. Position Paper by the Government of the Republic of Poland concerning the Draft Opinion of the Venice Commission no. 833/2015 on the amendment to the Act of 25 June, 2015 on the Constitutional Tribunal.

R. Prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki:

1. ekspertyza (opinia) prawna dla partii politycznej reprezentowanej w Sejmie w sprawie rachunków bankowych, na które powinny być kierowane wpłaty środków pieniężnych przeznaczonych na kampanię wyborczą partii politycznej (30 marca 2016 r.);
2. ekspertyza (opinia) prawna dla partii politycznej reprezentowanej w Sejmie w sprawie prawnej oceny faktu wpłaty, w okresie kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu w 2015 r., środków pochodzących z kredytu bankowego na rachunek Komitetu Wyborczego partii politycznej z pominięciem Funduszu Wyborczego tej partii (19 kwietnia 2016 r.).

S. Mgr Michał Szwał:

1. projekt ustawy *o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz ustawy o pomocy społecznej* wraz z projektami aktów wykonawczych, opracowany dla fundacji „Po DRUGIE”;
2. scenariusz zajęć lekcyjnych dla klas IV-VI szkół podstawowych pn. „Po co nam Konstytucja?” opracowany dla fundacji „Uniwersytet dzieci”.

T. Mgr Marcin Szwed:

1. opinie prawne dla Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka:
  - (1) opinia przyjaciela sądu w sprawie o sygn. akt K 47/15 przed Trybunałem Konstytucyjnym, 23 lutego 2016 r. (wraz z Barbarą Grabowską-Moroz);
  - (2) opinia przyjaciela sądu w sprawie Rydzyńska przeciwko Polsce przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (skarga nr 20206/11), 30 marca 2016 r.;
  - (3) opinia przyjaciela sądu w sprawie o sygn. akt K 13/15 przed Trybunałem Konstytucyjnym, 30 maja 2016 r.;

- (4) opinia przyjaciela sądu w sprawie o sygn. akt K 31/15 przed Trybunałem Konstytucyjnym, 21 czerwca 2016 r.;
- (5) opinia przyjaciela sądu w sprawie o sygn. akt I OSK 1781/16 przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, 19 sierpnia 2016 r.;
- (6) opinia przyjaciela sądu w sprawie Zwierz przeciwko Polsce przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (skarga nr 69950/14), 9 listopada 2016 r. (wraz z Michałem Kopczyńskim);
- (7) opinia w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz niektórych innych ustaw, 2 listopada 2016 r.;
- (8) opinia w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw, 29 listopada 2016 r.;
- (9) opinia w sprawie rządowego projektu ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich wydanych z naruszeniem prawa (druk sejmowy nr 1056), 20 grudnia 2016 r..

U. Prof. dr hab. Maria Szyszkowska:

1. członkini Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” przy Prezydium PAN;
2. opinia dla Kancelarii Sejmu RP na temat typologii zachowań posłów sprzecznych z rotą złożonej przysięgi.

V. Dr hab. Marcin Wiącek:

1. członek Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów (od 30 czerwca 2014) – projekty opinii Rady Legislacyjnej:
  - (1) opinia z 12 stycznia 2016 r. o projekcie ustawy o *obowiązkowej automatycznej wymianie informacji w dziedzinie opodatkowania* (współautorzy: E. Kornberger-Sokołowska, A. Wyrozumska, M. Kaliński);
  - (2) opinia z 19 lutego 2015 r. o projekcie ustawy o *zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw* (współautorzy: D. Kijowski, E. Kornberger-Sokołowska, A. Krzywoń);
  - (3) stanowisko z 19 lutego 2015 r. dotyczące problematyki upoważniania do wydawania aktów podustawowych (współautor: A. Krzywoń);
  - (4) opinia z 26 lutego 2015 r. o projekcie ustawy o *wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw* (współautorzy: M. Kaliński, A. Wyrozumska, K. Wójtowicz, M. Bojarski, D. Kijowski);

- (5) opinia z 18 lipca 2016 r. o projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (współautorzy: M. Rogacka-Rzewnicka, B. Bieñkowska, M. Bojarski, M. Kaliński);
  - (6) opinia z 16 września 2016 r. o projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (współautorzy: D. Kijowski, T. Bąkowski, B. Szmulik);
  - (7) Opinia z 5 grudnia 2016 r. o projekcie ustawy – Kodeks urbanistyczno-budowlany (współautorzy: T. Bąkowski, M. Dobrowolski, A. Doliwa, M. Kaliński, D. Kijowski, E. Kornberger-Sokołowska);
2. opinia prawna dotycząca zgodności z Konstytucją RP projektu ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (sporządzona dla Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej);
  3. opinia prawna w przedmiocie zgodności z Konstytucją RP art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (sporządzona dla Okręgowej Izby Aptekarskiej w Warszawie);
  4. opinia prawna dotycząca zgodności z Konstytucją RP niektórych przepisów projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (sporządzona dla PGNiG);
  5. opinia prawna w przedmiocie zgodności z Konstytucją RP projektu ustawy o zasadach zwrotu niektórych należności wynikających z umów kredytu i pożyczki (druk nr 811) (sporządzona dla Instytutu Analiz Rynkowych);
  6. opinia dotycząca wniosku do Trybunału Konstytucyjnego zawartego w uchwale nr 412/06 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 maja 2016 r. (sporządzona dla Krajowej Rady Sądownictwa);
  7. opinia prawna dotycząca niektórych aspektów prewencyjnej kontroli konstytucyjności ustaw (sporządzona dla Kancelarii Prezydenta RP);
  8. opinia dotycząca stosowania ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w procedurze wyboru kandydatów na stanowisko asesora w sądach administracyjnych (sporządzona dla Krajowej Rady Sądownictwa).

W. Dr Jan Winczorek:

1. członkostwo w charakterze przedstawiciela organizacji pozarządowej w Radzie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz Edukacji Prawnej przy Ministrze Sprawiedliwości (powołanie we październiku 2015 r.).

VIII. KONFERENCJE I SESJE NAUKOWE ORAZ WYJAZDY ZAGRANICZNE¹¹

A. Konferencje i inne imprezy naukowe organizowane albo współorganizowane przez katedry, zakłady lub pracowników Instytutu¹²:

1. 29 lutego, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „Sąd konstytucyjny w państwie demokratycznym”- konferencja zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego,
  - (1) prof. dr hab. Adam Bosiacki: współorganizator Konferencji, wystąpienie podsumowujące Konferencję;
  - (2) prof. dr hab. Janusz Trzcíński: moderator panelu „Zagadnienia kształtowania się sądownictwa konstytucyjnego”;
  - (3) prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: referat *Wykładnia Konstytucji RP w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego* w panelu „Funkcjonowanie sądownictwa konstytucyjnego w Polsce – wybrane problemy”;
  - (4) dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Granice władzy sądu konstytucyjnego* w panelu „Funkcjonowanie sądownictwa konstytucyjnego w Polsce – wybrane problemy”;
  - (5) dr hab. Marcin Wiącek: referat *Model postępowania przed polskim trybunałem Konstytucyjnym* w panelu „Funkcjonowanie sądownictwa konstytucyjnego w Polsce – wybrane problemy”;
  - (6) mgr Filip Ludwin: referat *Suwerenność a koncepcje podziału władzy*;
2. 9 marca 2016, Warszawa: „Jubileusz 40-lecia pracy naukowej prof. zw. dr hab. Andrzeja Bałandynowicza. Pokój jako cel ludzkości” – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Polski Oddział Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC) oraz Pacyfistyczne Stowarzyszenie Wolnej Myśli;
  - (1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska, współorganizatorka Konferencji, wystąpienie wprowadzające, referat *Filozoficzne znaczenie dokonań Profesora Andrzeja Bałandynowicza*, wystąpienie zamykające konferencję;
  - (2) dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Unia Europejska a pokój*;
  - (3) dr hab. Władysław T. Kulesza: referat *Pacyfizm integralny a limitowany. Kilka uwag z dziejów myśli politycznej II Rzeczypospolitej*;
  - (4) dr Anna Kryniecka: referat *Dzieje życia Profesora Andrzeja Bałandynowicza*;

---

¹¹ Układ chronologiczny, odtworzony na podstawie złożonych sprawozdań i w takim zakresie, na jaki one pozwalały.

¹² Wykaz obejmuje wystąpienia i imprezy o charakterze naukowym i znaczeniu ponad- lub pozawydziałowym to jest takie, w których uczestnikami byli goście spoza WPIA. Tym samym wykaz nie obejmuje wykładów, referatów i prelekcji organizowanych przez studia, instytuty, katedry, zakłady seminaria i koła naukowe WPIA UW, mających charakter wewnętrzny.

3. 1 kwietnia, Warszawa, Polskie Towarzystwo Socjologiczne: „Co inspiruje Jarosława Kaczyńskiego. O teorii prawa Stanisława Ehrlicha” – spotkanie naukowe zorganizowane przez Sekcję Socjologii Prawa i Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego oraz Katedrę Filozofii Prawa i Nauki o Państwie Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego;
  - (1) **prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: współorganizator;**
  - (2) **dr Jan Winczorek – prowadzący spotkanie;**
  - (3) **dr Wiesław Staśkiewicz: referat *Opowiedział dzieciom sobie – o recepcji teorii prawa Stanisława Ehrlicha;***
4. 22 kwietnia, Kuźnica na Helu: „Przyjaźń oraz inne więzi międzyludzkie” – XVI międzynarodowa, międzyśrodowiskowa konferencja naukowa pod patronatem profesor Marii Szyszkowskiej, zorganizowana przez Katedrę Filozofii Instytutu Studiów nad Filozofią Słowiańską im. św. Cyryla i Metodego WSM, Pacyfistyczne Stowarzyszenie Wolnej Myśli, Polski Oddział Stowarzyszenia Kultury Europejskiej SE:
  - (1) **prof. dr hab. Maria Szyszkowska: współorganizatorka Konferencji, otwarcie i zamknięcie Konferencji, referat: *Więzi przyjaźni a braterstwo w życiu społecznym;***
  - (2) **dr hab. Władysław T. Kulesza: prowadzenie Konferencji, referat *Od przyjaźni do strachu. »Listy z Rosji« Markiza de Coustine;***
  - (3) **dr Anna Kryniecka: referat *Potrzeba społeczna człowieka a prawo pozytywne;***
5. 6 – 8 czerwca, Nałęczów: „Wielokulturowość czy uniwersalizm wartości” – międzynarodowa i międzyśrodowiskowa konferencja naukowa pod naukowym patronatem prof. Marii Szyszkowskiej, zorganizowana przez Towarzystwo Pedagogiki Filozoficznej, Katedrę Filozofii Instytutu im. św. Cyryla i Metodego Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie, Polski Oddział Stowarzyszenia Kultury Europejskiej z siedzibą w Wenecji (SEC);
  - (1) **prof. dr hab. Maria Szyszkowska, współorganizatorka Konferencji, wystąpienie wprowadzające, referat *Agnostycyzm jako przeciwwaga dla europocentryzmu,* wystąpienie zamykające konferencję;**
  - (2) **dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Zagadnienie granic powszechności praw człowieka;***
  - (3) **dr hab. Władysław T. Kulesza: referat *Uniwersalizm papieski kontra internacjonalizm proletariacki. Kilka uwag o doktrynalnych podstawach polityki wschodniej Watykanu w drugiej połowie XX wieku;***
  - (4) **dr Anna Kryniecka: referat *Prawo natury a uniwersalizm wartości;***
6. 28 września – 29 września, Tarnów, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli: „Kształtowanie społeczeństwa wieloświatopoglądowego jako cel procesów

edukacyjnych” – międzyrodowiskowa konferencja naukowa zorganizowana przez Stowarzyszenie Filozofów Krajów Słowiańskich, Katedrę Filozofii Instytutu Studiów nad Filozofią Słowiańską im. św. Cyryla i Metodego WSM, Polski Oddział Stowarzyszenia Kultury Europejskiej z siedzibą w Wenecji oraz Wyższą Szkołę Biznesu – NLU w Nowym Sączu;

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: współorganizatorka, otwarcie i zamknięcie konferencji, referat *Klasyfikacja światopoglądów*;

(2) dr Anna Kryniecka: referat *Wychowanie w duchu pokoju*;

7. 29 – 30 września, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: “Marriage Identity and its Legal Recognition”, konferencja zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego i Instytut na rzecz kultury prawnej Ordo Iuris;

(1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski: organizator, referat *Anthropological Foundations of Modern Marriage Law Development*.

B. Udział w konferencjach i wystąpienia naukowe poza granicami Polski:

1. 20 – 22 stycznia, USA, Mesa: 6th Annual Global Family Policy Forum – międzynarodowa konferencja poświęcona zagadnieniom związanym z działaniami na rzecz ochrony rodziny zrzeszająca delegatów z ONZ oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych z całego świata;

(1) mgr Karolina Pawłowska: udział w charakterze reprezentantki MSZ RP.

2. 27 – 29 stycznia, Hiszpania, Walencja: Congreso Internacional sobre Enseñanza de la Gramática;

(1) mgr Agnieszka Wiltos: referat *Nuevos enfoques a la enseñanza del modo subjuntivo en la clase de E/LE en Polonia*;

3. 1 – 4 lutego, Republika Federalna Niemiec, Johann-Adam-Möhler-Institut für Ökumenik, Fryzyna: „The development of the Church-State relationship in transition countries of Central and Eastern Europe since 1990” konferencja organizowana przez;

(1) dr Marcin Stębelski: referat *Current Issues of Application of Law on Religious Denominations in Courts in Poland from the Constitutional Perspective*;

4. 24 lutego, Francja, Strasbourg: „Building Tomorrow’s Europe” ADF International;

(1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski: referat *The balance of power: Polish perspectives on the Convention*;

5. 29 marca – 1 kwietnia, Meksyk, Universidad Panamericana: seminarium dotyczące marginesu oceny w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
(1) dr Adam Krzywoń – prowadzący seminarium;
6. 8 kwietnia, Węgry, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapeszt: International Workshop on Challenges with regard to Constitutional Jurisdiction in Central Europe;
(1) dr Marcin Stębelski: referat *Constitutional Tribunal. On the front line*;
7. 12 kwietnia, USA, Yale Law School, New Haven: „Canada in the World: Comparative perspective of the Canadian Constitution”;
(1) prof. dr hab Lech Garlicki: referat *European Court of Human Rights and Canadian Case-Law*;
8. 13 – 15 kwietnia, Holandia, Groningen: “Sustainable Law and Sustainable Legal Education”, European Law Faculties Association Annual General Meeting;
(1) doc. dr Jacek Petzel: uczestnik;
9. 2 – 7 maja, Kosowo, Prisztina, Universiteti i Prishtinës: “Globalization: impact on trade, economy and law, Prisztina” – International Student Conference 2017 organized by University of Prishtina;
(1) mgr Maciej Troć: referat *Constitutional tolerance and constitutional isolationism as a response to globalization*;
10. 6 maja, USA, Nowy York, Organizacja Narodów Zjednoczonych: High-level Conversation on „Religions for Peace”, debata zorganizowana przez Przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego NZ Mogensa Lykketofta;
(1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski: referat *Peace-making function of Religion in Polish constitutional tradition*;
11. 18 – 21 maja, Chorwacja, Zagrzeb: “Spreading Standards, Building Capacities: European Administrative Space in Progress” – 24th NISPAcee Annual Conference, zorganizowana przez The Network of Institutes and Schools of Public Administration in Central and Eastern Europe);
(1) mgr Maciej Pisz: referat *Integrated Territorial Investments (ITI) as a Mean to Achieve the Cooperation between Local Authorities in the Urban Functional Area of the Voivodship Center in the Polish Legal System*;
12. 22 maja, Rosja, Irkuck, Байкальский государственный университет экономики и права, «Защита частных прав: проблемы теории и практики» – V Международная научно-практическая конференция;

- (1) **prof. dr. hab. Adam Bosiacki: referat *Защита частных прав в контексте глобализации: некоторые ориентиры на будущее***;
13. 23 – 25 maja, Hiszpania, Alcalá de Henarez: II Congreso Internacional de Lingüística General;
- (1) **mgr Agnieszka Wiltos [współautorstwo]: referat *¿Equivalencia imprecisa? Ejemplos de la expresión de la modalidad deóntica en los textos jurídicos de la Unión Europea: el caso de español y polaco***;
14. 26 – 27 maja, Turcja, Sztambuł: „International Judicial Ethics Symposium”, konferencja zorganizowana przez Ministra Sprawiedliwości Turcji oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej (IVR);
- (1) **prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik**;
15. 27 – 28 maja, Łotwa, Ryga: “Judicial Activism of Constitutional Courts in a Democratic State” – international conference organized by Constitutional Court of the Republic of Latvia in co-operation with European Commission for Democracy through Law (Venice Commission);
- (1) **prof. dr hab. Marek Zubik: uczestnik**;
16. 17 – 19 czerwca, Kanada, Kingston, Queen’s University: „Legal Theory Workshop” -międzynarodowa konferencja naukowa;
- (1) **prof. UW dr hab. Marcin Matczak: komentarz do artykułu Stefana Sciaraffy „The Referent of »Law« and Political Philosophy”**;
17. 19 czerwca, Włochy, Trento: “Strong Families – Strong Communities” – The 63rd ICCFR Annual International Conference;
- (1) **mgr Karolina Pawłowska: prowadzenie warsztatów *What Family Policy Does Europe Need?* (wraz z dr Tymoteuszem Zychem i Olafem Szczypińskim)**;
18. 29 czerwca – 2 lipca, Słowacja, Bratysława, Univerzita Komenského: “Metropolisation, regionalisation and rural intermunicipal cooperation – what impact on local, regional, and national governments?” – konferencja zorganizowana przez Observatory on Local Authonomy (Université de Lille) i Wydział Prawa Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie;
- (1) **prof. dr. hab. Adam Bosiacki: referat *Metropolisation in Poland: current issues and the perspectives* (współautor dr Jarosław Kostrubiec), złożony do materiałów konferencji**;
19. 30 czerwca, Mołdawia, Kiszyniów, Sąd Konstytucyjny Republiki Mołdawii: “The role of constitutional courts in the protection of democratic values” – The 1st Congress of the Association of Constitutional Justice of the Countries of the Baltic and Black Sea Regions;

- (1) **prof. dr hab. Marek Zubik: referat *30 years of the Constitutional Tribunal in Poland. The golden age, the new age or the good change?***
20. 10 – 14 lipca, Austria, Wiedeń: „The Futures We Want: Global Sociology and the Struggles for a Better World” – Third ISA Forum of Sociology
- (1) **dr Jan Winczorek: referat *Paths to Justice in Poland***;
- (2) **mgr Karol Muszyński: *The Crisis of the Social Dialogue in Poland and Labor Unions' „Constitutional” Response* [distributed paper]**;
21. 14 – 16 lipca, USA, Nowy Jork, Fordham Law School: “The Ethics and Regulation of Lawyers Worldwide: Comparative and Interdisciplinary Perspectives” – International Legal Ethics Conference VII organized by The Stein Center for Law and Ethics;
- (1) **dr Paweł Skuczyński: referat *The Concept of Dilemma in Legal Ethics Education***;
22. 6 – 8 września, Francja, Strasbourg, Rada Europy: Europejska Konferencja Przewodniczących Parlamentów;
- (1) **prof. UW dr hab. Jan Majchrowski: udział w sesjach: „Migracja i uchodźcy w Europie – rola i odpowiedzialność parlamentów”, „Parlamenty narodowe i Rada Europy: promocja demokracji, praw człowieka i państwa prawa” oraz „Mobilizacja parlamentów przeciw nienawiści”**;
23. 22 – 25 września, Litwa, Wilno: XX Konferencja Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej, Wilno;
- (1) **prof. dr hab. Marek Zubik: uczestnik**;
24. 24 września, Ukraina, Lwowski Uniwersytet Narodowy imienia Iwana Franki: “Security in an International System of Modern Transformations: Challenges and Prospects” – VI Annual International Scientific-Practical Conference;
- (1) **mgr Maciej Pisz: referat *Legal aspects of the regulation with the effect of a statute regulated in art. 234 of the Constitution of the Republic of Poland and the issue of the security of Poland in international relations***;
25. 26 – 27 września, Włochy, Libera Università Internazionale degli Studi Sociali „Guido Carli” – Rzym: konferencja przygotowująca koncepcję badań „Dwuizbowość i demokracja”;
- (1) **dr hab. Ryszard Piotrowski: uczestnik konferencji i przyszłych badań**;
26. 29 – 30 września, Macedonia, Skopje: “Contemporary Leadership – Challenges and Opportunities” – 3rd International Student Congress organized by Faculty of Economics and Administrative Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences and Faculty of Communications of International Balkan University;

(1) mgr Maciej Troć: referat *Political leadership in times of crisis – decision-making and ethics*;

27. 28 października, Francja, Université de Liège: Grand conférence européenne Jean Rey;

(1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski: referat *La Situation juridique en Pologne dans un contexte Européen*;

28. 9 – 11 listopada, Włochy, Università degli Studi di Milano: “Contrastive Phraseology: Languages and Cultures in Comparison”;

(1) mgr Agnieszka Wiltos [współautorstwo]: referat *Acercamiento contrastivo a las unidades fraseológicas españolas y polacas relacionadas con el concepto de “pan”*;

29. 11 – 12 listopada, Republika Chińska (Tajwan), Institutum Iurisprudentiae, Academia Sinica, Tajpei: „Constitutionalizing Tranzitional Justice”, International Symposium on Post-Atrocity Constitution-making and Constitutional Courts;

(1) prof. dr hab. Marek Zubik: referat *The determinants of the Polish transformation at the turn of the century in view of the judgments of the Constitutional Tribunal of Poland*;

30. 18 – 19 listopada, Słowenia, Ljubljana, “Modern Legal Interpretation: Legalism or Beyond?” – workshop organized by the European Faculty of Law and the Graduate School of Government and European Studies;

(1) Prof. UW dr hab. Marcin Matczak: referat *Why Judicial Formalism is Incompatible with the Rule of Law*;

31. 24 – 26 listopada, Włochy, Rzym: “New Pact for Europe” Transnational meeting: Italy-Poland;

(1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;

32. 2 grudnia, Francja: European Implementation Network Meeting, European Court of Human Rights in Strasbourg;

(1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;

C. Inne wyjazdy zagraniczne o charakterze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym:

1. prof. dr hab. Adam Bosiacki:

(1) 27 kwietnia – 2 maja, Kazachstan, Wydział Prawa Uniwersytetu w Astanie i Wydział Prawa Uniwersytetu w Ałmaty: opiekun Naukowy wyjazdu naukowego studentów;

(2) 9-16 listopada Rosja, Dalekowschodni Uniwersytet Federalny we Władywostoku, Szkoła Prawa: członek delegacji Wydziału Prawa i Administracji UW;

2. dr Adam Krzywoń:

(1) 3 – 6 lutego, Hiszpania, Universidad Carlos III de Madrid, stypendium naukowe w ramach programu STA Erasmus;

3. dr hab. Sławomir Lewandowski:

(1) 24 – 30 czerwca, Republika Federalna Niemiec, Reński Uniwersytet Fryderyka Wilhelma, Bonn, pobyt w ramach wymiany naukowej;

4. mgr Karol Muszyński:

(1) marzec, Hiszpania, Oñati International Institute for the Sociology of Law, visiting scholar;

5. dr Paweł Skuczyński:

(1) lipiec, USA: pobyt badawczy w Nowym Jorku w ramach projektu „Pojęcie dylematu w etyce prawniczej i edukacji etycznej prawników”;

6. dr Marcin Stębelski:

(1) 8 – 11 maja, Bułgaria, Sofia University St. Kliment Ohridski, zajęcia dydaktyczne w ramach programu Erasmus STA w wymiarze 8 godzin dydaktycznych, temat zajęć: „Constitutional justice in Poland”;

7. dr Jan Winczorek:

(1) 3-4 października, Belgia, Bruksela: Seminarium „NOHA-- CERAH workshop on interdisciplinarity in humanitarian studies”;

D. Wystąpienia o charakterze naukowym a także udział w konferencjach i wydarzeniach naukowych zorganizowanych w Polsce¹³:

1. 13 stycznia, Warszawa: „Społeczeństwo długu” – seminarium Fundacji Kaleckiego;

(1) mgr Karol Muszyński: referat *Dług publiczny a »dziedzictwo« w politykach publicznych*;

2. 15 stycznia, Bydgoszcz, Zakład Karny w Fordonie: „Resocjalizować, ale jak we współczesnej rzeczywistości społecznej?” – Ogólnopolska Konferencja Naukowa Służby Więziennej zorganizowana we współpracy z Zakładem Socjologii Wychowania i Resocjalizacji Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy;

---

¹³ Wykaz nie obejmuje wystąpień i wykładów realizowanych na WPiA UW w ramach działających tu studiów, katedr i kół naukowych za wyjątkiem wydarzeń o charakterze ponadwydziałowym, wynikającym z informacji zawartych w złożonych przez pracowników Instytutu sprawozdań. Szczegółowe informacje o wydarzeniach naukowych nie dających się potwierdzić w inny sposób podano zgodnie ze sprawozdaniami pracowników.

- (1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: referat *Przebudowa świadomości osób resocjalizowanych jako warunek skutecznej resocjalizacji*;
3. 18 – 19 stycznia, Warszawa, Krajowa Rada Sądownictwa: Konferencja „Granice niezawisłości sędziów i niezależności sądów?”;
- (1) prof. dr. hab. Lech Garlicki, wystąpienie *Granice niezawisłości: Podporządkowanie sędziego „Konstytucji i ustawie”* w panelu „Perspektywa krajowa niezawisłości sędziów i niezależności sądów – ujęcie konstytucyjne”;
- (2) dr.hab. Ryszard Piotrowski: wystąpienie w panelu „Perspektywa krajowa niezawisłości sędziów i niezależności sądów – ujęcie konstytucyjne”;
- (3) dr Paweł Skuczyński: wystąpienie w panelu „Perspektywa krajowa niezawisłości sędziów i niezależności sądów – ujęcie etyczne”;
4. 21 – 22 stycznia, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „Współczesny liberalizm i jego krytyka. Porządek myśli i ład społeczny” – ogólnopolska studencko-doktorancka konferencja naukowa zorganizowana przez Fundację Eryda, Klub Austriackiej Szkoły Ekonomii w Warszawie, Zakład Filozofii Polityki oraz Zakład Historii Filozofii Nowożytnej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego;
- (1) dr Cezary Błaszczuk – uczestnik;
5. 22 – 23 stycznia, Kraków: „Nadużywanie praw, nadużycie uprawnień” – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Rzymskiego i Porównawczego Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa UJ;
- (1) mgr Marcin Szwed: referat *Nadużycie prawa do skargi w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*;
6. 24 lutego, Warszawa: „Biegły w polskim systemie prawnym: pomocnik sądów czy rzeczywisty autor wyroków? Weryfikacja metodologii opiniowania przez organy postępowań karnych i cywilnych”, konferencja naukowa zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji UW oraz Instytut na rzecz Kultury Prawnej *Ordo Iuris*;
- (1) mgr Bartosz Lewandowski: referat *Jakość weryfikowania kompetencji i rzetelności biegłych w Polsce. Doświadczenia młodego prawnika*;
7. 26 lutego, Kraków: „Kto tu rządzi? Problematyka suwerenności w myśli politycznej i prawnej” – Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa, zorganizowana przez Koło Naukowe Historii Doktryn Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- (1) mgr Filip Ludwin: referat *Podział suwerenności współcześnie. Refleksje w kontekście idei podziału władzy*;

8. 28 stycznia, Warszawa, Polskie Towarzystwo Socjologiczne: „Po co społeczeństwu sądy i trybunały? Sądownictwo w perspektywie nauk społecznych” – spotkanie panelowe zorganizowane przez Sekcję Socjologii Prawa i Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego;
  - (1) **prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik;**
  - (2) **dr Jan Winczorek – członek panelu;**
9. 22 lutego, ☒”Czy arbitraż inwestycyjny jest szansą czy zagrożeniem dla państwa prawa w Polsce?” – konferencja zorganizowana przez „Przegląd Prawa Międzynarodowego” oraz Szkołę Główną Handlową w Warszawie;
  - (1) **prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik;**
10. 26 lutego, Warszawa: „Reprywatyzacja w orzecznictwie Sądu Najwyższego”, konferencja pod patronatem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;
  - (1) **prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik;**
11. 1 marca, Warszawa: Instytut Historii PAN: prezentacja książki Tadeusza Wolszy, *„To, co widziałem, przekracza swą grozą najśmielsze fantazje”. Wojenne i powojenne losy Polaków wizytujących Katyń w 1943 roku;*
  - (1) **prof. dr hab. Adam Bosiacki: koreferat (pozostałe referaty wygłosili prof. dr hab. Jerzy Eisler i prof. dr hab. Tomasz Szarota);**
12. 4 marca, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „Źródła prawa. Teoria i praktyka” – XVII Konferencja naukowa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego;
  - (1) **prof. dr hab. Adam Bosiacki: referat *Źródła prawa a rewolucja;***
  - (2) **prof. UW dr hab. Jan Majchrowski: referat *Źródła prawa a praktyka polityczna;***
  - (3) **dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Pojęcia zastane w Konstytucji RP – dylematy teorii i praktyki;***
  - (4) **prof. UW dr. hab. Tomasz Stawecki: głos w dyskusji zgłoszony do publikacji;**
  - (5) **w Konferencji brali udział wszyscy pracownicy Instytutu Nauk o Państwie i Prawie;**
13. 5 marca, Warszawa: „Niezależność sądów i trybunałów jako gwarancja praw i wolności człowieka” – konferencja zorganizowana przez Komisję Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej;
  - (1) **dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *O znaczeniu niezawisłości sędziowskiej w demokratycznym państwie prawnym;***

14. 10 – 11 marca, Gdańsk, Uniwersytet Gdański: „Wyzwania współczesnych systemów politycznych i partyjnych” – II Ogólnopolska Konferencja Naukowa zorganizowana przez Instytut Politologii Uniwersytetu Gdańskiego;

(1) mgr Maciej Pisz: referat *Instytucja dyscypliny partyjnej a polska koncepcja mandatu parlamentarnego*;

15. 11 marca, Warszawa: „Polskie Forum Arbitrażu” – konferencja zorganizowana na Uniwersytecie Warszawskim przez Europejskie Centrum Arbitrażu;

(1) prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik;

16. 11 marca, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „Prawne aspekty dyskryminacji i równego traktowania” – Ogólnopolska Konferencja naukowa zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Pracy WPiA UW i Koło Naukowe „Prawo a Płeć” WPiA UW;

(1) prof. dr hab. Marek Zubik: członek panelu;

17. 11 marca, Olsztyn: „Problem dyskryminacji we współczesnej ochronie praw człowieka” -ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe *Ius Homini* WPiA UWM;

(1) mgr Marcin Szwed: referat *Problematyka umieszczenia osób ubezwłasnowolnionych w domach pomocy społecznej – rozważania na kanwie wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich do Trybunału Konstytucyjnego z 3 listopada 2015 r. (sygn. K 31/15)*;

18. 13 marca, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: konferencja [Rola Rady Europy w przeciwdziałaniu handlowi ludźmi- konferencja UW];

(1) doc. dr Hanna Machińska: referat;

19. 14 marca, Warszawa: „Wpływ teorii Jerzego Wróblewskiego na współczesną jurysprudencję” – konferencja zorganizowana przez Redaktora Naczelnego „Państwa i Prawa”, prof. Andrzeja Wróbla, w ramach obchodów 70-lecia „Państwa i Prawa”;

(1) prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: udział w dyskusji;

20. 16 – 18 marca, Toruń: „Komparatystyka prawnicza – wiele dziedzin, wiele rozwiązań prawnych” – II Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt., Toruń, 16-18 marca 2016 r., zorganizowana przez Koło Naukowe „Ius et Lex” oraz Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego Publicznego WPiA UMK;

(1) mgr Marcin Szwed: referat *Przymusowe umieszczenie w zakładzie psychiatrycznym w świetle Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*;

21. 19 marca, 23 kwietnia, 14 maja: seminaria dla sędziów „Stosowanie EKPCz w porządku wewnętrznym państwa”;

(1) doc. dr Hanna Machińska: prowadzenie seminarium.

22. 1 kwietnia, Warszawa: „Zapłodnienie in vitro (IVF) – dokąd zmierzamy?” Konferencja naukowa zorganizowana przez Towarzystwo im. Stanisława ze Skarbimierza;

(1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski: referat *In Vitro Fertilisation – aspekty prawne*;

23. 1 kwietnia, Warszawa: „Kultury uzasadnień sądowych: zasada proporcjonalności w ujęciu porównawczoprawnym” – konferencja związana z obchodami 70-lecia „Państwa i Prawa”;

(1) prof. dr hab. Marek Zubik: referat *Zasada proporcjonalności jako narzędzie orzecznicze Trybunału Konstytucyjnego*;

(2) prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik;

24. 3 kwietnia, Warszawa, Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk;

(1) prof. dr hab. Janusz Trzeciński: referat *Zmiana konstytucji w demokratycznym państwie prawnym*;

25. 7 kwietnia, Warszawa: „Arbitraż jako sposób rozwiązywania sporów w branży Life Sciences”, seminarium zorganizowane przez Sąd Arbitrażowy przy Konfederacji Lewiatan;

(1) prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik;

26. 7 – 8 kwietnia, Wrocław, Uniwersytet Wrocławski: „Niemiecka myśl polityczna i prawna XX wieku” – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Prawo, Społeczeństwo, Kultura;

(1) prof. dr hab. Adam Bosiacki: referat *Wolność i liberalizm Hansa Kelsena a dwudziestowieczna myśl polityczna i prawna w Niemczech*;

27. 8 – 9 kwietnia, Toruń: Polsko-niemiecka konferencja ławnicza zorganizowana z okazji uczczenia jubileuszu 25-lecia podpisania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy przez Stowarzyszenie Krajowa Rada Sędziów Społecznych;

(1) dr Paweł Skuczyński: referat *Funkcje ławnicze a wrażliwość zawodowa i społeczna*;

28. 9 kwietnia: „Zrozumieć świat – dzieci z autyzmem” – I Międzynarodowa Konferencja Naukowa zorganizowana przez Europejskie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „PRO – SALUTEM”;

- (1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład inauguracyjny Konferencji *Inny to nie znaczy, że gorszy*;
29. 12 kwietnia Warszawa, Instytut Historii PAN: seminarium metodologiczne profesora Jerzego W. Borejszy;
- (1) dr hab. Władysław T. Kulesza: referat *Państwa autorytarne międzywojennej Europy – konstytucje, ich treść ideologiczna, problem definicji*;
30. 13 – 14 kwietnia, Łódź, Uniwersytet Łódzki: „Miecz Temidy w świetle ustawy zasadniczej” – Ogólnopolska Konferencja Naukowa zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego oraz Koło Naukowe Prawa Karnego, działające na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego;
- (1) mgr Maciej Pisz: referat *Dopuszczalność posługiwania się podsłuchem przez organy władzy publicznej w prawie karnym w świetle Konstytucji RP z 1997 r.*;
31. 16 – 17 kwietnia, Toruń, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, „Konstytucje państw europejskich: historia i współczesność” – IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego oraz Koło Naukowe Historii Państwa i Prawa działające na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu;
- (1) mgr Maciej Pisz: referat *Instytucja aktów egzekutywy z mocą ustawy w polskim prawie konstytucyjnym – uwagi de lege lata i postulaty de lege ferenda*;
32. 18 – 19 kwietnia, Warszawa, Sejm RP: „Systemy ochrony praw człowieka: europejski i afrykańskie. Kontekst uniwersalny – specyfika regionalna – uwarunkowania realizacyjne” – VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z okazji 50 rocznicy podpisania Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka oraz 35 rocznicy podpisania Afrykańskiej Karty Praw Człowieka i Ludów, zorganizowana przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Stowarzyszenie Parlamentarzystów Polskich, European Association of Former Members of Parliament of the Council of Europe Member States (FP-AP);
- (1) prof. dr hab. Marek Zubik: członek Komitetu Naukowego Konferencji, przewodniczący sesji „Zwiększenie efektywności międzynarodowego i krajowych systemów ochrony praw człowieka”;
- (2) dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Europa wobec uchodźców – wartości i praktyka*;
- (3) doc. dr Hanna Machińska: członek Komitetu Naukowego Konferencji;
33. 21 – 22 kwietnia, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „Kongres Języka prawnego i prawniczego” X ogólnopolska konferencja naukowa organizowana przez Koło Naukowe „Lingua Iuris” pod honorowym patronatem prof. dr hab. Zbigniewa Grenia, Dziekana Wydziału Polonistyki UW i prof. dr hab. Krzysztofa Rączki, Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UW;

- (1) **prof. dr hab. Andrzej Malinowski: referat *Wyrażenie dozwolenia w polskim tekście prawnym*;**
  - (2) **dr hab. Sławomir Lewandowski: referat *Cavendum est a fragmentis. O wymogu niefragmentarycznej interpretacji tekstu prawnego*;**
  - (3) **dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Konstytucyjne granice wolności słowa*;**
  - (4) **dr Krzysztof Koźmiński: referat *Język ustrojodawcy – zasady, wartości, klauzule generalne, czy sformułowania dylatoryjne?*;**
34. 22 kwietnia, Warszawa, Centrum Myśli Jana Pawła II: „Transhumanizm – ku nowej filozofii człowieka”, spotkanie dyskusyjne połączone z promocją numeru kwartalnika Ethos;
- (1) **dr Marcin Romanowicz: moderator dyskusji;**
35. 25 kwietnia, Łódź: „Trzydziestolecie działalności Trybunału Konstytucyjnego. Blaski i cienie” – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego WPIA UŁ;
- (1) **mgr Marcin Szwed: referat *Status prawny nieopublikowanych wyroków Trybunału Konstytucyjnego*;**
36. 2 maja, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: “The Invisible Hand in Law, Economy and Culture” – workshop on spontaneous order, mechanisms and unintended consequences organized by Polish Sociological Association: Sociology of Law Section & Warsaw Department, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw: Institute of Sociology, The Maria Grzegorzewska University: Institute of Sociology and Philosophy and University of Warsaw: Institute of Applied Social Sciences;
- (1) **mgr Karol Muszyński: referat *Violations of law as a complementary institution*;**
37. 5 maja, Warszawa: dyskusja panelowa organizowana przez ambasady Izraela i Szwecji oraz Dom Spotkań z Historią „Pamięć historyczna w kształtowaniu współczesnych postaw”;
- (1) **doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka panelu;**
38. 6 – 7 maja, Wrocław, Uniwersytet Wrocławski: „Rola i znaczenie instytucji demokracji bezpośredniej we współczesnym państwie demokratycznym” – IX Ogólnopolski Zjazd Kół Naukowych Prawa Konstytucyjnego;
- (1) **mgr Maciej Pisz: referat *Funkcjonowanie instytucji inicjatywy ludowej w praktyce ustrojowej – rozważania na przykładzie europejskiej inicjatywy obywatelskiej i obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej w wybranych państwach współczesnych*;**
39. 8 maja, Poznań, Uniwersytet Adama Mickiewicza: „Współczesne wyzwania nauk społecznych” – Ogólnopolska Konferencja Naukowa;

(1) mgr Maciej Pisz: referat *Sposób uregulowania praw socjalnych na gruncie Konstytucji z 1997 r.*;

40. 10 – 11 maja, Brzeg: Międzynarodowa Konferencja “European Legal Education – between Bologna and Efficiency” oraz XII Colloquium Prawno-Historyczne „Edukacja Prawnicza od Bejrutu do Bolonii. W Jubileusz 10-lecia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego”, zorganizowane przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, Centrum Dokumentacji Europejskiej w Opolu, Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu i Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana, oddział w Opolu;

(1) prof. dr hab. Adam Bosiacki: przewodniczenie drugiej części obrad plenarnych i referat *Between mass and individuality. Legal education in the era of globalization: its limits and perspectives*;

41. 13 maja, Warszawa, “Strengthening women’s lobbying in public and political life in the OSCE region” – panel discussion organized by the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) in co-operation with the Polish Congress of Women;

(1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;

42. 13 maja, Warszawa: panel „Prawo do wody jako prawo człowieka”;

(1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;

43. 13 maja, Warszawa: „Inwigilacja, ile można?” konferencja naukowa zorganizowana przez Naczelną Radę Adwokacką;

(1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;

44. 13 – 14 maja, Wrocław, Uniwersytet Wrocławski: „Pokój to nie tylko brak wojen” konferencja zorganizowana przez Instytut Filozofii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Akademię Ochrony Zdrowia przy Uniwersytecie Wrocławskim Sp. z o. o.;

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: referat *Pokój to nie tylko brak wojen*;

45. 17 maja. Lublin, Katolicki Uniwersytet Lubelski: „Demokratyczne państwo prawa” – dyskusja panelowa w ramach „Forum Obywatelskiego” organizowanego przez Uczelniany Samorząd Studentów KUL oraz Fundację Studenckie Forum Business Centre Club;

(1) prof. UW dr hab. Jan Majchrowski: uczestnik panelu;

46. 19 maja, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: “Comparative Law – What Good Does It Do? History, Tasks, Methods, Achievements and Perspectives of an

Indispensable Discipline of Legal Research and Education” – wykład prof. dra hab. Michaela Martinka (Fakultät für Rechts- und Wirtschaftswissenschaften der Universität des Saarlandes) w ramach cyklu wykładów im. Leona Petrażyckiego;

(1) prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik;

47. 22 maja, Poznań, Uniwersytet Adama Mickiewicza: „Legitymizacja władzy publicznej” – ogólnopolska studencko-doktorancka Konferencja Naukowa;

(1) mgr Maciej Pisz: referat *Zmiany instytucjonalne w polskim prawie wyborczym wprowadzone na gruncie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy*;

48. 23 maja, Gdańsk, Uniwersytet Gdański: II Gdańskie Seminarium Etyki Prawniczej;

(1) dr Paweł Skuczyński: referat *Etyka zawodów prawniczych – wspólne wartości*;

49. 23 – 24 maja, Olsztyn: „Z Konstytucją przez świat” – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego WPIA UŁ oraz Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego „Votum” WPIA UWM;

(1) mgr Marcin Szwed: referat *Kontrola konstytucyjności ustaw zmieniających Konstytucję na przykładzie Turcji*;

50. 24 maja, Warszawa, Trybunał Konstytucyjny: „Typy ustroju a warunki życia w kraju” – wykład prof. Leszka Balcerowicza;

51. **prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: uczestnik;**

52. 24 maja, Warszawa: „Prawa człowieka w XXI wieku” debata RPO w PAN z udziałem prof. Thomasa Buergenthala, laureata Nagrody RPO im. Pawła Włodkowica;

(1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;

53. 28 maja Poznań, Uniwersytet Adama Mickiewicza: „Teoria i praktyka komunikacji w czasach późnej nowoczesności” – ogólnopolska studencko-doktorancka Konferencja Naukowa;

(1) mgr Maciej Pisz: referat *Konstytucyjne gwarancje wolności i ochrony tajemnicy komunikowania się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*;

54. 1 czerwca, Warszawa: „Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich w świetle wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji”, konferencja zorganizowana przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich;

(1) dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Organizacja i funkcjonowanie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich a regulacje konstytucyjne*;

55. 2 czerwca, Olsztyn: „Europejski Trybunał Praw Człowieka w dobie przemian” – III Konferencja Praw Człowieka i Prawa Humanitarne, zorganizowana przez

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Ministerstwo Spraw Zagranicznych;

(1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski: referat *Aktualny stan procesu reformy systemu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności*;

56. 2 – 4 czerwca, Zamość: „Zmieniać konstytucję, czy nie zmieniać?” – 58 Ogólnopolski Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego;

(1) prof. dr hab. Leszek Garlicki: referat *Konstytucyjność zmiany konstytucji*;

(2) prof. dr hab. Marek Zubik: referat *Wyznaczanie przez Trybunał Konstytucyjny granic wiązania Polski prawem międzynarodowym*;

(3) dr hab. Ryszard Piotrowski: udział w dyskusji;

(4) dr Zbigniew Gromek: uczestnik;

57. 5 – 7 czerwca, Rzeszów: konferencja Państwowej Komisji Wyborczej z Komisarzami Wyborczymi, Dyrektorami Delegatur i Zespołów Krajowego Biura Wyborczego,

(1) prof. dr hab. Marek Zubik: referat *Nie każda „dobra zmiana” wychodzi na dobre prawu wyborczemu*;

58. 8 czerwca, Kraków: „Relacje międzyludzkie. Słabe ogniwo naszego rozwoju” debata towarzysząca wydaniu książki prof. Piotra Sztompki „Kapitał społeczny. Teoria przestrzeni międzyludzkiej”, zorganizowana przez Instytut Socjologii UJ oraz Wydawnictwo Znak;

(1) prof. UW Andrzej Kojder: zaproszony uczestnik debaty;

59. 14 czerwca, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „Suwerenność państwa członkowskiego Unii Europejskiej” – Ogólnopolska Konferencja Naukowa organizowana przez Ośrodek Analiz Politologicznych UW wraz z Instytutem Europeistyki UW, Instytutem Politologii UKSW oraz Polskim Towarzystwem Studiów Europejskich;

(1) dr hab. Ryszard Piotrowski: uczestnik panelu „Kontrowersje wokół Trybunału Konstytucyjnego – Quo vadis?”;

60. 14 czerwca, Warszawa: [Współczesne migracje wyzwaniem dla UE] konferencja w Centrum Europejskim Uniwersytetu Warszawskiego;

(1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;

61. 20 czerwca, Lublin, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej: „Wykonywanie zawodów prawniczych w obliczu planowanych reform” – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Katedrę Prawa Gospodarczego i Handlowego oraz Katedrę Teorii Organizacji i Kierownictwa UMCS;

- (1) **dr Paweł Skuczyński: referat *Strukturalne uwarunkowania polityki rządu wobec wymiaru sprawiedliwości***;
62. 20 czerwca, Warszawa: „Trybunał Konstytucyjny – teraźniejszość i przyszłość” – debata „Państwa i Prawa”;
- (1) **dr hab. Ryszard Piotrowski: uczestnik panelu**;
63. 22 czerwca, Poznań, Uniwersytet Adama Mickiewicza: „Potestas Iudicandi” – cykl seminariów z filozofii i teorii prawa w Instytucie Filozofii UAM;
- (1) **dr Krzysztof J. Kaleta: wykład *Modele demokracji a sądownictwo konstytucyjne***;
64. 24 czerwca, Warszawa: Seminarium informacyjno – konsultacyjne nt. raportu Rzecznika Praw Obywatelskich „Godzenie ról rodzinnych i zawodowych. Równe traktowanie rodziców na rynku pracy”, zorganizowane w siedzibie Biura RPO;
- (1) **mgr Karolina Pawłowska: udział w charakterze eksperta**;
65. 30 czerwca, Warszawa: posiedzenie Polskiego Towarzystwa Legislacji;
- (1) **mgr Marta Żuralska: referat *Legislacja Sejmu VII kadencji***;
66. 6 – 9 lipca, Jabłonna: „Uzasadnianie orzeczeń sądowych: perspektywy prawne i interdyscyplinarne” – Szkoła Letnia zorganizowana przez Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk we współpracy z Akademią Młodych Uczonych Polskiej Akademii Nauk;
- (1) **dr Marcin Romanowicz: uczestnik dyskusji *Dziedzictwo Jerzego Wróblewskiego***;
67. 30 – 31 sierpnia, Warszawa, Sejm RP: „Solidarność i Suwerenność – spotkanie parlamentarne państw Europy Środkowo-Wschodniej” – konferencja pod patronatem Marszałka Sejmu RP i Marszałka Senatu RP;
- (1) **prof. UW dr hab. Jan Majchrowski: uczestnik, głos w dyskusji**;
68. 1 – 2 września, Warszawa: “European Union. Reorganization. How to reinvent the EU?” Warsztaty Polskiej Grupy Refleksyjnej o przyszłości Unii Europejskiej w ramach inicjatywy „New Pact for Europe”;
- (1) **doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka**;
69. 2 września, Warszawa: Warsztaty Polskiej Grupy Refleksyjnej o przyszłości Unii Europejskiej w ramach inicjatywy „New Pact for Europe”;
- (1) **doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka**.
70. 3 września, Warszawa: Nadzwyczajny Kongres Sędziów Polskich;
- (1) **dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Rola Krajowej Rady Sądownictwa w demokratycznym państwie prawnym***;

71. 6 – 8 września, Krynica: „Europa Karpat” – Międzynarodowa Konferencja zainicjowana przez Marszałka Sejmu RP, w ramach XXVI Forum Ekonomicznego;
- (1) prof. UW dr hab. Jan Majchrowski: udział w sesji plenarnej i panelach dyskusyjnych;**
72. 9 września, Warszawa: konferencja „Europe in Crisis”, Sąd Najwyższy;
- (1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;**
73. 12 września, Kraków: „Trybunał Konstytucyjny jako współtwórca polskiej kultury prawnej”, debata zorganizowana przez WPiA UJ;
- (1) dr hab. Marcin Wiącek (wspólnie z dr Martą Derlatką): prezentacja książki „Na straży państwa prawa. Trzydzieści lat orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego”;**
74. 12 września, Warszawa: „Pozytywny obowiązek państwa w zakresie tworzenia miejsc do wytrzeźwienia” – konferencja zorganizowana przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich;
- (1) dr hab. Ryszard Piotrowski: uczestnik;**
75. 13 – 16 września, Mrągowo: „Pogranicza w historii prawa i myśli polityczno-prawnej” XXVI Zjazd Historyków Prawa i Myśli Polityczno-Prawnej;
- (1) prof. dr hab. Adam Bosiacki: referat *Między Azją a Europą. Rosyjska tradycja prawna jako element pogranicza kultur prawnych*;**
- (2) dr Krzysztof Koźmiński: referat *Koncepcja prawa Stanisława Ehrlicha – realizm prawniczy made in PRL?*;**
76. 14 – 17 września, Gdańsk: “Solidarność w czasach nieufności” – XVI Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny;
- (1) dr Jan Winczorek: współorganizacja i prowadzenie obrad grupy roboczej „Polska socjologia prawa między dziedzictwem przeszłości i wyzwaniem teraźniejszości”, referat *Badania nad postawami a dostęp do prawa*;**
- (2) mgr Karol Muszyński: referat *Socjologia prawa a kryzys konstytucyjny w Polsce. W stronę polskiej socjologii konstytucji*;**
77. 15 – 17 września, Lublin, Katolicki Uniwersytet Lubelski: „Bezpieczeństwo prawne państw demokratycznych w procesie integracji europejskiej: Polska – Słowacja – Ukraina zorganizowana przez : Komisję Prawniczą PAN Oddział w Lublinie, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, Wydział Prawa i Administracji UMCS, Wydział Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego KUL, Wydział Prawa Uniwersytetu Trnavskiego (Słowacja), Wydział Prawa Państwowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych we Lwowie (Ukraina);

- (1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski: referat *Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski w Unii Europejskiej*;
78. 19 września, Wrocław, Uniwersytet Wrocławski: „Prawo – polityka – sfera publiczna” – XXII Zjazd Katedr Teorii i Filozofii Prawa organizowany przez Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego;
- (1) prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: moderator I sesji plenarnej, referat: *Orzeczenia sądów najwyższych jako precedensy*;
- (2) prof. UW dr hab. Marcin Matczak: referat *Why judicial formalism is incompatible with the rule of law*;
- (3) prof. UW dr hab. Jan Majchrowski: głos w dyskusji w grupie 6: „Prawne i etyczne problemy medycyny”;
- (4) dr Krzysztof Kaleta:, organizacja i moderowanie panelu „Między jurydyzacją polityki a polityzacją prawa. Liberalny konstytucjonalizm i jego krytycy”, referat *Demokracja – konstytucjonalizm – polityczność sfery publicznej*;
- (5) dr Marcin Romanowicz: referat *Pochłonięcie semantyki leksykalnej i jego wrogowie – uwagi w kontekście wpływu filozofii języka na teorie wykładni prawa*;
- (6) dr Anna Rossmannith: referat *Prawnik jako rozjemca. filozoficzne podstawy dialogiczności procesu porozumiewania się*;
- (7) dr Paweł Skuczyński: referat *Role zawodowe między refleksyjnością działania i refleksyjnością wspólnoty*;
- (8) mgr Walery Arnaudow: referat *O konieczności stosowania holizmu interpretacyjnego i błędzie interpretacji lokalnej w państwie prawa*;
- (9) mgr Jakub Karczewski: referat *Argument z odgrywania roli boga w dyskusjach bioetycznych*;
- (10) mgr Katarzyna Mikołajczyk-Graj: referat *Etyka zawodów prawniczych jako instytucja w świetle ontologii społecznej Neila MacCormicka*;
- (11) mgr Karol Muszyński: referat *Pozytywistyczny konstytucjonalizm wobec kryzysu konstytucyjnego – krytyka socjologiczna*;
- (12) mgr Marta Żuralska: referat *Wykorzystanie materiałów legislacyjnych w interpretacji prawa. Możliwości i ograniczenia*;
79. 19 września, Warszawa: Human Dimension Implementation Meeting 2016 organized by OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR);
- (1) doc. dr Hanna Machińska: przewodnicząca delegacji Rady Europy, przygotowanie 14 wystąpień dotyczących rządów prawa i praw człowieka;
80. 20 – 21 września, Falenty k. Warszawy: Konferencja Sędziów Sądu Najwyższego;

- (1) dr hab. Ryszard Piotrowski: referat *Pozycja ustrojowa Krajowej Rady Sądownictwa*;
81. 24 września, Kielce, Dom Środowisk Twórczych: Konferencja zorganizowana przez Towarzystwo Wiedzy o Dawnych Kulturach w Kielcach oraz Wydział Środowiska Urzędu Miasta Kielce;
- (1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: referat *Znaczenie środowiska kulturowo – przyrodniczego oraz jego projektowanie i ochrona w związku z decentralizacją państwa – refleksje filozofa*;
82. 26 września, Warszawa: Udział sędziego w debacie publicznej”, konferencja zorganizowana przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich „IUSTITIA” z okazji pierwszej rocznicy powołania Porozumienia samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych;
- (1) dr Paweł Skuczyński: referat *Dialog społeczny a udział prawników w debacie publicznej. Porozumienie samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych – doświadczenia i perspektywy 2015-2016*;
83. 29 września – 1 października, Warszawa: „Kwestia agrarna we współczesnych naukach prawnych i ekonomicznych” – konferencja zorganizowana przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA) oraz Wydział Nauk Ekonomicznych SGGW w Warszawie;
- (1) dr hab. Marcin Wiącek: referat *Konstytucyjne aspekty ograniczeń obrotu nieruchomości rolnymi*;
84. 10 października, Warszawa, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego: „Mediacja misją dobrych usług”/”Mediation as a mission of good offices” – konferencja międzynarodowa zorganizowana przez Departament Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie;
- (1) dr Paweł Skuczyński: referat *Etyka mediatorów a etyka prawników – płaszczyzny zgodności i konfliktu*;
85. 10 października, Warszawa: „Własność w ujęciu publicznoprawnym” – Konferencja Naukowa zorganizowana w ramach obchodów 70-lecia „Państwa i Prawa”;
- (1) dr hab. Ryszard Piotrowski: moderator panelu studencko doktoranckiego;
- (2) mgr Maciej Pisz: wystąpienie w panelu *Formy własności na gruncie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*;
86. 17 października, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „Filozoficzne podstawy współczesnych radykalnych ruchów społecznych” – konferencja zorganizowana

przez Koło Nauk o Państwie i Prawie „Pro Patria” WPIA UW oraz Instytut Edukacji Społecznej i Religijnej im. Ks. P. Skargi;

(1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski: referat *Antropologiczne uwarunkowania radykalizmu ruchów społecznych*;

87. 17 października, Gdańsk: „Trybunał Konstytucyjny na straży wartości konstytucyjnych” – konferencja naukowa z okazji 30 lecia Trybunału Konstytucyjnego;

(1) dr hab. Ryszarda Piotrowski: referat *Trybunał na straży wolnych wyborów i podstaw demokracji*;

88. 20 października, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „Państwo Konstytucyjne. Der Verfassungsstaat” – konferencja naukowa z okazji 20-lecia Szkoły Prawa Niemieckiego Wydziału Prawa i Administracji UW;

(1) prof. dr hab. Marek Zubik: współprowadzący panel *„Istota państwa konstytucyjnego”*;

(2) mgr Michał Piechota: uczestnik;

89. 22 października, Warszawa: „Zdrowie Psychiczne ludzi biznesu” – II Międzynarodowa Konferencja Naukowa zorganizowana przez Europejskie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „PRO-SALUTEM”;

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: przewodnicząca Komitetu Naukowego Konferencji, wykład inauguracyjny *Priorytety i cele w środowisku biznesowym, ich następstwa, skutki i wpływ na dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny w życiu ludzi biznesu*;

90. 24 października, Warszawa: „Socjalizm wczoraj, dziś i w przyszłości” – konferencja zorganizowana przez Porozumienie Socjalistów;

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: referat *Wartości socjalistyczne w dobie rewolucyjnych przemian systemowych kapitalizmu i kryzysu podmiotowości człowieka*;

91. 26 – 27 października, Kraków, Uniwersytet Jagielloński: „Zbudować wspólną przeszłość: Włochy i Polska wobec polityki pamięci Unii Europejskiej. Pamięć totalitaryzmów. Building a common past: Italy and Poland in front of the UE Remembrance Policies. The memory of totalitarianism” – polsko-włoskie seminarium naukowe zorganizowane przez Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, Instytut Europeistyki UJ, Dipartimento di Scienze Politiche, Giuridiche e Studi Internazionali dell`Università degli Studi di Padova;

(1) prof. dr hab. Adam Bosiacki: przewodnictwo pierwszej sesji konferencji i referat *Katyń w polskiej publicystyce historycznej* (temat zaproponowany przez Organizatorów);

92. 3 listopada, Grudziądz: IX Ogólnopolskie seminarium Naukowe z cyklu „Kobieta w izolacji” pod patronatem honorowym Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Bydgoszczy i pod patronatem naukowym Kolegium Jagiellońskiego – Toruńskiej Szkoły Wyższej;
- (1) **prof. dr hab. Maria Szyszkowska – wykład *Niezbędność przemian w świadomości społeczeństwa jako warunek procesów socjalizacyjnych***;
93. 14 – 17 listopada, Warszawa, Uniwersytet SWPS: „Człowiek w sytuacji – ujęcie multidyscyplinarne” – konferencja zorganizowana przez Wydział Psychologii UW, Uniwersytet SWPS oraz Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiej Psychologii im. Tadeusza Tomaszewskiego przy poparciu Komitetu Psychologii PAN;
- (1) **dr Marcin Romanowicz: referat *Homo Iuridicus – człowiek „w sytuacji” i „poprzez sytuację” prawną***;
94. 18 listopada, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: II Ogólnopolska Konferencja prawa rolnego i żywnościowego: reforma urzędowej kontroli żywności;
- (1) **dr Krzysztof Koźmiński: referat (wraz z dr. Michałem Jabłońskim) *Reforma urzędowej kontroli żywności – trudności w procesie legislacyjnym***;
95. 26 listopada, Warszawa, Muzeum Niepodległości: „Życie i działalność Ignacego Daszyńskiego. Wartości, o które walczył” – konferencja zorganizowana przez Muzeum Niepodległości w Warszawie i Stowarzyszenie im. Ignacego Daszyńskiego przy udziale Fundacji im. Róży Luksemburg w 150 rocznicę urodzin i 80 rocznicę śmierci Ignacego Daszyńskiego;
- (1) **prof. dr hab. Maria Szyszkowska: referat *Idee Ignacego Daszyńskiego w XXI wieku***;
96. 26 listopada, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: „The EU without the UK. Implications and Legal Consequences of Brexit” międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji UW;
- (1) **prof. dr hab. Adam Bosiacki: referat *Analysing the aftermath of Brexit. The doctrines of change***;
97. 28 listopada, Warszawa, Uniwersytet Warszawski: Dzień Konstytucji Indii na Wydziale Prawa i Administracji UW;
- (1) **dr hab. Ryszard Piotrowski: wykład *Konstytucja Indii z polskiej perspektywy***;
98. 28 listopada, Warszawa Wydział Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej: „Suwerenność wspólnoty politycznej” – seminarium naukowe;
- (1) **dr hab. Władysław T. Kulesza: wykład *Idea demokracji w oczach jej krytyków. Od Platona do współczesności oraz prowadzenie dyskusji***;

99. 7 grudnia, Warszawa: „Wdrożenie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych – aspekty proceduralne” – konferencja zorganizowana przez NSA, GIODO i WPiA UW;

(1) dr hab. Marcin Wiącek: referat *Nakładanie kar administracyjnych – standard konstytucyjny*;

100. 8 grudnia Warszawa, Polskie Towarzystwo Legislacji;

(1) dr hab. Władysław T. Kulesza: referat *Ujednostajnienie prawa w II RP* (wspólnie z dr. hab. Piotrem Fiedorczykiem);

101. 8 grudnia, Warszawa, Senat RP: „Depozyt Niepodległości – Rada Narodowa RP na uchodźstwie (1939 – 1991)”, konferencja zorganizowana pod patronatem marszałków Sejmu i Senatu – Marka Kuchcińskiego i Stanisława Karczewskiego przez Komisję Spraw Emigracji i łączności z Polakami za Granicą;

(1) prof. UW dr hab. Jan Majchrowski: głos w dyskusji w sesji I „Czas wojny”;

102. 12 – 13 grudnia, Warszawa „Hate No More – Wymiar sprawiedliwości i organy ścigania w służbie ofiar przestępstw z nienawiści” międzynarodowa konferencja organizowana przez Kampanię Przeciw Homofobii;

(1) doc. dr Hanna Machińska: uczestniczka;

103. Prof. UW. Andrzej Kojder: uczestnictwo w konferencjach i sesjach naukowych organizowanych przez Wydział Prawa i Administracji UW, Fundację im. Stefana Batorego, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Instytut Spraw Publicznych, Polskie Towarzystwo Socjologiczne.

E. Pozostałe wystąpienia krajowe wykazane w sprawozdaniach (w tym dydaktyczne, szkoleniowe i popularyzatorskie realizowane poza WPiA UW¹⁴):

1. 14 stycznia, Puławy, Uniwersytet Trzeciego Wieku:

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Literatura piękna i życie*;

2. 27 stycznia, Warszawa, Uniwersytet Trzeciego Wieku:

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Pojmowanie dobra*;

3. 2 lutego, Warszawa, Stowarzyszenie „Koliber”:

(1) mgr Bohdan Pretkiel: referat *Interpretacja Art. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przy użyciu pojęcia dobra wspólnego zawartego w myśli polityczno-*

---

¹⁴ Wykaz nie obejmuje wystąpień i wykładów realizowanych na WPiA UW w ramach działających tu studiów, katedr i kół naukowych i mających charakter wewnętrzny.

prawnej Alexis de Tocqueville na tle ewolucji pojęcia dobra wspólnego w doktrynie;

4. 22 lutego, Kielce, Uniwersytet Trzeciego Wieku:

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Świat urzeczywistniony a możliwy;*

5. 23 lutego, Warszawa: kancelaria Squire Patton Boggs Świącicki Krześniak:

(1) prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki: referat dla pracowników kancelarii *Wykonywanie kompetencji prawnych i czynności wadliwe na przykładzie decyzji prawodawczych i sądowych dotyczących Trybunału Konstytucyjnego;*

6. 25 lutego, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego: spotkanie w ramach cyklu „Wymowa prawnicza”:

(1) dr Paweł Skuczyński: wykład *Etyczne granice wypowiedzi prawników w sądzie i mediach;*

7. 3 marca, Częstochowa, Uniwersytet Trzeciego Wieku:

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Światopogląd w życiu człowieka i jego znaczenie w państwie demokratycznym;*

8. 17 marca, Warszawa: „Forum biura zarządu i rady nadzorczej spółek z o.o. i S.A.” – szkolenie (IX edycja) organizowane przez Langas Group:

(1) dr Piotr Bielarczyk – referat *Jak organizować pracę biura prawnego w procesach przekształceń spółki?;*

9. 18 marca, Tomaszów Mazowiecki, Uniwersytet Trzeciego Wieku:

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Różne interpretacje demokracji;*

10. 26 kwietnia, Dąbrowa Górnicza: „Rola współpracy sektora publicznego i niepublicznego w rozwoju systemu bezpłatnego poradnictwa prawnego” – konferencja zorganizowana przez Stowarzyszenie Na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „DOGMA” i Wyższą Szkołę Biznesu w Dąbrowie Górniczej:

(1) dr Jan Winczorek: wystąpienie podczas konferencji;

11. 11 maja, Warszawa, Akademia Leona Koźmińskiego:

(1) dr hab. Ryszard Piotrowski: wykład *System konstytucyjny w Polsce w aktualnej fazie jego rozwoju;*

12. 11 maja, Warszawa: „Biznes a prawa człowieka – współczesny stan dyskusji” cykl wykładów organizowany przez Helsińską Fundację Praw Człowieka oraz Polską Radę Biznesu:

- (1) mgr Marcin Szwed: wykład *Odpowiedzialność za naruszenia praw człowieka przez biznes w świetle Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka*;
13. 13 maja, Warszawa, Instytut Polityczny im. Macieja Rataja:
- (1) dr hab. Ryszard Piotrowski: wykład *Trybunał Konstytucyjny w polskim systemie ustrojowym – kontekst historyczny i kulturowy*;
14. 2 czerwca, Warszawa: „Tydzień Konstytucyjny”:
- (1) mgr Jakub Karczewski: 3 lekcje o Konstytucji i Trybunale Konstytucyjnym w VII LO im. J. Słowackiego w Warszawie;
15. 13 czerwca, Kielce, Uniwersytet Trzeciego Wieku:
- (1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Różnorodne teorie ustroju demokratycznego oraz jego ocena*;
16. 25 sierpnia, Sopot, „Letnia szkoła Zarządu”:
- (1) dr Piotr Bielarczyk – referat *Restrukturyzacja biura prawnego*;
17. 24 września – 2 października, Warszawa: „Festiwal Nauki”:
- (1) prof. dr hab. Adam Bosiacki: wykład *Władza a suwerenność i ich ograniczenia*;
- (2) mgr Agnieszka Wiltos: prezentacja *Konstytucja nie tylko dla dorosłych*;
18. 17 października, Bydgoszcz: „Tydzień Konstytucyjny”:
- (1) mgr Jakub Karczewski: 5 lekcji o Konstytucji i Trybunale Konstytucyjnym w I LO im. C. K. Norwida w Bydgoszczy;
19. 27 października, Częstochowa, Uniwersytet Trzeciego Wieku:
- (1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Pacyfizm jako idea fundamentalna w epoce globalizacji*;
20. 15 listopada, Warszawa: „Czynniki kształtujące efektywny dział prawny & efektywny dział compliance” – Kongres Prawników i Compliance Managerów In-house”:
- (1) dr Piotr Bielarczyk – referat *Dyrektor biura prawnego partnerem Zarządu – na przykładzie Poczty Polskiej*;
21. 16 listopada, Warszawa, Krajowa Izba Odwoławcza:
- (1) dr Paweł Skuczyński: wykład *Etyka prawnicza*;
22. 21 listopada, Warszawa Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk piętnaste spotkanie z cyklu: „Co się dzieje w naszym kraju?”:
- (1) dr hab. Władysław Kulesza: wykład *Myśl autorytarna*;

23. 28 listopada, Warszawa: „Dni Prawne” w „VII LO im. J. Słowackiego w Warszawie:

(1) mgr Jakub Karczewski: wykład *Po co ludziom konstytucja?*;

24. 29 listopada, Warszawa: „Standardy etyczne w rodzinnej pieczy zastępczej” seminarium zorganizowane przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przy współudziale Fundacji Projekt ROZ:

(1) dr Paweł Skuczyński: referat *Kodeksy etyczne a inne formy kształtowania postaw*;

25. 2 grudnia, Warszawa: „Aktywni – zdolni do zmiany. Poradnictwo obywatelskie w społecznościach lokalnych” – konferencja zorganizowana przez Związek Biur Porad Obywatelskich:

(1) dr Jan Winczorek – wystąpienie podczas konferencji;

26. 9 – 10 grudnia, Warszawa: „Wiara w biznesie” – Chrześcijańskie Forum Przedsiębiorczości:

(1) dr Krzysztof Koźmiński, Moderator dyskusji eksperckiej w panelu „Konsekwencje ekonomiczne dyrektyw unijnych dla polskich przedsiębiorców”;

27. 15 grudnia, Puławy, Uniwersytet Trzeciego Wieku:

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Znaczenie uczuć w życiu człowieka*;

28. 18 grudnia, Warszawa, Teatr „Rampa”: uroczystości 60-lecia działalności artystycznej Sławy Przybylskiej:

(1) prof. dr hab. Maria Szyszkowska: wykład *Mistrz oraz dzieła mistrzowskie*;

29. Prof. UW dr hab. Marcin Matczak:

(1) dwukrotny udział w Tygodniu Konstytucyjnym – przeprowadzenie lekcji o konstytucjonalizmie w gimnazjum i w liceum;

(2) wykład na temat sytuacji wokół Trybunału Konstytucyjnego w Klubie Inteligencji Katolickiej.

IX. ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE NA WYDZIALE PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

A. Pracownicy i współpracownicy Instytutu prowadzili w 2016 roku, na Wydziale Prawa i Administracji zajęcia dydaktyczne formie wykładów, ćwiczeń, seminariów, konwersatoriów i warsztatów¹⁵.

B. Zajęcia dydaktyczne prowadzone na studiach prawniczych:

1. Wykłady kursowe i ćwiczenia:

- (1) Doktryny polityczno–prawne.
- (2) Filozofia prawa (także w języku angielskim).
- (3) Logika prawnicza.
- (4) Prawo konstytucyjne (zajęcia jednej z grup ćwiczeniowych prowadzone są w języku angielskim).
- (5) Prawoznawstwo.
- (6) Socjologia prawa.
- (7) Teoria i filozofia prawa (jeden z wykładów oraz wybrane ćwiczenia są prowadzony w języku angielskim).

2. Seminaia:

- (1) Argumentacja i logika w stosowaniu prawa.
- (2) Filozofia prawa (także seminarium doktorskie).
- (3) Historia doktryn politycznych i prawnych.
- (4) Nauka o państwie z elementami prawa konstytucyjnego porównawczego.
- (5) Prawa i wolności obywatelskie.
- (6) Prawo konstytucyjne (także seminarium doktorskie).
- (7) Prawo konstytucyjne porównawcze.
- (8) Prawo ochrony środowiska w Unii Europejskiej.
- (9) Socjologia prawa (także seminarium doktorskie).
- (10) Teoria i filozofia prawa (seminarium doktorskie).

---

¹⁵ Ze względu na charakter sprawozdania, wykaz obejmuje wykazane przez pracowników Instytutu zajęcia, prowadzone w semestrze letnim i zimowym roku akademickiego 2015/2016 oraz w semestrze zimowym roku akademickiego 2016/2017.

(11) Teoria prawa.

3. Wykłady specjalizacyjne:

(1) An Introduction to Japanese Law: The Principle Features of Japanese Law (wykład w języku angielskim).

(2) Dzieje filozofii (także jako wykład ogólnouniwersytecki).

(3) Elementy rosyjskiej kultury prawnej. Nihilizm prawny (także jako wykład ogólnouniwersytecki).

(4) Etyka i jej różnorodne nurty (także jako wykład ogólnouniwersytecki).

(5) Etyka prawnicza.

(6) Konstytucyjne granice wolności jednostki.

(7) Legal informatics.

(8) Nauczanie społeczne Kościoła Katolickiego (także jako wykład ogólnouniwersytecki).

(9) Nauka o państwie (także jako wykład ogólnouniwersytecki).

(10) Państwo w dobie globalizacji i wyzwań współczesności.

(11) Podstawy informatyki prawniczej.

(12) Podstawy socjologii (także jako wykład ogólnouniwersytecki).

(13) Postępowanie ustawodawcze w Polsce.

(14) Prawa i wolności osobiste i polityczne.

(15) Prawo materialne w dziedzinie ochrony środowiska w Unii Europejskiej (także jako wykład ogólnouniwersytecki).

(16) Status prawny partii politycznych w Polsce.

(17) Teoria i praktyka legislacji (Legisprudencja).

(18) Teoria i praktyka wykładni prawa.

(19) Wprowadzenie do historii myśli politycznej i prawnej czasów najnowszych.

4. Konwersatoria:

(1) Nowożytna myśl konserwatywna.

(2) Prawnicze zastosowanie logiki.

(3) Sprawiedliwość proceduralna w procesie tworzenia i stosowania prawa.

(4) Stosowanie konstytucji RP przez sądy administracyjne.

(5) System rządów w Konstytucji RP (także jako przedmiot ogólnouniwersytecki).

- (6) Teoria i praktyka wykładni prawa.
- (7) The Political System of the Russian Federation.
- (8) Trybunał Konstytucyjny. Organizacja – sposób działania – orzecznictwo.
- (9) Wprowadzenie do współczesnego systemu prawnego Federacji Rosyjskiej.
- (10) Współczesne doktryny polityczne.

5. Inne zajęcia:

- (1) Warsztaty z etyki prawniczej.

C. Zajęcia dydaktyczne prowadzone na niestacjonarnych studiach administracyjnych I i II stopnia:

1. Wykłady i konwersatoria:

- (1) Fundacje i stowarzyszenia.
- (2) Historia myśli socjologicznej i ekonomicznej.
- (3) Konstytucyjne podstawy administracji publicznej.
- (4) Konstytucyjność rozstrzygnięć administracyjnych.
- (5) Marketing.
- (6) Obieg i archiwizacja dokumentów.
- (7) Organy porządku publicznego w państwach Unii Europejskiej.
- (8) Podstawowe zagadnienia sądownictwa konstytucyjnego.
- (9) Podstawy legislacji.
- (10) Podstawy logiki.
- (11) Podstawy prawa.
- (12) Podstawy statystyki i techniki organizacji danych.
- (13) Socjologia administracji i komunikacja społeczna.
- (14) Socjologia organizacji.
- (15) Ustrój organów ochrony prawnej.
- (16) Ustrój polityczny państwa.

2. Ćwiczenia i warsztaty:

- (1) Informatyka w administracji
- (2) Konstytucyjne podstawy administracji publicznej.

- (3) Podstawy statystyki i techniki organizacji danych.
- (4) Socjologia administracji i komunikacja społeczna;
- (5) Warsztaty z komunikacji: sprawny urzędnik;

3. Seminaria i proseminaria:

- (1) Prawo konstytucyjne.
- (2) Socjologia władzy i zarządzania.

D. Zajęcia na kierunku Prawo Finansowe i Skarbowość:

- (1) Źródła i wykładnia prawa (wykład);

E. Zajęcia na kierunku Humanitarian Action (NOHA):

- (1) Methodology and Methods in Humanitarian Action – konwersatorium.
- (2) Research Design – seminarium.

F. Zajęcia na Podyplomowym Studium Zagadnień Legislacyjnych,

1. Wykłady:

- (1) Istota i funkcje Oceny Skutków Regulacji (OSR).
- (2) Naczelne zasady konstytucji RP.
- (3) Ustawa w systemie źródeł prawa
- (4) Teoria prawa

2. Seminaria:

- (1) Wstęp do prawoznawstwa (dla nieprawników);
- (2) Seminaria dyplomowe.

G. Zajęcia Podyplomowym Studium Skarbowości i Finansów;

- (1) Źródła prawa i wykładnia prawa – wykład.

H. Zajęcia w ramach szkół prawa (angielskiego, francuskiego, niemieckiego i polskiego):

- (1) Polish Administrative Law (wykład w szkole prawa polskiego).
- (2) Political System of the Russian Federation (wykład w szkole prawa polskiego).

I. Zajęcia w ramach cyklu wykładów dla kandydatów na studia prawnicze:

- (1) Nauka o państwie.

(2) Społeczeństwo obywatelskie.

J. Prace tutorskie: opieka nad studentami MISH

- (1) dr hab. Tatiana Chauvin – 10 studentów;**
- (2) dr Krzysztof J. Kaleta – 10 studentów;**
- (3) dr hab. Ryszard Piotrowski – kilkoro studentów;**
- (4) dr Anna Rossmanith – 10 studentów;**
- (5) dr Paweł Skuczyński – 6 studentów;**
- (6) dr Wiesław Staśkiewicz – 5 studentów;**
- (7) dr Marcin Stębelki – 1 student;**
- (8) prof. dr hab. Maria Szyszkowska – 1 studentka.**

**X. ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE NA UNIWERSYTECIE WARSZAWSKIM
REALIZOWANE POZA WPIA**

A. Poza WPIA pracownicy instytutu prowadzili zajęcia w następujących jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Warszawskiego:

1. Wydział Geografii i Studiów Regionalnych:

- (1) Podstawy prawne gospodarki przestrzennej i ochrony środowiska (wykład, doc. dr Hanna Machińska, dr Anna Kryniecka Piotrak);**
- (2) Prawoznawstwo (wykład, dr Anna Kryniecka Piotrak).**

2. Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska;

- (1) Międzynarodowe prawo ochrony środowiska (wykład, doc. dr Hanna Machińska);**
- (2) Prawo ochrony środowiska (seminarium, doc. dr Hanna Machińska).**

3. Centrum Studiów Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego UW:

- (1) Konstytucyjne podstawy ustroju RP (wykład na Studium Podyplomowym dr hab. Ryszard Piotrowski);**
- (2) Prawo konstytucyjne (wykład – dr hab. Ryszard Piotrowski);**
- (3) Wstęp do nauki o państwie i prawie oraz podstawy prawoznawstwa (wykład – dr hab., Jan Majchrowski, ćwiczenia doc. dr Władysław T. Kulesza).**

4. Uniwersytet Otwarty UW:

- (1) Kodeks postępowania administracyjnego w praktyce (wykład – dr Krzysztof Koźmiński).**

B. Ponadto działalność dydaktyczną realizowano w następujących uczelniach i instytucjach:

1. Aplikacja legislacyjna w Rządowym Centrum Legislacji;
2. Aplikacja radcowska zajęcia organizowane przez OIRP w Warszawie;
3. Uniwersytet Jagielloński (Instytut Rosji i Europy Środkowej Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych)
4. Wszechnica Polska – Szkoła Wyższa Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.
5. Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie.

XI. ZAANGAŻOWANIE W PRACĘ UNIwersYTETU

A. Pracownicy Instytutu zajmowali w okresie sprawozdawczym stanowiska z wyboru, pełnili funkcje i byli członkami ciał kolegialnych na Uniwersytecie Warszawskim. W sprawozdaniach wymieniono następujące (w alfabetycznym porządku):

1. Członek Kapituły Konkursowej Konkursu dla studentów prawa *Drugi Rzym czy Europa Ojczyzn? Przyszłość integracji europejskiej* organizowanego przez Koło Prawa Europejskiego WPiA UW, grudzień 2015 r. – dr Krzysztof J. Kaleta.
2. Członek Komisji Prawo–Statutowej Senatu UW – prof. dr hab. Marek Zubik, prof. UW dr hab. Jan Majchrowski (do 30 września 2016).
3. Członek Komisji Rewizyjnej Samorządu Doktorantów UW – mgr Karol Muszyński.
4. Członek Uczelnianej Komisji Oceniającej dla Nauczycieli Akademickich – prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki.
5. Członek Uczelnianej Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej do spraw Studentów i doktorantów – prof. UW dr hab. Marcin Matczak.
6. Członek Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej ds. rekrutacji na studia doktoranckie: prof. UW dr hab. Marcin Matczak.
7. Członek Wydziałowej Rady Doktorantów WPiA UW: mgr Karol Muszyński.
8. Członkini Rektorskiej Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji – doc. dr Hanna Machińska.
9. Członkowie komisji Rady Wydziału:
  - (1) bibliotecznej – dr hab. Władysław T. Kulesza;
  - (2) budżetowej – doc. dr Zbigniew Cywiński;

- (3) do spraw badan naukowych – prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki;
  - (4) do spraw konfliktu Interesów – prof. UW dr hab. Andrzej Kojder;
  - (5) ds. programu nauczania – dr hab. Slawomir Lewandowski;
  - (6) konkursowej – prof. UW dr hab. Andrzej Kojder;
  - (7) nostryfikacyjnej dr hab. Tatiana Chauvin – przewodnicząca Komisji (od 1 października 2016);
  - (8) oceniającej – prof. dr hab. Adam Bosiacki;
  - (9) przetargowej – dr hab. Ryszard Piotrowski (od 1 października 2016);
  - (10) rewizyjnej – prof. dr hab. Marek Zubik;
  - (11) wydziałowej komisji wyborczej – przewodniczący prof. dr hab. Marek Zubik.
10. Członkowie Rady Wydziału, członkowie stali– wszyscy samodzielni pracownicy naukowci.
  11. Członkowie Rady Wydziału z wyboru – doc. dr Zbigniew Cywiński (do września 2016), doc. dr Jacek Petzel, dr Krzysztof J. Kaleta, dr Krzysztof Koźmiński, dr Piotr Bielarczyk, dr Paweł Skuczyński (do września 2016), dr Marcin Stębelski.
  12. Członkowie zespołów i komisji powołanych przez Dziekana WPiA UW
    - (1) do spraw badań naukowych i parametryzacji dr Krzysztof Koźmiński;
    - (2) do spraw jakości kształcenia dr Krzysztof Koźmiński;
    - (3) do spraw oceny programu nauczania -prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski;
    - (4) do spraw programu studiów na kierunku „Administracja” – prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski.
  13. Kierowniczka Podyplomowych Studiów Organizacji i Zarządzania w Wymiarze Sprawiedliwości – dr Monika Żabicka – Kłopotek.
  14. Kierownik Podyplomowego Studium Zagadnień Legislacyjnych – dr hab. Władysław T. Kulesza.
  15. Obrońca z urzędu w Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów i Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego – dr Anna Kryniecka–Piotrak.
  16. Opiekun Koła Młodych Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej (IVR) – dr Krzysztof J. Kaleta.
  17. Opiekun Koła Nauk o Państwie i Prawie „Pro Patria” – prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski.
  18. Opiekun Koła Naukowego „Legislator” – prof. dr hab. Marek Zubik.

19. Opiekun Koła Naukowego Badania Prawa „Ius et Societas” – prof. UW dr hab. Andrzej Kojder.
20. Opiekun Koła Naukowego Ekonomicznej Analizy Prawa „Law & Economics” – dr Krzysztof Koźmiński.
21. Opiekun Koła Naukowego Myśli Politycznej i Prawnej „Ius et Civitas” – prof. dr hab. Adam Bosiacki.
22. Opiekun Koła Naukowego Prawa Wschodu „Ex Oriente Lux” – doc. dr Zbigniew Cywiński.
23. Opiekun Koła Naukowego Prawa Wspólnoty Niepodległych Państw i redaktor naukowy *Zeszytów Naukowych* Koła – prof. dr hab. Adam Bosiacki.
24. Opiekun koła naukowego Studenckie Stowarzyszenie Etyki Prawniczej – dr Paweł Skuczyński (członek honorowy: prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki).
25. Opiekun naukowy czasopisma „Przegląd Prawniczy UW” – prof. dr hab. Adam Bosiacki.
26. Opiekunka pierwszego roku studentów prawa oraz administracji studiów stacjonarnych i niestacjonarnych WPiA UW – dr Anna Rossmanith.
27. Pełnomocnicy dziekana WPiA ds. zawodowych praktyk studenckich – dr Zbigniew Gromek i dr Anna Kryniecka–Piotrak (do 1 października 2016).
28. Pełnomocniczka Dziekana do spraw Międzywydziałowych Studiów Ochrony Środowiska – doc. dr Hanna Machińska.
29. Pełnomocnik Dziekana do spraw cyfryzacji – dr Piotr Bielarczyk.
30. Pełnomocnik Dziekana do spraw ECTS i Procesu Bolońskiego – doc dr Jacek Petzel.
31. Pełnomocnik Dziekana do spraw Kształcenia Ustawicznego (od 1 października 2016) – dr hab. Marcin Wiącek.
32. Pełnomocnik Dziekana do spraw kształcenia ustawicznego – dr hab. Marcin Wiącek.
33. Pełnomocnik Dziekana do spraw Mobilności (do 30 września 2016) – dr Marcin Stębelski.
34. Przedstawicielka tutorów w Radzie Kolegium MISH – dr hab. Tatiana Chauvin
35. Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej Kolegium Elektorów Uniwersytetu Warszawskiego w kadencji 2016 – 2020 – prof. UW dr hab. Jan Majchrowski.

36. Przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej – dr hab. Ryszard Piotrowski.
37. Przewodniczący Wydziałowej Komisji Stypendialnej – dr Piotr Bielarczyk.
38. Zastępca Kierownika Centrum Promocji Polskich Nauk Prawnych dr Krzysztof Koźmiński.

XII. ODZNACZENIA, NAGRODY, WYRÓŻNIENIA I STYPENDIA NADZWYCZAJNE, PRYZNANE PRACOWNIKOM INSTYTUTU W 2016 ROKU

A. Odznaczenia:

1. Komandoria Den Kongelige Norske Fortjenstrden (Krzyża Zasługi Królestwa Norwegii):
(1) prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski.
2. Medal XX-lecia Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów;
(1) prof. UW dr hab. Jan Majchrowski.
3. Odznaka honorowa „Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka” nadawana przez Rzecznika Praw Obywatelskich:
(1) doc. dr Hanna Machińska.

B. Nagrody i wyróżnienia:

1. Nagrody w LI konkursie „Państwa i Prawa” na najlepsze prace habilitacyjne i doktorskie z dziedziny nauk prawnych
(1) dr hab. Ryszard Piotrowski: II nagroda za pracę habilitacyjną pt. „Senat Stanów Zjednoczonych Ameryki. Struktura i funkcje”;
(2) dr hab. Tatiana Chauvin: wyróżnienie za pracę habilitacyjną pt. „Homo iuridicus. Człowiek jako podmiot prawa publicznego”;
(3) dr Marcin Romanowicz: I nagroda za rozprawę doktorską pt. Kognitywna teoria wykładni prawa.
2. „Super Okulary Równości – wyróżnienie Fundacji im. Izabeli Jarugi-Nowackiej:
(1) doc. dr Hanna Machińska, za ogromną pomoc i wieloletnie wspieranie organizacji broniących praw człowieka i organizacji feministycznych walczących o prawa kobiet oraz popularyzację dorobku Rady Europy w Polsce w dziedzinie obrony praw człowieka i państwa prawa.

C. Odznaczenia, nagrody i wyróżnienia uzyskane na Uniwersytecie Warszawskim:

1. Medal 200-lecia Uniwersytetu Warszawskiego:
  - (1) **prof. dr hab. Andrzej Malinowski;**
  - (2) **prof. dr hab. Maria Szyszkowska.**
2. nagroda Rektora Uniwersytetu Warszawskiego II stopnia:
  - (1) **prof. dr hab. Andrzej Malinowski.**
3. nagroda Rektora Uniwersytetu Warszawskiego III stopnia:
  - (1) **prof. dr hab. Adam Bosiacki;**
  - (2) **prof. UW dr hab. Andrzej Kojder;**
  - (3) **dr hab. Tatiana Chauvin;**
  - (4) **dr hab. Władysław T. Kulesza;**
  - (5) **dr hab. Ryszard Piotrowski**
  - (6) **doc. dr Zbigniew Cywiński;**
  - (7) **dr Monika Żabicka-Kłopotek;**
4. wyróżnienia:
  - (1) **dr Krzysztof Koźmiński za wyniki dydaktyczne dla najlepiej ocenianych dydaktyków Uniwersytetu Otwartego Uniwersytetu Warszawskiego za rok akademicki 2015/2016 r. (ósmo miejsce na Uniwersytecie Warszawskim, średnia: 4,89 i pierwsze miejsce wśród ankietowanych pracowników WPIA UW w 2015).**

D. Stypendia:

1. Stypendium Rektora UW dla Najlepszych Doktorantów na rok akademicki 2016/2017
  - (1) **mgr Michał Szwał;**
  - (2) **mgr Maciej Troć.**

XIII. STANOWISKA, FUNKCJE I ZATRUDNIENIE POZA UNIWERSYTETEM

A. Funkcje i stanowiska piastowane poza Uniwersytetem Warszawskim:

1. Arbitrzy Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej – prof. dr hab. Andrzej Malinowski (do grudnia 2016), doc. dr Jacek Petzel.

2. Członkini Komitetu Prognoz »Polska 2000 Plus« przy Prezydium PAN – prof. dr hab. Maria Szyszkowska;
3. Członek Komisji ds. Nabytków Literatury Zagranicznej Biblioteki Sejmowej – dr hab. Ryszard Piotrowski.
4. Członek Komisji Języka Prawnego Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk – prof. dr hab. Andrzej Malinowski.
5. Członek Komitetu Arbitrażowego współpracującego z Sądem Arbitrażowym przy Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan w Warszawie – prof. UW dr hab. Tomasz Stawecki (od sierpnia 2011 r. do 8 lipca 2016 r.).
6. Członek Komitetu Nauk Prawnych PAN z wyboru – prof. dr hab. Marek Zubik.
7. Członek Rady Fundatorów Fundacji Academia Iuris, zajmującej świadczeniem bezpłatnej pomocy prawnej dla osób niezamożnych – dr Piotr Bielarczyk.
8. Członek Rady Nadzorczej Przedsiębiorstwa Budownictwa Wodnego SA w Warszawie – dr Krzysztof Koźmiński;
9. Członek Zarządu Europejskiego i Korespondent Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD) – dr Wiesław Staśkiewicz;
10. Członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego – prof. dr hab. Marek Zubik.;
11. Członek Zarządu Sekcji Socjologii Prawa Polskiego Towarzystwa Socjologicznego – dr Jan Winczorek.
12. Członkowie Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów – dr Adam Krzywoń (sekretarz Rady), dr hab. Marcin Wiącek.;
13. Dyrektor Biura Rady Europy – doc. dr Hanna Machińska.
14. Dyrektor Departamentu Mienia Skarbu Państwa w Ministerstwie Skarbu Państwa – dr Piotr Bielarczyk.
15. Dyrektor Zarządzający Pionem Prawnym w „Poczta Polska SA) do 27 stycznia – dr Piotr Bielarczyk.
16. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych – prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski (do sierpnia 2016 r.).
17. Prezes Fundacji „Laboratorium Prawa i Gospodarki” – dr Krzysztof Koźmiński.;
18. Prezes Instytutu na rzecz Kultury Prawnej *Ordo Iuris* – prof. UW dr hab. Aleksander Stępkowski (od listopada 2016 r.).

19. Prezes Pacyfistycznego Stowarzyszenia Wolnej Myśli – prof. dr hab. Maria Szyszkowska.
20. Przewodniczący Komitetu Nauk Prawnych PAN (od 15 grudnia 2015 r.) – prof. dr hab. Marek Zubik.
21. Sekretarz Komitetu Nauk Prawnych PAN – mgr Jakub Karczewski;
22. Sędzia Trybunału Konstytucyjnego – prof. dr hab. Marek Zubik.
23. Wicedyrektor Biblioteki Sejmowej – dr Wiesław Staśkiewicz.
24. Wiceprzewodnicząca Stowarzyszenia Filozofów Krajów Słowiańskich z siedzibą w Rzeszowie – prof. dr hab. Maria Szyszkowska.
25. Wiceprzewodnicząca Zarządu oddziału polskiego Stowarzyszenia Kultury Europejskiej – SEC – prof. dr hab. Maria Szyszkowska.
26. Wiceprzewodniczący International Association of Legislation – dr Wiesław Staśkiewicz;
27. Wiceprzewodniczący Rady Fundacji „Życ z chorobą Parkinsona” – dr Wiesław Staśkiewicz.

B. Wykazane w sprawozdaniach indywidualnych instytucje, z którymi współpracowali pracownicy Instytutu w różnych formach (mianowanie, umowa o pracę, umowa o dzieło, umowa zlecenia i in.):

1. Biblioteka Sejmowa.
2. Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu.
3. Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego.
4. Biuro Rady Europy (Ministerstwo Spraw Zagranicznych).
5. Biuro Trybunału Konstytucyjnego.
6. Centrum Myśli Jana Pawła II
7. Fundacja Instytut na rzecz Kultury Prawnej *Ordo Iuris*.
8. Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie.
9. Helsińska Fundacja Praw Człowieka.
10. Kancelaria Prawna Clifford Chance - Janicka, Krużewski, Namiotkiewicz i wspólnicy sp.k..

11. Kancelaria Prawna Domański, Zakrzewski, Palinka Spółka Komandytowa.
12. Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów Głuchowski Siemiątkowski Zwara i Partnerzy;
13. Kancelaria Sejmu RP.
14. Ministerstwo Spraw Zagranicznych.
15. Naczelny Sąd Administracyjny.
16. Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych.
17. Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa.
18. Prywatna praktyka adwokacka.
19. Prywatna praktyka radcowska.
20. Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej.
21. Sąd Arbitrażowy przy Wielkopolskiej Izbie Budownictwa.
22. Trybunał Konstytucyjny.
23. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego;
24. Wszechnica Polska – Szkoła Wyższa Towarzystwa Wiedzy Powszechnej;
25. Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie.

Warszawa, styczeń – marzec 2016 roku

Na podstawie dorocznych sprawozdań pracowników Instytutu Nauk o Państwie i Prawie, sprawozdań katedr i zakładów oraz innych dostępnych źródeł sporządził

dr Zbigniew Cywiński